

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนา
ของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิต
ในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผู้วิจัย
นางวลัญชพร ฆารไสว

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย
จากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ 2560
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ประกาศคุณูปการ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยการส่งเสริมจากมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่สนับสนุนทุนวิจัย จากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา ประเทพา รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน ผู้อำนวยการคลินิกวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แกมกาญจน์ สมประเสริฐศรี รองคณบดีฝ่ายวิชาการและประกันคุณภาพ คณะวิทยาการสารสนเทศ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิระพร ชะโน อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตร และการสอน คณะศึกษาศาสตร์ และนางอรอนงค์ เมฆพรรณโอภาส ผู้อำนวยการกองทะเบียน และประมวลผล ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบคุณ นายสวัสดิ์ วิชนะโกชน หัวหน้ากลุ่มงานทะเบียน กองทะเบียนและประมวลผล และบุคลากรกองทะเบียนและประมวลผลทุกคน ที่ให้คำแนะนำ เป็นกำลังใจ และให้ความช่วยเหลือ ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการทุกคณะ และนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย มหาสารคามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการให้ข้อมูลสำหรับการวิจัย

คุณค่า และประโยชน์จากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาพระคุณบิดา มารดา ตลอดจนบูรพาจารย์ทุกท่านที่อบรมสั่งสอนให้ความรู้ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนสนับสนุน การศึกษาแก่ผู้วิจัย ส่งผลให้ประสบความสำเร็จในการทำวิจัย หน้าที่การงาน และการดำเนินชีวิต

วลัญชพร ธารไสว

นักวิชาการศึกษา ชำนาญการ

กองทะเบียนและประมวลผล สำนักงานอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ชื่อเรื่อง บัณฑิตที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนา
ของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผู้วิจัย นางวลัญชร ชารไสว

หน่วยงาน กองทะเบียนและประมวลผล สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ปีที่พิมพ์ 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาบัณฑิตที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและบัณฑิตที่มีผลต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบัณฑิตที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและบัณฑิตที่มีผลต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 3) เปรียบเทียบบัณฑิตที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและบัณฑิตที่มีผลต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีระบบการศึกษาและชั้นปี แตกต่างกัน 4) ศึกษาข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะบัณฑิตที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรีที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิต จำนวน 313 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ 1) แบบสอบถามบัณฑิตที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิต มีค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.32 ถึง 0.82 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 2) แบบสอบถามบัณฑิตที่มีผลต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิต มีค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.41 ถึง 0.81 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 และ 3) แบบสัมภาษณ์บัณฑิตที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way ANOVA)

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. บัณฑิตที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและบัณฑิตที่มีผลต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ดังนี้

1.1 นิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบัณฑิตที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านครอบครัว

1.2 นิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการพ้นสภาพ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านครอบครัว ด้านสถานศึกษา และด้านเหตุผลส่วนตัว ตามลำดับ

2. ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและปัจจัยที่มีผลต่อการพ้นสภาพ ของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและปัจจัย ที่มีผลต่อการพ้นสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีระบบการศึกษา และชั้นปี แตกต่างกัน ดังนี้

3.1 นิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีระบบการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนิสิตระบบปกติ มีความคิดเห็นแตกต่างกับนิสิตระบบพิเศษ

3.2 นิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียน ไม่แตกต่างกัน

3.3 นิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีระบบการศึกษาและชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพ้นสภาพ การเป็นนิสิตไม่แตกต่างกัน

4. แนวทางการพัฒนาการลงทะเบียนเรียนและการพ้นสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยง ต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ควรมีการขยาย จำนวนที่นั่งของกลุ่มรายวิชาที่เต็ม เพื่อรองรับจำนวนนิสิตที่ต้องการลงทะเบียนเรียนเพิ่ม ควรปรับปรุง ระบบและประสิทธิภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Server) ให้สามารถรองรับการเข้าใช้ระบบ ได้มากขึ้น ใช้งานได้ง่ายและสะดวกรวดเร็ว และควรพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาให้ช่วยเหลือ และแนะนำนิสิตในการลงทะเบียนเรียนและการพ้นสภาพของนิสิต

โดยสรุป การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและการ พ้นสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย มหาสารคาม ได้ค้นพบข้อมูลที่สำคัญต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี ดังนั้น มหาวิทยาลัย คณะ หน่วยงาน และกองทะเบียนและประมวลผล ควรนำผลการวิจัยไปวางแผน หรือบริหารจัดการด้านการลงทะเบียนเรียนและพัฒนาระบบการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้นิสิตสามารถสำเร็จการศึกษาภายในระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด ต่อไป

TITLE	Factors Affecting Achievement in Course Enrollment and Studenthood Termination of Undergraduate Students in-risk Condition of Studenthood Termination at Mahasarakham University.
AUTHOR	Mrs. Warunchaporn Khansawai
INSTITUTION	Division of Registration, Office of the President, Mahasarakham University
DATE	2017

ABSTRACT

This research aimed to 1) investigate factors affecting on course enrolment achievement and factors affecting the undergraduate students who are in-risk of to be terminated from student status at Mahasarakham University, 2) study relationship of the factors affecting achievement in course enrolment and factors affecting the undergraduate students who are in-risk of to be terminated from student status at Mahasarakham University, 3) compare the factors affecting achievement in course enrolment and factors affecting the undergraduate students who are in-risk of to be terminated from student status at Mahasarakham University by considering education types and years and 4) study comments and suggestions relating to relationship of the achievement in course enrolment and factors affecting the undergraduate students who are in-risk of to be terminated from student status at Mahasarakham University. Samples in this research consisted of 313 undergraduate students who were in-risk of to be terminated from student status. Research instrument consisted of 1) a questionnaire on the relationship of the factors affecting achievement in course enrolment having discriminating power (r_{xy}) ranged from 0.32 to 0.82 with reliability of 0.92 and 2) questionnaire on the factors affecting the undergraduate students who are in-risk of to be terminated having discriminating power (r_{xy}) ranged from 0.41 to 0.81 with reliability of 0.95 and 3) an interview form on the factors affecting achievement in course enrolment and undergraduate students who are in-risk of to be terminated from student status at Mahasarakham University Statistics used in this survey were percentile, means, S.D. and Two-way ANOVA.

The results of the research were as follows;

1. Factors affecting achievement in course enrolment and factors affecting the undergraduate students who are in-risk of to be terminated from student status

isted as

- 1.1 undergraduate students who are in-risk of to be terminated from student status agreed with factors affecting achievement in course enrolment as

overall and in each aspect at a high level; the means of each aspect ranking from high to low as family, education institution, and personal reasons; and

1.2 undergraduate students who are in-risk of to be terminated from student status agreed with factors affecting the end of student status as overall and in each aspect at a moderate level; the means of each aspect ranking from high to low as family, education institution, and personal reasons.

2. The factors affecting achievement in course enrolment and factors affecting the undergraduate students who are in-risk of to be terminated from student status had positive relationship at 0.01 level of statistical significance.

3. From comparative analysis of the factors affecting achievement in course enrolment and factors affecting the undergraduate students who are in-risk of to be terminated from student status with different education types and classes showed that

3.1 The undergraduate students who are in-risk of to be terminated from student status with different education systems agreed with factors affecting achievement in course enrolment differently at 0.05 level of statistical significance. Students in regular system agreed with different the students in special.

3.2 The undergraduate students who are in-risk of to be terminated from student status with different years of study did not present different opinions regarding the factors affecting achievement in course enrolment.

3.3 The undergraduate students who are in-risk of to be terminated from student status with different years of study and education systems did not present different opinions regarding the factors affecting the end of student status.

4. Guidelines to improve course enrolment and end of student status of the in-risk students at Mahasarakham University suggested increment of seating numbers in courses in order to serve students' demand and improvement of the system and efficiency of server for enrolment for better and constant performances and empowerment of the advisory system to give consult regarding enrolment and end of student status.

In conclusion, this research on factors affecting achievement in course enrolment and factors affecting the undergraduate students who are in-risk of to be terminated from student status at Mahasarakham University revealed significant implication information that is useful for improvement educational arrangement in undergraduate level. Therefore, the university, faculties, departments and registrar and evaluation department shall consider planning and administrating the enrolment and

Developing learning and instruction to reach efficiency and effectiveness as to support students to complete the courses within regulatory duration.
Mahasarakham University

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
ความสำคัญของการวิจัย	3
สมมุติฐานของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
ความรู้เกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียน	6
การจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	10
การลงทะเบียนเรียนของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม	31
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียน	41
ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิต	48
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	51
3 วิธีดำเนินการวิจัย	59
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	59
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	63
การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	63
การเก็บรวบรวมข้อมูล	66
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	66
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	68
4 ผลวิเคราะห์ข้อมูล	72
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
ลำดับขั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	73
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและข้อมูลทั่วไป	
เกี่ยวกับสภาพการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิต	
ที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี	
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	73

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ ในการลงทะเบียนเรียนและปัจจัยที่มีผลต่อการฟื้นฟูสภาพของนิสิต ที่มีความเสี่ยงต่อการฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	83
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ ในการลงทะเบียนเรียนและปัจจัยที่มีผลต่อการฟื้นฟูสภาพของนิสิต ที่มีความเสี่ยงต่อการฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	88
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way ANOVA) ของระดับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและปัจจัย ที่มีผลต่อการฟื้นฟูสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิต ในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีระบบการศึกษา และชั้นปี แตกต่างกัน	89
ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการพัฒนาการลงทะเบียนเรียน และการฟื้นฟูสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิต ในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	92
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	95
ความมุ่งหมายของการวิจัย	95
สรุปผล	95
อภิปรายผล	97
ข้อเสนอแนะ	103
บรรณานุกรม	104
ภาคผนวก	110
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	111
ภาคผนวก ข คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	126
ภาคผนวก ค ตัวอย่างหนังสือราชการที่เกี่ยวข้อง	135
ประวัติย่อของผู้วิจัย	142

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวนหน่วยกิตที่ลงทะเบียนเรียน	32
2	จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย	60
3	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์	62
4	จำนวนข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	73
5	จำนวนข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยสังกัดคณะ รายได้ของครอบครัว / เดือน และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	74
6	จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนา ของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	75
7	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิต ที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	84
8	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อ การพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	86
9	ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิต ที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	88
10	ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาของนิสิต ที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	89
11	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way ANOVA) ของปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อ การพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีระบบการศึกษา และชั้นปี แตกต่างกัน	90
12	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ (Post Hoc) วิธีการของ Scheffe' เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิต ที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีระบบการศึกษา แตกต่างกัน	91
13	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way ANOVA) ของระดับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิต ในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีระบบการศึกษา และชั้นปี แตกต่างกัน	91

ตาราง

หน้า

14	จำนวนข้อของเครื่องมือที่สร้างและใช้จริง	127
15	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ที่เกิดจากการพิจารณาความเหมาะสมและภาษาที่ใช้ของแบบสอบถาม จากผู้เชี่ยวชาญที่เข้าเกณฑ์	128
16	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (r_{xy}) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	133

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ขั้นตอนการลงทะเบียนเรียนด้วยตนเองผ่านระบบเครือข่าย Internet	39
2 ขั้นตอนการลงทะเบียนเรียนเพิ่ม – ถอนวิชาเรียนด้วยตนเอง ผ่านระบบเครือข่าย Internet	40

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาในระดับอุดมศึกษา มุ่งเน้นพัฒนามนุษย์ให้เกิดความรู้ ความสามารถเฉพาะทาง สำหรับการประกอบอาชีพ การศึกษาจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้เพราะเทคโนโลยี และวิทยาการสมัยใหม่ได้มีบทบาทมากขึ้นในการกระตุ้นการเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคม การเตรียมคนให้พร้อมที่จะนำเทคโนโลยีและวิทยาการดังกล่าวมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพได้ จะต้องผลิตบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและมีจำนวนมากพอที่จะรองรับเทคโนโลยีและวิทยาการต่าง ๆ ได้ ปัจจุบันรัฐบาลให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มากขึ้น มีการจัดรูปแบบกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในการเรียน (นรินุช ยุวดีนิเวศ. 2547 : 1) การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นกระบวนการสร้างคนให้มีคุณค่าเป็นที่พึงปรารถนาของสังคม โดยพัฒนาทั้งทักษะด้านวิชาการ ทักษะคิด ความคิด ความเชื่อ และอุดมการณ์ ตลอดจนพฤติกรรมของบุคคลให้มีความสามารถในการดำรงชีวิตในฐานะปัจเจกชนได้อย่างเป็นสุข สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ดังนั้น จึงถือได้ว่าการศึกษาคือปัจจัยสำคัญในการช่วยพัฒนาประเทศ ช่วยเสริมสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสังคม และยกระดับมาตรฐานชีวิตของประชาชนในสังคมให้สูงขึ้น

มหาวิทยาลัยมหาสารคามเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีพันธกิจ จัดการศึกษาและวิชาชีพชั้นสูง โดยมุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพการศึกษา เน้นกระบวนการเรียนการสอน เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐานและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สร้างผลิตผลจากงานวิจัยที่เป็นองค์ความรู้ใหม่ และมีคุณภาพในทุกสาขาวิชา เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน การบริการวิชาการ การทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม และนำไปใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสม ซึ่งส่งผลให้มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้มีการจัดรูปแบบการลงทะเบียนเรียนเป็นกระบวนการหรือกลไกในการจัดการเรียนการสอน โดยมีการกำหนดขั้นตอน กระบวนการ หรือวิธีการเกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียน กำหนดจำนวน หน่วยกิตที่นิสิตระดับปริญญาตรีสามารถลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคการศึกษา การลงทะเบียนเรียน ข้างหรือเรียนแทน และการขอเพิ่ม ขอลด ขอเปลี่ยนแปลง และขออนุญาตรายวิชาเรียนเป็นไปตาม ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกำหนดให้นิสิตลงทะเบียนเรียน ด้วยตนเองผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยการเลือกลงทะเบียนเรียนรายวิชาตามที่มหาวิทยาลัย กำหนดและเลือกรายวิชาโดยอิสระตามความต้องการ โดยมีระยะเวลาในการลงทะเบียนเรียนประมาณ 7 – 14 วัน และกำหนดให้ชำระเงินค่าลงทะเบียนเรียนผ่านธนาคารและชำระผ่านฝ่ายการเงินของ มหาวิทยาลัย

การลงทะเบียนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัยมหาสารคามจะมี กองทะเบียนและประมวลผล เป็นหน่วยงานหลักที่มีภารกิจในการดำเนินการและดูแลระบบ

การลงทะเบียนเรียนของนิสิตให้มีประสิทธิภาพ และมีภารกิจครอบคลุมการดูแลระบบฐานข้อมูลหลัก ระบบฐานข้อมูลการลงทะเบียนเรียน ระบบฐานข้อมูลรายวิชา ระบบฐานข้อมูลตารางเรียน ตารางสอน และตารางสอบ ปฏิทินการศึกษา ผังค่าใช้จ่าย การให้บริการตอบคำถาม และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลงทะเบียนเรียน เพื่อให้การลงทะเบียนเรียนของนิสิตนักศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพสูงสุด และเนื่องจากในแต่ละปีการศึกษามีจำนวนนิสิตเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ระบบลงทะเบียนเรียนไม่สามารถรองรับการทำรายการต่าง ๆ ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การลงทะเบียนเรียนในช่วงที่ปฏิทินการศึกษากำหนด จึงพบประเด็นปัญหาหรืออุปสรรคที่พบในแต่ละภาคการศึกษา เช่น นิสิตนักศึกษาไม่สามารถเข้าสู่ระบบการลงทะเบียนเรียนได้เนื่องจากระบบปฏิบัติการขัดข้อง นิสิตนักศึกษาไม่สามารถชำระเงินได้ เนื่องจากข้อมูลการชำระเงินผิดพลาดหรือไม่ถูกต้อง นิสิตนักศึกษาที่มีสถานะทุน (กยศ.) หรือได้รับทุนสนับสนุนค่าธรรมเนียมหรือค่าหน่วยกิตไม่สามารถลงทะเบียนเรียนได้ ตารางเรียนหรือตารางสอบซ้ำซ้อน ที่นั่งเรียนในแต่ละรายวิชาเต็ม หรือรายวิชาไม่เพียงพอต่อความต้องการในการลงทะเบียนเรียน เป็นต้น จากข้อมูลสถิติของกองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ต้องพ้นจากสภาพนิสิตในช่วงระหว่างปีการศึกษา 2555 – 2559 จำนวนทั้งสิ้น 5,694 คน โดยแยกตามปีการศึกษา ดังนี้

- 1) ปีการศึกษา 2555 จำนวน 1,389 คน 2) ปีการศึกษา 2556 จำนวน 1,657 คน
- 3) ปีการศึกษา 2557 จำนวน 975 คน 4) ปีการศึกษา 2558 จำนวน 861 คน (กองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2558 : 41) 5) ปีการศึกษา 2559 จำนวน 812 คน

และมีนิสิตลงทะเบียนเรียนที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2560 จำนวน 4,479 คน การพ้นจากสภาพนิสิตถือว่า มีอัตราที่สูง มีผลทำให้มหาวิทยาลัยสูญเสียทรัพยากรต่าง ๆ ในการบริหารจัดการสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเสียโอกาสในการสร้างคนที่เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ นอกจากนี้ยังมีผลกระทบต่องานของมหาวิทยาลัย ส่วนผู้เรียนต้องเสียทุนทรัพย์ เสียเวลาและที่สำคัญ คือ เสียขวัญและกำลังใจในการถอยหลังเพื่อไปเริ่มต้นใหม่ ในขณะที่การศึกษาเป็นรากฐานของการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น นิสิตกลุ่มดังกล่าว จึงปฏิเสธการศึกษาอย่างหลีกเลี่ยงมิได้ ประกอบกับเหตุผลส่วนตัว ครอบครัว สังคม สถาบัน รวมถึงกฎระเบียบ ข้อบังคับ ของมหาวิทยาลัย

ดังนั้น เพื่อให้การจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี การบริหารจัดการการลงทะเบียนเรียนของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีรูปแบบการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพในการวางแผนและอำนวยความสะดวกแก่นิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิต หรือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ สามารถเข้าถึงข้อมูลและการบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและการพ้นสภาพ ของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ที่มีประโยชน์ในด้านวิชาการงานทะเบียน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดการพัฒนางานพัฒนาการให้บริการ หรือพัฒนาการบริหารจัดการงานวิชาการของมหาวิทยาลัย และแนวทางการดำเนินงานการพ้นสภาพการเป็นนิสิต ในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคามต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
3. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีระบบการศึกษา และชั้นปี แตกต่างกัน
4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ทราบถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. ได้ทราบถึงแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุง และวางแผนในการจัดการศึกษา การลงทะเบียนเรียน ที่สามารถช่วยเหลือและป้องกันการพัฒนาการเป็นนิสิต

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยด้านครอบครัว ด้านเหตุผลส่วนตัว และด้านสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียน ของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. ปัจจัยด้านครอบครัว ด้านเหตุผลส่วนตัว และด้านสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
3. นิสิตที่มีระบบการศึกษา และชั้นปี แตกต่างกัน มีระดับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียน ของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
4. นิสิตที่มีระบบการศึกษา และชั้นปี แตกต่างกัน มีระดับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนา ของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตลงทะเบียนเรียนที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 4,479 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 7 เมษายน 2560)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตลงทะเบียนเรียนที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 313 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling Technique)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

2.1 กลุ่มที่ 1 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิต

2.1.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนา ของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้แก่ ด้านครอบครัว ด้านเหตุผลส่วนตัว และด้านสถานศึกษา

2.1.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.1.2.1 ผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2.1.2.2 การพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2.2 กลุ่มที่ 2 การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิต

2.2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

2.2.1.1 ระบบการศึกษา

2.2.1.2 ชั้นปี

2.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.2.1 ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ด้านครอบครัว ด้านเหตุผลส่วนตัว และด้านสถานศึกษา

2.2.2.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ด้านครอบครัว ด้านเหตุผลส่วนตัว และด้านสถานศึกษา

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัจจัยที่มีผล หมายถึง มูลเหตุที่ส่งผลต่อการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิต โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ปัจจัยด้านครอบครัว หมายถึง รายได้ของครอบครัว ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว และการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง

1.2 ด้านเหตุผลส่วนตัว หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทักษะและนิสัยในการเรียนของนิสิต การปรับตัวในการเข้าศึกษา และความสัมพันธ์กับเพื่อน

1.3 ปัจจัยด้านสถานศึกษา หมายถึง คุณลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษา คุณภาพการสอน ลักษณะของหลักสูตร และความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ผู้สอนกับนิสิต

2. ผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียน หมายถึง การบันทึกเรียนรายวิชาในแต่ละภาคการศึกษาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิต ผ่านระบบเครือข่าย Internet ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

3. การพัฒนา หมายถึง การพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิต ที่ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (GPAX) ต่ำกว่า 2.00 ที่เสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

4. นิสิต หมายถึง นิสิตระดับปริญญาตรีที่ลงทะเบียนเรียนที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

5. นิสิตระบบปกติ หมายถึง นิสิตที่ได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษาในระบบปกติตามประกาศมหาวิทยาลัยหรือของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา

6. นิสิตระบบพิเศษ หมายถึง นิสิตที่ได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษาในระบบพิเศษตามประกาศมหาวิทยาลัย

7. นิสิตระบบเทียบเข้า หมายถึง นิสิตที่ได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษาในหลักสูตรที่เปิดสอนในระดับปริญญาตรี โดยรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

8. ชั้นปี หมายถึง การกำหนดรหัสการเข้าศึกษาสำหรับนิสิต โดยยึดตามปีการศึกษาที่นิสิตเข้าศึกษาในปีแรก

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียน
2. การจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
3. การลงทะเบียนเรียนของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
4. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียน
5. ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิต
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความรู้เกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียน

การลงทะเบียนเรียนเป็นกิจกรรมหรือการให้บริการที่มีความสำคัญของสถาบันการศึกษาทุกแห่ง โดยกระบวนการจัดการเรียนการสอนจะเริ่มต้นเมื่อสถาบันการศึกษาได้เปิดหลักสูตรการศึกษา กำหนดปฏิทินการศึกษา รับสมัครผู้สนใจเข้าศึกษา และผู้เข้าศึกษาได้ดำเนินการลงทะเบียนเรียนในแต่ละรายวิชาที่สถาบันศึกษากำหนดหรือที่ผู้เข้าศึกษาสนใจ โดยมีความมุ่งหมายหลักเพื่อให้สำเร็จการศึกษาตามที่หลักสูตรหรือภายในระยะเวลาที่สถาบันศึกษากำหนด ทั้งนี้ มีนักวิชาการและหน่วยงานได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียนไว้ดังนี้

Mullen (กัญญา ลินทรัตน์ศิริกุล และคณะ. 2554 : 6-8 ; อ้างอิงมาจาก Mullen. 1978 : 3475-3483) กล่าวว่า การลงทะเบียนเป็นกิจกรรมหนึ่งที่กำหนดไว้ในสถาบันการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับอุดมศึกษา ซึ่งผู้ที่ทำหน้าที่ในการลงทะเบียนมีบทบาทหน้าที่โดยทั่วไป ดังนี้

1. เตรียมการลงทะเบียนในรายวิชาและในหลักสูตรต่าง ๆ ให้แก่นักศึกษา และจัดเตรียมเอกสารอื่น ๆ ให้แก่นักศึกษา ได้แก่ ออกใบแสดงผลการเรียน (Transcripts)
2. เก็บรวบรวมหลักฐานต่าง ๆ ของนักศึกษา เช่น ข้อมูลการลงทะเบียน การเปลี่ยนแปลงสาขาวิชา วิชาเอก ผลการเรียนในแต่ละรายวิชา คะแนนเฉลี่ยสะสม เป็นต้น
3. เก็บรวบรวมข้อมูลที่อยู่ของนักศึกษาทุกคณะและทุกคน
4. เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา และรายชื่อนักศึกษาเก่า
5. เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับรายวิชาที่ลงทะเบียน และคำอธิบายของแต่ละรายวิชา
6. จัดเตรียมตารางปฏิทินการเปิด – ปิด ในแต่ละภาคการศึกษาและวันหยุด
7. จัดเตรียมเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรต่าง ๆ ที่เปิดสอน รายละเอียดต่าง ๆ
8. กำหนดการเปิดรับนักศึกษาใหม่

9. กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับค่าเล่าเรียนของนักศึกษา
10. แจกแหล่งทุนให้นักศึกษาทราบ
11. กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการสำเร็จการศึกษาในหลักสูตร
12. จัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับการลงทะเบียนของรายวิชา หลักสูตร ภาควิชา

และในระดับคณะเพื่อเตรียมวางแผน จัดบุคลากร และค่าใช้จ่าย และจัดเตรียมข้อมูลอื่น ๆ ให้แก่คณะ เช่น การถอนรายวิชา การลาออกกลางคัน คุณลักษณะของนักศึกษา ตลอดจนภาระงานสอนของผู้สอน

นอกจากบทบาทหน้าที่ในการลงทะเบียนของผู้เกี่ยวข้องในภาพรวมดังกล่าวแล้วนั้น ในแต่ละประเทศ และในแต่ละมหาวิทยาลัยก็แตกต่างกัน เช่น

1. ประเทศสหรัฐอเมริกา บทบาทของเจ้าหน้าที่ลงทะเบียนส่วนใหญ่ทุกมหาวิทยาลัยจะมีลักษณะคล้ายกัน ซึ่งจะแตกต่างกันบ้างขึ้นอยู่กับขนาดของมหาวิทยาลัย การจัดโครงสร้างการบริหารของมหาวิทยาลัย อย่างไรก็ตามบทบาทหน้าที่พื้นฐาน คือ รับลงทะเบียน กำหนดการลงทะเบียนเก็บรวบรวมหลักฐานต่าง ๆ ของนักศึกษา และออกไปแสดงผลการเรียน (Transcripts) ให้แก่นักศึกษาเจ้าหน้าที่ลงทะเบียนของมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกาจะต้องมีความชำนาญในเรื่องการใช้คอมพิวเตอร์

2. ประเทศออสเตรเลีย ที่มหาวิทยาลัยนิวคาสเซิล (University of Newcastle) ไม่มีเจ้าหน้าที่ลงทะเบียน เจ้าหน้าที่ในการลงทะเบียนจะดำเนินการโดยภาควิชา ส่วนที่มหาวิทยาลัยนิวอิงแลนด์ (University of New England) บทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ลงทะเบียน คือ รับผิดชอบในการลงทะเบียนให้แก่นักศึกษา และเก็บรวบรวมหลักฐานต่าง ๆ สำหรับเจ้าหน้าที่ลงทะเบียนของมหาวิทยาลัยเมลเบิร์น (University of Melbourne) ต้องทำหน้าที่เกี่ยวกับการดูแล การสอบ จัดพิมพ์ปฏิทินของมหาวิทยาลัย และรับผิดชอบเกี่ยวกับการลงทะเบียนให้แก่นักศึกษา ตลอดจนหน้าที่อื่น ๆ ที่ไม่ใช่งานวิชาการ

3. ประเทศนิวซีแลนด์ ที่มหาวิทยาลัยวิกตอเรีย (Victoria University of Wellington) บทบาทของเจ้าหน้าที่ลงทะเบียน คือ ให้บริการทางด้านการบริหารของมหาวิทยาลัย โดยทำงานกับรองอธิการบดีซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบทั้งด้านวิชาการและด้านบริหาร เนื่องจากมหาวิทยาลัยของนิวซีแลนด์มีลักษณะเป็นอิสระ บทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ลงทะเบียนในแต่ละมหาวิทยาลัยแตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม หน้าที่หลักมี 4 ด้าน คือ 1) รับผิดชอบด้านการลงทะเบียน และการสอบของนักศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ของนักศึกษา จัดเตรียมข้อมูลทางด้านสถิติต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย 2) รับผิดชอบด้านการเงิน กล่าวคือ ทำหน้าที่ควบคุมการใช้งบประมาณ รายรับ - รายจ่าย รวมทั้งเงินเดือนของบุคลากรและทุนการศึกษาของนักศึกษา 3) รับผิดชอบด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ดูแลเกี่ยวกับพื้นที่ที่ต้องใช้สอย วางแผน และดูแลความปลอดภัย 4) รับผิดชอบด้านบุคลากร เช่น การเลื่อนตำแหน่งของบุคลากร

4. ประเทศฟีจี ที่มหาวิทยาลัยแปซิฟิกใต้ (University of South Pacific) บทบาทของเจ้าหน้าที่ลงทะเบียนทำหน้าที่รับผิดชอบของทั้งมหาวิทยาลัย ตั้งแต่การจัดทำใบสมัครนักศึกษา การพิจารณารับนักศึกษา รับลงทะเบียนและให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา นอกจากนี้

ทำหน้าที่บันทึกผลการเรียน (เกรด) ของนักศึกษาและแจ้งผลการเรียนให้แก่นักศึกษา

5. ประเทศอิสราเอล ที่มหาวิทยาลัยอิสราเอล (Israeli University) ไม่มีเจ้าหน้าที่ลงทะเบียน บทบาทหน้าที่ของการลงทะเบียนและเก็บรวบรวมหลักฐานเป็นของเลขานุการของฝ่ายวิชาการ

6. ประเทศอิรัก ที่มหาวิทยาลัยโมซูล (Mosul University) บทบาทของเจ้าหน้าที่ลงทะเบียน คือ ทำหน้าที่รับรองใบแสดงผลการเรียน (Transcripts) และตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับการสำเร็จการศึกษา นอกจากนี้ยังทำหน้าที่ดูแลนักศึกษาที่ไม่ลงทะเบียนตามเวลาที่กำหนด

7. ประเทศไนจีเรีย บทบาทของเจ้าหน้าที่ลงทะเบียนของมหาวิทยาลัยไนจีเรีย มีทั้งบทบาทที่เป็นเชิงวิชาการ และไม่เชิงวิชาการ บทบาทเชิงวิชาการ คือ รับสมัครนักศึกษา รับลงทะเบียนเก็บรวบรวมหลักฐานต่าง ๆ ของนักศึกษารวมทั้งการออกไปแสดงผลการเรียน ประกาศนียบัตรและกำหนดการสอบของนักศึกษา ส่วนบทบาทที่ไม่ใช่เชิงวิชาการ คือ การให้บริการต่าง ๆ แก่นักศึกษา เช่น การจัดหาที่พัก เป็นต้น

ความรู้เกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียน มีดังนี้ (ชนิษฐา บวรรับพร. 2547 : 30 – 33 ; อ้างอิงมาจาก มหาวิทยาลัยรามคำแหง. 2535 : 293)

1. ลักษณะทั่วไปของงานทะเบียนนักศึกษา

งานทะเบียนนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาโดยทั่วไปพบว่า หน่วยงานทะเบียนของสถาบันหลายแห่งเป็นหน่วยงานกลางของสถาบัน ทำหน้าที่ในการประสานงานการจัดตารางสอน ตารางสอบ ระหว่างคณะหรือสาขาวิชาเพื่อให้ นักศึกษาสามารถเลือกลงทะเบียนเรียนวิชาตามความถนัดของตน และประสานงานในการใช้อาคารสถานที่ของสถาบันให้มีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และตัดขั้นตอนการทำงานที่ซ้ำซ้อนเป็นการประหยัดภาระของธุรการคณะ และเป็นการประหยัดทรัพยากรของสถาบัน นอกจากนี้ยังทำหน้าที่ในการประมวลผลการศึกษา การขออนุมัติปริญญา การเก็บทะเบียนประวัติ และประวัติการศึกษาของนักศึกษาทุกคณะให้รวมอยู่ในที่เดียวกัน งานทะเบียนนักศึกษาเป็นงานที่ต้องเกี่ยวข้องกับการจัดให้บริการแก่นักศึกษา การลงทะเบียนเรียน การประเมินผลการศึกษา การออกหนังสือสำคัญ รับรองผลการศึกษา และใบรับรองต่าง ๆ ซึ่งจำเป็นที่จะต้องจัดเตรียมการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับการดำเนินงานของระบบการลงทะเบียนนักศึกษา

2. ลักษณะและความหมายของการลงทะเบียนเรียน

พรชูลี อาชาวอำรุง กล่าวถึง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการให้บริการทะเบียนนักศึกษา ว่าควรจัดทำคู่มือการศึกษา คู่มือการลงทะเบียนเรียนและคู่มือเกี่ยวกับกฎระเบียบข้อบังคับของสถาบัน เพื่อให้ นักศึกษาได้เข้าใจก่อนการลงทะเบียนเรียน

ทองเรียน อมรัชกุล กล่าวถึง บริการด้านทะเบียนนักศึกษานั้น โดยทั่วไปแล้ว มหาวิทยาลัยได้จัดให้มีระเบียบนักศึกษา โดยมีแผนกทะเบียนและสถิติเป็นผู้ดำเนินการ ดำเนินการเปลี่ยนแปลงแก้ไขควรเป็นไปเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพมากกว่าการออกกฎระเบียบ การกระทำดังกล่าวเป็นงานธุรการมากกว่างานอาชีพ

วรเศรษฐ นิธินันต์ กล่าวถึง การให้บริการนักศึกษาว่า การให้บริการด้านทะเบียน นักศึกษาเริ่มตั้งแต่ นักศึกษาเข้ามาศึกษาจนสำเร็จการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูลประวัติส่วนตัว ลงทะเบียนรายวิชา เพื่อให้บริการมีประสิทธิภาพ สะดวก รวดเร็ว ก็ขึ้นอยู่กับนักศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาและเจ้าหน้าที่ทะเบียน ตลอดจนเกี่ยวข้องให้ความร่วมมือประสานงานกันอย่างมีระบบ และยึดถือกฎระเบียบเป็นเกณฑ์ในการปฏิบัติงาน รวมทั้งมีมนุษยสัมพันธ์ในการให้บริการ

ประสม ไชยสาร กล่าวว่า งานบริการนักศึกษา หมายถึง การจัดดำเนินงานบริการต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น นอกเหนือจากการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อช่วยให้นักศึกษามีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน สามารถปรับตัวและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และส่งเสริมให้มีการพัฒนาด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ และสังคมอย่างเต็มที่ เพื่อที่จะได้พัฒนาให้เป็นพลเมืองที่สมบูรณ์ต่อไป

เพ็ญศรี มณีคำ กล่าวว่า การลงทะเบียนเรียน คือ การจัดทำตารางสอนพร้อมวันและเวลาสอบไล่ จัดทำประกาศกระบวนวิชาที่เปิดสอน คู่มือการลงทะเบียนและตารางสอบไล่ จัดเปิดสอนเพิ่มเติม เปลี่ยนแปลง และงดสอนกระบวนวิชาต่าง ๆ สำรวจและจัดหาห้องเรียน จัดเปลี่ยนแปลงห้องเรียนให้เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา การลงทะเบียนนักศึกษาแต่ละคนมีอาจารย์ที่ปรึกษาตามที่มหาวิทยาลัยหรือคณะแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษานั้น มหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งและมอบหมายอาจารย์หรือบุคคลอื่นให้ทำหน้าที่แนะนำปรึกษาการเรียน ตักเตือน และดูแลความประพฤตินักศึกษาก็ได้ มหาวิทยาลัยจะจัดให้มีการลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคการศึกษาในการลงทะเบียนเรียน นักศึกษาต้องใช้เอกสารต่าง ๆ สำหรับลงทะเบียนเรียนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ส่วนวัน เวลา และสถานที่ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด นักศึกษาจะลงทะเบียนเรียนโดยปรึกษาและขอรับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาก่อนหรือไม่ก็ได้เว้นแต่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ซึ่งสมัครเข้าเป็นนักศึกษาด้วยตนเองต้องปรึกษาและได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาหรือผู้ที่มหาวิทยาลัยมอบหมายก่อน จึงจะลงทะเบียนเรียนในช่วงชั้นที่ 1 ภาคหนึ่งได้ นักศึกษาจะลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาปกติได้ภาคละไม่เกิน 24 หน่วยกิต ส่วนในภาคฤดูร้อนให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 12 หน่วยกิต ในกรณีที่นักศึกษาขอลงทะเบียนเรียนเกินกว่าที่กำหนดไว้ในวรรคแรกคณบดีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากคณบดี อาจอนุมัติให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 30 หน่วยกิตในภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน 18 หน่วยกิตในภาคฤดูร้อน การอนุมัตินี้ให้ลงนามอนุมัติในแบบคำร้องหรือเอกสารตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด กระบวนวิชาใดมีนักศึกษาลงทะเบียนในภาคหนึ่ง ๆ ไม่ถึง 10 คน มหาวิทยาลัย อาจประกาศงดสอนกระบวนวิชานั้นก็ได้

สรุปได้ว่า การลงทะเบียนเรียนเป็นการให้บริการด้านระเบียบนักศึกษา ตั้งแต่แรกเข้าจนสำเร็จการศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลประวัติส่วนตัว การลงทะเบียนเรียน ตลอดจนการบริการด้านต่าง ๆ เพื่อช่วยให้นักศึกษาเกิดความพร้อม และปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขภายใต้กฎระเบียบข้อบังคับของสถาบัน

3. การลงทะเบียนเรียนในสถาบันอุดมศึกษา

การลงทะเบียนนั้น สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยโดยทั่วไป ได้กำหนดให้นักศึกษาลงทะเบียนด้วยตนเองที่มหาวิทยาลัยตามวันและเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนดในแต่ละภาค เช่น

มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีข้อบังคับว่า นักศึกษาทุกคนต้องลงทะเบียนเรียนและชำระเงินค่าธรรมเนียมในแต่ละภาคการศึกษาให้เสร็จสิ้นตามอัตราวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดไว้ โดยยื่นหลักฐานต่าง ๆ แสดงการลงทะเบียนเรียนต่อมหาวิทยาลัยให้ครบถ้วน จึงจะถือว่า

การลงทะเบียนนั้นสมบูรณ์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กำหนดไว้ว่า นักศึกษาต้องจดทะเบียนศึกษาลักษณะวิชาด้วยตนเองตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยในระบบเปิด ดำเนินการสอนโดยใช้ระบบการสอนทางไกล ได้กำหนดให้นักศึกษาลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาค โดยทางไปรษณีย์เท่านั้น เมื่อนักศึกษาได้รับคู่มือลงทะเบียนเรียนแล้ว จะต้องลงทะเบียนเรียนตามรายชื่อชุดวิชาที่เปิดสอนในภาคการศึกษานั้น ๆ และจะต้องส่งใบลงทะเบียนเรียนและรณานัติหรือตัวแลกเงินไปรษณีย์กลับไปยังมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นมหาวิทยาลัยแบบตลาดวิชา มีการบรรยายในชั้นเรียนและการบรรยายทางวิทยุและโทรทัศน์ นักศึกษาสามารถเลือกวิธีการเรียนของตนเอง โดยจะไปฟังคำบรรยายที่มหาวิทยาลัยหรือไม่ไปฟังคำบรรยายเลยก็ได้ การลงทะเบียนเรียนเป็นกระบวนการหนึ่งในการเรียนการสอนที่นักศึกษาต้องดำเนินการทุกภาคเรียนปกติ โดยดำเนินการให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหงว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2545 นั่นคือ นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนในภาคปกติได้ไม่เกิน 24 หน่วยกิต และในภาคฤดูร้อนลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 12 หน่วยกิต ซึ่งนักศึกษาอาจลงทะเบียนเรียนมากกว่าหรือน้อยกว่าแผนกำหนดการศึกษาได้ ทั้งนี้หน่วยกิตรวมต้องไม่เกินที่มหาวิทยาลัยกำหนดและจะต้องจัดเวลาสอบไล่ให้เข้ากันด้วย

การลงทะเบียน จึงหมายถึงการที่นักศึกษาแจ้งความประสงค์เลือกกระบวนวิชาเพื่อเข้าเรียนและเข้าสอบในแต่ละภาคเรียน และได้ชำระเงินค่าลงทะเบียนเรียนไว้ถูกต้อง โดยใช้เอกสารต่าง ๆ สำหรับการลงทะเบียนเรียนและปฏิบัติถูกต้องจนครบทุกขั้นตอนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

การจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใช้ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาสารคามว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2547 และข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาสารคามว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2557 ดังนี้

ข้อบังคับว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2547 (กองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2556 : 55 - 80) ดังนี้

1. ระบบการศึกษา ดังนี้

1.1 ระบบการจัดการการศึกษา มี 3 ระบบ ดังนี้

1.1.1 ระบบทวิภาค โดยหนึ่งปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ หนึ่งภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ มหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน โดยกำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิตโดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ

1.1.2 ระบบไตรภาค หนึ่งปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ภาคการศึกษาปกติ รวมภาคฤดูร้อน หนึ่งภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 12 สัปดาห์

1.1.3 ระบบจตุรภาค หนึ่งปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ภาคการศึกษาปกติ ภาคฤดูร้อน หนึ่งภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 10 สัปดาห์

2. มหาวิทยาลัยจัดการเรียนการสอนในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง หรือรูปแบบผสมผสาน ดังนี้

2.1 โปรแกรมเรียนในเวลาราชการ

2.2 โปรแกรมเรียนสุดสัปดาห์เป็นการจัดการเรียนการสอนในวันหยุดสุดสัปดาห์

2.3 โปรแกรมเรียนนอกเวลาราชการเป็นการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เวลานอกเวลาราชการ

2.4 โปรแกรมเรียนทางไกล โดยใช้ระบบทางไกลผ่านไปรษณีย์วิทยุกระจายเสียง วิทยุทัศน์สองทาง หรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์หรือระบบอินเทอร์เน็ต

2.5 โปรแกรมชุดวิชา (Module System) เป็นการจัดการเรียนการสอนเป็นคราว ๆ คราวละหนึ่งรายวิชาหรือหลายวิชา ซึ่งอาจจัดเป็นชุดของรายวิชาที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กัน

2.6 โปรแกรมนานาชาติ เป็นการจัดการเรียนการสอนโดยความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในต่างประเทศ หรือเป็นหลักสูตรของมหาวิทยาลัยที่มีการจัดการ และมาตรฐานเช่นเดียวกันกับหลักสูตรนานาชาติ โดยอาจจัดในเวลาและเนื้อหาที่สอดคล้องกับโปรแกรมในต่างประเทศ

2.7 โปรแกรมการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E - Learning) ให้เป็นไปตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา

3. การคิดหน่วยกิต การจัดการเรียนการสอนแต่ละรูปแบบให้พิจารณาตามความเหมาะสมกับแต่ละหลักสูตร ทั้งนี้ จะต้องจัดให้ได้เนื้อหาสมดุลกับจำนวนหน่วยกิตรวมของหลักสูตร โดยการเทียบหน่วยกิตและจัดทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย แบ่งออกเป็น 3 ระบบ ดังนี้

3.1 ระบบทวิภาค ดังนี้

3.1.1 รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.1.2 รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.1.3 การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.1.4 การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย ที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ ไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.2 ระบบไตรภาค หรือระบบจตุรภาค ให้เทียบเคียงหน่วยกิตกับระบบทวิภาค โดยมีหน่วยกิตระบบไตรภาค เทียบได้กับ 12/15 หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ 4 หน่วยกิตระบบทวิภาค เทียบได้กับ 5 หน่วยกิตระบบไตรภาค

3.3 ระบบจตุรภาค โดยมีหน่วยกิตระบบจตุรภาค เทียบได้กับ 10/5 หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ 2 หน่วยกิตระบบทวิภาค เทียบได้กับ 3 หน่วยกิตระบบจตุรภาค

4. จำนวนหน่วยกิตและระยะเวลาการศึกษา การจัดหลักสูตรระดับปริญญาตรี มี 4 หลักสูตร ดังนี้

4.1 หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต และอย่างมากไม่เกิน 150 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาอย่างมากไม่เกิน 8 ปีการศึกษา สำหรับหลักสูตรที่เรียนเต็มเวลา และอย่างมากไม่เกิน 12 ปีการศึกษา สำหรับหลักสูตรที่เรียนไม่เต็มเวลา

4.2 หลักสูตรปริญญาตรี (5 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต และอย่างมากไม่เกิน 150 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาอย่างมากไม่เกิน 10 ปีการศึกษา สำหรับหลักสูตรที่เรียนเต็มเวลา และอย่างมากไม่เกิน 15 ปีการศึกษา สำหรับหลักสูตรที่เรียนไม่เต็มเวลา

4.3 หลักสูตรปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่า 6 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 210 หน่วยกิต และอย่างมากไม่เกิน 263 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาอย่างมากไม่เกิน 12 ปีการศึกษา สำหรับหลักสูตรที่เรียนเต็มเวลา และไม่เกิน 18 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

4.4 หลักสูตรปริญญาตรี (ระบบต่อเนื่อง) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต และอย่างมากไม่เกิน 87 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาอย่างมากไม่เกิน 4 ปีการศึกษา สำหรับหลักสูตรที่เรียนเต็มเวลา และอย่างมากไม่เกิน 6 ปีการศึกษา สำหรับที่เรียนไม่เต็มเวลา ทั้งนี้ ให้นับเวลาศึกษาจากวันที่เปิดการศึกษาแรกที่รับเข้าศึกษาในหลักสูตรนั้น

5. การรับเข้าเป็นนิสิต ประเภทนิสิตและสภาพนิสิต ดังนี้

5.1 คุณสมบัติ และคุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์สมัครเข้าเป็นนิสิต

5.1.1 สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า สำหรับหลักสูตรปริญญาตรีปกติ หรือสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นอนุปริญญาหรือเทียบเท่า สำหรับหลักสูตรต่อเนื่อง

5.1.2 เป็นผู้มีความประพฤติดี

5.1.3 ไม่เป็นโรคที่จะเป็นอุปสรรคต่อการศึกษา

5.1.4 มีคุณสมบัติอื่นครบถ้วน ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

5.2 การรับเข้าเป็นนิสิตให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัยหรือของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

5.3 การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต

5.3.1 ผู้สมัครที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าเป็นนิสิตจะมีสภาพเป็นนิสิตเมื่อได้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต และเป็นผู้สำเร็จการศึกษาตามข้อ 5.1.1

5.3.2 ผู้สมัครที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าเป็นนิสิตต้องขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต โดยส่งหลักฐานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดต่อนายทะเบียนของมหาวิทยาลัย พร้อมทั้งชำระเงิน ตามระเบียบในวัน เวลา และสถานที่ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

5.3.3 ผู้สมัครที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าเป็นนิสิตที่ไม่ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตในวัน เวลา และสถานที่ที่มหาวิทยาลัยกำหนดเป็นอันหมดสิทธิ์ที่จะขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต แต่จะได้แจ้งเหตุขัดข้องให้มหาวิทยาลัยทราบเป็นลายลักษณ์อักษรภายในวันที่กำหนดให้รายงานตัว

และเมื่อได้รับอนุมัติแล้วต้องมารายงานตัวภายใน 7 วัน นับจากวันสุดท้ายที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้รายงานตัว

5.3.4 ผู้สมัครที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าเป็นนิสิตในหลักสูตรสาขาวิชา และเป็นนิสิตระบบใด ต้องขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตในหลักสูตรสาขาวิชา และเป็นนิสิตระบบนั้นด้วย

5.3.5 ผู้สมัครที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าเป็นนิสิตและทำการศึกษา ณ วิทยาเขตหรือศูนย์บริการการศึกษาใด จะต้องขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตและทำการศึกษา ณ วิทยาเขตหรือศูนย์บริการการศึกษานั้น

5.4 ประเภทนิสิต การเปลี่ยนประเภทนิสิต และสภาพนิสิต

5.4.1 นิสิตแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

5.4.1.1 นิสิตระบบปกติ ได้แก่ นิสิตที่ศึกษาในระบบปกติของมหาวิทยาลัย

5.4.1.2 นิสิตระบบพิเศษ ได้แก่ นิสิตที่ศึกษาในหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นเป็นพิเศษนอกจากระบบปกติ

5.4.2 การเปลี่ยนประเภทนิสิต ดังนี้

5.4.2.1 ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่ง มหาวิทยาลัยอาจอนุมัติให้นิสิตระบบปกติเปลี่ยนประเภทเป็นนิสิตระบบพิเศษได้ นิสิตจะต้องปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยรวมทั้งชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาสำหรับนิสิตระบบพิเศษ โดยให้นับระยะเวลาในการศึกษาตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาเป็นนิสิตระบบปกติ

5.4.2.2 นิสิตระบบพิเศษเปลี่ยนประเภทเป็นนิสิตระบบปกติไม่ได้

5.4.3 สภาพนิสิตแบ่งเป็น 2 สภาพ

5.4.3.1 นิสิตสภาพสมบูรณ์ ได้แก่ นิสิตที่ลงทะเบียนเรียนในภาคแรก หรือนิสิตที่สอบได้ค่าระดับชั้นเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00

5.4.3.2 นิสิตสภาพพรอพิง ได้แก่ นิสิตที่สอบได้ค่าระดับชั้นเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.60 ถึง 1.99

5.5 การเปลี่ยนสาขาและวิชาโท ดังนี้

5.5.1 นิสิตอาจเปลี่ยนสาขาวิชาได้ไม่เกิน 2 ครั้ง ทั้งนี้โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะ และได้รับอนุมัติจากคณบดี และให้คณบดีแจ้งให้นายทะเบียนทราบ

5.5.2 นิสิตอาจขอเปลี่ยนวิชาโทได้ไม่เกิน 2 ครั้ง ทั้งนี้โดยความเห็นชอบของหัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าหัวหน้าภาควิชา และได้รับอนุมัติจากคณบดี และให้คณบดีแจ้งให้นายทะเบียนทราบ

5.5.3 นิสิตที่ได้รับอนุมัติให้เปลี่ยนสาขาวิชา และวิชาโทจะต้องชำระค่าธรรมเนียมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

5.5.4 นิสิตที่เปลี่ยนสาขาวิชาจะต้องมีเวลาเรียนในสาขาวิชาเดิมมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ภาคการศึกษา

5.6 การย้ายวิทยาเขต หรือศูนย์บริการการศึกษา

5.6.1 นิสิตที่สอบคัดเลือกได้ หรือได้รับคัดเลือกให้เข้าศึกษา ณ วิทยาเขตหรือศูนย์บริการการศึกษาใด จะต้องศึกษา ณ วิทยาเขตหรือศูนย์บริการการศึกษานั้น มหาวิทยาลัย

5.9 การโอนหน่วยกิตรายวิชา

นิสิตหลักสูตรระดับปริญญาตรี อาจขอโอนหน่วยกิตรายวิชาในหลักสูตรระดับเดียวกันที่ได้เคยศึกษามาแล้วจากการศึกษาในหลักสูตรอื่นหรือหลักสูตรเดียวกันในมหาวิทยาลัยหรือจากสถาบันการศึกษาอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง โดยให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ว่าด้วยการโอนผลการเรียน การเทียบโอนความรู้ ทักษะและประสบการณ์ ตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

5.10 การพ้นจากสภาพนิสิต นิสิตต้องพ้นจากสภาพนิสิตในกรณีต่อไปนี้

5.10.1 สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

5.10.2 ได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัยให้ลาออกหรือโอนไปยังสถาบัน

อุดมศึกษาอื่น

5.10.3 ถูกตัดชื่อออกจากมหาวิทยาลัยในกรณีดังต่อไปนี้

5.10.3.1 ไม่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาแรกที่ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต

5.10.3.2 เมื่อพ้นกำหนดเวลาหนึ่งภาคการศึกษาแล้ว ไม่ชำระค่าบำรุง

และค่าธรรมเนียมการศึกษาต่าง ๆ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดเพื่อรักษาสภาพนิสิต

5.10.3.3 ขาดคุณสมบัติหรือคุณสมบัติตามข้อ 5.1 อย่างใดอย่างหนึ่ง

5.10.3.4 เมื่อเรียนครบ 2 ภาคการศึกษามีค่าระดับชั้นเฉลี่ยสะสม

ต่ำกว่า 1.60

5.10.3.5 เป็นนิสิตสภาพรอพินิจ ที่มีค่าระดับชั้นเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 1.75

เป็นเวลาสองภาคการศึกษาที่มีการจำแนกสภาพต่อเนื่องกัน

5.10.3.6 เป็นนิสิตสภาพรอพินิจครบ 4 ภาคการศึกษาต่อเนื่องกัน

ที่มีค่าระดับชั้นเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00

5.10.3.7 ไม่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรภายในระยะเวลาที่กำหนด

ตามข้อ 4

5.10.3.8 ต้องโทษโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดลหุโทษ

หรือความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท

5.10.3.9 กระทำการทุจริต หรือมีความประพฤติอันเป็นการเสื่อมเสีย

แก่มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยเห็นสมควรให้ออกตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ว่าด้วยวินัยนิสิต

5.11 การคืนสภาพนิสิต นิสิตที่พ้นสภาพการเป็นนิสิตด้วยเหตุสุดวิสัย โดยไม่ได้

กระทำผิดทางวินัย และไม่ได้พ้นสภาพ เนื่องจากมีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดในข้อ 5.10 อาจขอคืนสภาพนิสิต ทั้งนี้ ต้องได้รับอนุมัติจากอธิการบดี โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำคณะ และต้องชำระค่าธรรมเนียมการคืนสภาพนิสิต และค่าธรรมเนียมรักษาสภาพนิสิต ย้อนหลัง

6. การลงทะเบียนเรียน รายละเอียดดังนี้

6.1 การลงทะเบียนเรียน

6.1.1 นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาเรียนตามวิธีการ และวัน เวลา

มหาวิทยาลัยกำหนด มิฉะนั้นจะต้องเสียค่าปรับตามอัตราที่มหาวิทยาลัยกำหนด

6.1.2 การลงทะเบียนเรียนรายวิชาจะสมบูรณ์เมื่อนิสิตได้ชำระเงินตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ว่าด้วยการเก็บเงินค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษาต่าง ๆ ภายในกำหนดเวลา

6.1.3 ผู้ที่ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตในภาคการศึกษาใด ต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาในภาคการศึกษานั้นเป็นจำนวนหน่วยกิตไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

6.1.4 นิสิตที่ไม่ได้ลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยสมบูรณ์ในภาคการศึกษาใด ภายในกำหนดเวลาตามประกาศของมหาวิทยาลัย จะไม่มีสิทธิ์เรียนในภาคการศึกษานั้น เว้นแต่จะได้รับอนุมัติเป็นกรณีพิเศษจากคณบดี ทั้งนี้จะต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยสมบูรณ์ภายใน 4 สัปดาห์ของภาคการศึกษาปกติ หรือ 3 สัปดาห์ของภาคการศึกษาฤดูร้อน นับจากวันเปิดภาคการศึกษา

6.1.5 นิสิตต้องได้รับอนุมัติจากอาจารย์ที่ปรึกษาในการเลือกเรียนรายวิชาใด ๆ ในแต่ละภาคการศึกษาก่อนการศึกษาก่อนการลงทะเบียนเรียนรายวิชา ถ้ารายวิชาใดในหลักสูตรมีข้อกำหนดว่าต้องเรียนรายวิชาอื่นก่อนหรือบูรพวิชา นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนและสอบได้รายวิชาหรือบูรพวิชาที่กำหนดไว้ก่อน เว้นแต่ได้รับอนุมัติจากหัวหน้าภาควิชาจึงจะมีสิทธิ์ลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นได้

6.1.6 จำนวนหน่วยกิตและภาคการศึกษา

6.1.6.1 นิสิตมีสิทธิ์ลงทะเบียนเรียนรายวิชาแต่ละภาคการศึกษา โดยนิสิตต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาในภาคการศึกษาปกติ ภาคการศึกษาละไม่ต่ำกว่า 9 หน่วยกิต และไม่เกิน 22 หน่วยกิต ส่วนในภาคการศึกษาฤดูร้อนไม่ต่ำกว่า 3 หน่วยกิต และไม่เกิน 15 หน่วยกิต

6.1.6.2 ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องลงทะเบียนเกินกว่าที่ได้กำหนด นิสิตต้องยื่นคำร้องขออนุมัติจากคณบดี แต่เพิ่มได้ไม่เกินภาคการศึกษาละ 3 หน่วยกิต

6.1.6.3 การลงทะเบียนเรียนต่ำกว่าที่กำหนดจะกระทำได้เฉพาะนิสิตที่จะจบหลักสูตรและเหลือรายวิชาตามหลักสูตรมีจำนวนหน่วยกิตต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อ 6.1.6.1 ให้ลงทะเบียนเท่าจำนวนหน่วยกิตที่เหลือได้

6.2 การลงทะเบียนเรียนรายวิชาพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิต (Audit)

6.2.1 การลงทะเบียนเรียนรายวิชาพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิต หมายถึง การลงทะเบียนรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิตรวมเข้าในจำนวนหน่วยกิตในภาคการศึกษาและจำนวนหน่วยกิตตามหลักสูตรไม่บังคับให้นิสิตสอบและมีผลการเรียนเป็น AU

6.2.2 นิสิตจะลงทะเบียนเรียนรายวิชาพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิตได้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนรายวิชานั้น และต้องชำระค่าหน่วยกิตตามรายวิชาที่เรียนให้นิสิตระบบปกติ ระบุในการลงทะเบียนด้วยว่าเป็นการลงทะเบียนเรียนรายวิชาเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิต

6.2.3 การลงทะเบียนเรียนรายวิชาพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิตให้ลงในช่องผลการเรียนรายวิชาที่เรียนโดยไม่นับหน่วยกิต เฉพาะผู้ที่ใช้เวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดของรายวิชานั้น

6.2.4 มหาวิทยาลัยอาจอนุมัติให้บุคคลภายนอกใด ๆ ที่มีใบนิสิตเข้าเรียนบางรายวิชาพิเศษได้ แต่ผู้นั้นจะต้องมีคุณสมบัติและพื้นความรู้การศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยเห็นสมควร

และจะต้องปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยและต้องเสียค่าธรรมเนียมการศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

6.3 การขอลอน ขอเพิ่ม หรือของดรายวิชา

6.3.1 การขอลอน ขอเพิ่ม และขนาดของรายวิชาที่จะเรียน ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา และผ่านการอนุมัติจากคณบดี

6.3.2 การขอลอน หรือขอเพิ่มรายวิชาเรียนต้องกระทำภายใน 2 สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาปกติ หรือภายในสัปดาห์แรกของภาคการศึกษาฤดูร้อน ต้องเป็นไปตามข้อ 6.1.5 และ 6.1.6

6.3.3 การของดเรียนบางรายวิชาหรืองดเรียนทุกรายวิชา ต้องได้รับอนุมัติจากคณบดีก่อนถึงวันแรกของวันสอบปลายภาคเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 2 สัปดาห์ สำหรับภาคเรียนปกติ และ 1 สัปดาห์ สำหรับภาคการศึกษาฤดูร้อน

6.4 การขอคืนเงินค่าลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่ถอน

นิสิตที่ขอลอนหรือของดรายวิชาภายใน 2 สัปดาห์ของภาคการศึกษาปกติ หรือ 1 สัปดาห์ของภาคการศึกษาฤดูร้อน นับจากวันเปิดภาคการศึกษามีสิทธิได้รับเงินค่าลงทะเบียนรายวิชาที่ถอนโดยได้รับเงินคืนเต็มจำนวน หากพ้นกำหนดเวลานี้จะไม่ได้เงินค่าลงทะเบียนเรียนคืน

6.5 การลงทะเบียนเพื่อรักษาสภาพนิสิต

6.5.1 นิสิตที่ลาพักการเรียน หรือถูกสั่งให้พักการเรียนตามระเบียบว่าด้วยวินัยนิสิตจะต้องชำระค่าธรรมเนียมรักษาสภาพนิสิตตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด มิฉะนั้นจะพ้นสภาพนิสิต

6.5.2 การลงทะเบียนเพื่อรักษาสภาพนิสิตให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 2 สัปดาห์แรกนับจากวันเปิดภาคการศึกษาปกติ หรือภายในสัปดาห์แรกนับจากวันเปิดภาคการศึกษาฤดูร้อน มิฉะนั้น จะต้องเสียค่าธรรมเนียมเพิ่มตามอัตราที่มหาวิทยาลัยกำหนด ทั้งนี้จะต้องดำเนินการรักษาสภาพนิสิตภายในภาคการศึกษานั้นด้วย

6.6 การลาพักการเรียน

6.6.1 นิสิตอาจยื่นคำร้องขอลาพักการเรียนได้ ในกรณีต่อไปนี้

6.6.1.1 ถูกเกณฑ์ หรือระดมพลเข้ารับราชการทหารกองประจำการ

6.6.1.2 ได้รับทุนแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างประเทศ หรือทุนอื่นใด
ที่มหาวิทยาลัยเห็นสมควรสนับสนุน

6.6.1.3 เจ็บป่วยจนต้องพักรักษาตัวเป็นเวลานานเกินร้อยละ 20 ของเวลาเรียนทั้งหมดในภาคการศึกษานั้นตามคำสั่งแพทย์ โดยมีใบรับรองแพทย์จากสถานพยาบาลของทางราชการหรือสถานพยาบาลของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล ซึ่งเป็นของเอกชนที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

6.6.1.4 เมื่อนิสิตมีความจำเป็นส่วนตัว อาจยื่นคำร้องขอลาพักการเรียนได้ ถ้าได้ลงทะเบียนโดยสมบูรณ์ในมหาวิทยาลัยมาแล้วอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา

6.6.2 การลาพักการเรียน นิสิตต้องยื่นคำร้องภายในสัปดาห์ที่ 3

ภาคการศึกษาที่ลาพักการเรียน และให้คณบดีเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ ยกเว้นการลาพักการเรียนกรณี ข้อ 6.6.1.1, 6.6.1.2 และข้อ 6.6.1.3 โดยให้อธิการบดีเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ

6.6.3 การลาพักการเรียน ให้อนุมัติครั้งละไม่เกิน 1 ภาคการศึกษา ถ้านิสิตยังมีความจำเป็นที่จะต้องขอลาพักการเรียนในภาคการศึกษาต่อไป ให้นิสิตยื่นคำร้องขอลาพักการเรียนใหม่

6.6.4 ในกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลาพักการเรียน ให้นับระยะเวลาที่ลาพักการเรียนรวมอยู่ในระยะเวลาการศึกษาด้วย

6.6.5 นิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการเรียน เมื่อจะกลับเข้าเรียนต้องยื่นคำร้องขอกลับเข้าเรียนต่อคณบดีก่อนวันเปิดภาคการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 สัปดาห์ และให้คณบดีแจ้งให้นายทะเบียนทราบ

6.7 การลาออก

นิสิตที่ประสงค์จะลาออกจากความเป็นนิสิตมหาวิทยาลัย ต้องยื่นคำร้องต่อคณบดีให้เป็นผู้พิจารณาอนุมัติ การลาออกจะสมบูรณ์เมื่อนิสิตได้รับอนุมัติให้ลาออกได้

7. การวัด และ การประเมินผลการศึกษา

7.1 การมีสิทธิ์เข้าสอบ นิสิตต้องมีเวลาเรียนในรายวิชาหนึ่ง ๆ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดของรายวิชานั้น จึงจะมีสิทธิ์เข้าสอบในรายวิชานั้น

7.2 ให้มีการวัดผลระหว่างภาคการศึกษาและเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษา

7.3 การประเมินผลการศึกษาให้คณะกรรมการประจำคณะอนุมัติผลการศึกษาแต่ละรายวิชา

7.3.1 กำหนดให้ใช้ระบบลำดับขั้นในการวัดและประเมินผล ดังนี้

ระดับขั้น	ความหมาย	ค่าคะแนน
A	ดีเยี่ยม (Excellent)	4.0
B+	ดีมาก (Very Good)	3.5
B	ดี (Good)	3.0
C+	ดีพอใช้ (Fairly Good)	2.5
C	พอใช้ (Fair)	2.0
D+	อ่อน (Poor)	1.5
D	อ่อนมาก (Very Poor)	1.0
F	ตก (Failed)	0.0

7.3.2 ในกรณีที่ไม่สามารถประเมินผลเป็นค่าระดับชั้นได้ให้ประเมินผล
โดยสัญลักษณ์ ดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมาย
S	ผลการประเมินผ่านเกณฑ์ (Satisfactory)
U	ผลการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์ (Unsatisfactory)
I	ผลการประเมินยังไม่สมบูรณ์ (Incomplete)
W	การถอนรายวิชา (Withdrawn)
AU	การเรียนรายวิชาโดยไม่ผ่านหน่วยกิต (Audit)
R	ลงทะเบียนเรียนซ้ำแล้วผ่าน (Course Repeated Later)

7.3.3 การให้ F ในรายวิชาใดจะกระทำได้ในกรณีต่อไปนี้ด้วย

7.3.3.1 นิสิตสอบตก

7.3.3.2 นิสิตขาดสอบประจำภาคการศึกษาโดยไม่ได้รับอนุมัติ

จากคณบดี

7.3.3.3 นิสิตมีเวลาเรียนไม่ครบตามเกณฑ์ในข้อ 7.1

7.3.3.4 นิสิตทุจริตในการสอบ

7.3.3.5 นิสิตได้รับการให้คะแนนระดับชั้น I แต่มิได้ดำเนินการ
ขอประเมินผลเพื่อแก้ระดับชั้น I ให้เสร็จสิ้นภายในสองสัปดาห์แรกของภาคการศึกษาถัดไปทีมนิสิต
มีสิทธิลงทะเบียนเรียน

7.3.4 การให้ S กระทำได้ในการประเมินรายวิชาเรียนที่ไม่ผ่านหน่วยกิต
และผลการเรียนในรายวิชานั้นผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนด

7.3.5 การให้ U กระทำได้ในการประเมินรายวิชาเรียนที่ไม่ผ่านหน่วยกิต
และผลการเรียนรายวิชานั้นไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนด

7.3.6 การให้ I ในรายวิชาใดจะกระทำได้ในกรณีต่อไปนี้

7.3.6.1 นิสิตมีเวลาเรียนครบตามเกณฑ์ในข้อ 7.1 แต่ไม่ได้สอบ
เพราะป่วยหรือเหตุสุดวิสัยและได้รับอนุมัติจากคณบดี

7.3.6.2 อาจารย์ผู้สอนและคณบดี เห็นสมควรให้รอผลการศึกษา
เพราะนิสิตยังปฏิบัติงานซึ่งเป็นส่วนประกอบการศึกษาวิชานั้นไม่สมบูรณ์โดยมิใช่เป็นความผิด
ของนิสิต

นิสิตที่ได้ I จะต้องดำเนินการขอรับประเมินผลเพื่อเปลี่ยน I ให้เสร็จสิ้นภายใน
สองสัปดาห์แรกของภาคการศึกษาถัดไปทีมนิสิตมีสิทธิลงทะเบียนเรียน หากพ้นกำหนดดังกล่าว
มหาวิทยาลัยจะเปลี่ยน I เป็น F โดยอัตโนมัติ เว้นแต่อธิการบดีอนุมัติให้ขยายเวลา เนื่องจาก
เหตุสุดวิสัยอันมิใช่เกิดจากการกระทำหรือร่วมกระทำของนิสิตผู้นั้น

การนับภาคการศึกษาทีมนิสิตระบบปกติมีสิทธิลงทะเบียนนั้น ให้นับเฉพาะภาคต้น

7.3.7 การให้ W ในรายวิชาใดจะกระทำได้ในกรณีต่อไปนี้

7.3.7.1 นิสิตได้รับอนุมัติให้ดเรียนรายวิชานั้นตามข้อ 6.3.3

7.3.7.2 อาจารย์ผู้สอนและคณบดี เห็นสมควรให้หรือผลการศึกษา เพราะนิสิตยังปฏิบัติงานซึ่งเป็นส่วนประกอบการศึกษารายวิชานั้นไม่สมบูรณ์โดยมิใช่เป็นความผิดของนิสิต

7.3.8 การให้ AU ในรายวิชาใดจะกระทำในกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลงทะเบียนเรียนเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิตตามข้อ 6.2

7.3.9 การนับจำนวนหน่วยกิตเพื่อใช้ในการคำนวณหาค่าระดับคะแนนเฉลี่ย ให้นับจากรายวิชาที่มีระบบการให้คะแนนแบบระดับชั้น ในกรณีที่นิสิตลงทะเบียนเรียนซ้ำ หรือเรียนแทนในรายวิชาใดให้นำจำนวนหน่วยกิตและค่าระดับชั้นที่ได้ไปใช้ในการคำนวณหาค่าระดับชั้นเฉลี่ยด้วย

7.3.10 การนับจำนวนหน่วยกิตสะสมของนิสิตเพื่อให้ครบหลักสูตร ให้นับเฉพาะ หน่วยกิตของรายวิชาที่สอบได้เท่านั้น

7.3.11 ค่าระดับชั้นเฉลี่ยเฉพาะรายภาคการศึกษา ให้คำนวณจากผลการเรียนของนิสิตในภาคการศึกษานั้น โดยนำผลรวมของผลคูณของจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับชั้นของแต่ละรายวิชาเป็นตัวตั้งหารด้วยจำนวนหน่วยกิตรวมของภาคการศึกษานั้น การคำนวณดังกล่าวให้ตั้งหารถึงทศนิยม 3 ตำแหน่ง และให้ปัดเศษเฉพาะทศนิยมตำแหน่งที่ 3 ที่มีค่าตั้งแต่ 5 ขึ้นไป เพื่อให้เหลือทศนิยม 2 ตำแหน่ง

7.3.12 ค่าระดับชั้นเฉลี่ยสะสมให้คำนวณจากผลการเรียนของนิสิต ตั้งแต่เริ่มเข้าเรียนจนถึงภาคการศึกษาสุดท้าย โดยนำผลรวมของผลคูณของจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับชั้นของแต่ละรายวิชาที่เรียนทั้งหมดตามข้อ 7.3.9 เป็นตัวตั้ง หารด้วยจำนวนหน่วยกิตรวมทั้งหมด การคำนวณดังกล่าวให้ตั้งหารถึงทศนิยม 3 ตำแหน่ง และให้ปัดเศษเฉพาะทศนิยมตำแหน่งที่ 3 ที่มีค่าตั้งแต่ 5 ขึ้นไป เพื่อให้เหลือทศนิยม 2 ตำแหน่ง

8. การเรียนซ้ำ หรือเรียนแทน

8.1 รายวิชาใดที่นิสิตสอบได้ D นิสิตอาจลงทะเบียนเรียนซ้ำได้ โดยได้รับอนุมัติจากคณบดี

8.2 รายวิชาใดที่นิสิตได้ F นิสิตจะต้องลงทะเบียนเรียนซ้ำหรือจะเลือกเรียนรายวิชาอื่นที่มีลักษณะเนื้อหาคล้ายคลึงแทนกันได้ ในการเลือกเรียนแทนนี้ ต้องได้รับอนุมัติจากคณบดี ยกเว้นวิชาเลือกเรียนรายวิชาอื่นแทนได้

8.3 นิสิตที่ได้ผลการศึกษา F ในรายวิชาใด จะปรากฏผลการศึกษา F ในใบแสดงผลการศึกษา นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนซ้ำหรือเรียนแทน ในรายวิชานั้นจนกว่าจะได้ผลการศึกษา A – D และผลการศึกษาในรายวิชาที่ได้ F จะถูกเปลี่ยนสัญลักษณ์ R ในใบแสดงผลการศึกษา เมื่อนิสิตได้ลงทะเบียนเรียนแก้ไขในรายวิชานั้นหรือรายวิชาที่เรียนแทนแล้ว

9. การจำแนกสภาพนิสิต

9.1 การจำแนกสภาพนิสิต จะกระทำเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาแต่ละภาค ยกเว้นนิสิตที่เข้าศึกษาเป็นปีแรก ซึ่งการจำแนกสภาพนิสิตจะกระทำเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาของการลงทะเบียนเรียนนับแต่เริ่มเข้าศึกษา

9.2 นิสิตระบบปกติที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาในภาคฤดูร้อนให้ถือว่าภาคฤดูร้อนเป็นภาคการศึกษาต่อเนื่องในการจำแนกสภาพนิสิต

10 การทุจริตในการสอบ

นิสิตที่ทำการทุจริตเกี่ยวกับการสอบทุกชนิด จะได้รับการลงโทษตามระเบียบมหาวิทยาลัย ว่าด้วยการสอบของนิสิต

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาสารคามว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2557 (กองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2557 : 58 - 83)

1. ระบบการศึกษา ดังนี้

1.1 ระบบการจัดการการศึกษา มี 2 ระบบ ดังนี้

1.1.1 ระบบทวิภาค โดยหนึ่งปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ หนึ่งภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ มหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาภาคการศึกษาพิเศษ โดยกำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิต โดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคการศึกษาปกติ

1.1.2 ระบบไตรภาค หนึ่งปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ภาคการศึกษาปกติ รวมภาคฤดูร้อน หนึ่งภาคการศึกษาปกติระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 12 สัปดาห์

2. มหาวิทยาลัยอาจจัดการเรียนการสอนในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง หรือรูปแบบผสมผสาน โดยการจัดการเรียนการสอนแต่ละรูปแบบให้พิจารณาตามความเหมาะสมกับแต่ละหลักสูตร ทั้งนี้ จะต้องจัดให้ได้เนื้อหาสอดคล้องกับจำนวนหน่วยกิตของหลักสูตร โดยเทียบได้ตามการคิดหน่วยกิตตามข้อ 3 และให้จัดทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

3. การคิดหน่วยกิต

3.1 ระบบทวิภาค

3.1.1 รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.1.2 รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.1.3 การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.1.4 การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย ที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ ไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

การจัดการศึกษาระบบไตรภาคให้เทียบเคียงหน่วยกิตกับระบบทวิภาค ดังนี้

3.2 ระบบไตรภาค

หนึ่งหน่วยกิตระบบไตรภาค เทียบได้กับ 12/15 หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ 4 หน่วยกิตระบบทวิภาค เทียบได้กับ 5 หน่วยกิตระบบไตรภาค

4. จำนวนหน่วยกิตและระยะเวลาการศึกษา

4.1 ให้จัดหลักสูตรระดับปริญญาตรี ไว้ดังนี้

4.1.1 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 8 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลาและไม่เกิน 12 ปีการศึกษาสำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

4.1.2 หลักสูตรปริญญาตรี 5 ปี ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 10 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลาและไม่เกิน 15 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

4.1.3 หลักสูตรปริญญาตรี 6 ปี ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 180 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 12 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลาและไม่เกิน 18 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

4.1.4 หลักสูตรปริญญาตรี (ระบบเทียบเข้า) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวม เท่ากับหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี 5 ปี และ 6 ปี แล้วแต่กรณีใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 6 ปีการศึกษา การลงทะเบียนเรียนของนิสิตหลักสูตรปริญญาตรี (ระบบเทียบเข้า) เป็นการ ลงทะเบียนไม่เต็มเวลา ทั้งนี้ ให้นับเวลาศึกษาจากวันที่เปิดการศึกษาแรกที่รับเข้าศึกษาในหลักสูตรนั้น

ในกรณีที่มีความจำเป็นสภามหาวิทยาลัยอาจอนุมัติจำนวนหน่วยกิตแตกต่าง จากที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ได้ แต่ทั้งนี้ ต้องไม่กระทบกระเทือนต่อมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ต้องเรียนให้ครบหลักสูตรตามจำนวนหน่วยกิตตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร

5. การรับเข้าเป็นนิสิต ประเภทนิสิตและสภาพนิสิต

5.1 คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเป็นนิสิต

5.1.1 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี หรือ 5 ปี หรือ 6 ปี จะต้องเป็นผู้สำเร็จ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

5.1.2 หลักสูตรปริญญาตรีระบบเทียบเข้าจะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือเทียบเท่า

5.1.3 เป็นผู้มีความประพฤติดีตามเกณฑ์คุณสมบัติผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาที่กำหนดไว้ ในหลักสูตรระดับปริญญาตรีสาขาวิชานั้น ๆ และหรือตามประกาศมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่เกี่ยวข้อง กับการรับเข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีสาขาวิชานั้น ๆ หรือของสำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา

5.2 การรับบุคคลเข้าเป็นนิสิต สามารถดำเนินการได้ ดังนี้

5.2.1 การรับผ่านระบบการคัดเลือกกลางของสำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา (Admissions)

5.2.2 การรับโดยวิธีรับตรงและวิธีพิเศษ

5.2.3 การรับเข้าศึกษาตามข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสถาบัน หรือข้อตกลงของเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบัน

5.2.4 การรับโดยวิธีอื่น ๆ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยความเห็นชอบ

5.3 การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต

5.3.1 ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าเป็นนิสิตจะมีสภาพเป็นนิสิตเมื่อได้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต และได้ชำระเงินค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

5.3.2 ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าเป็นนิสิตที่ไม่รายงานตัวและขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต ตามวัน เวลา และสถานที่ที่มหาวิทยาลัยกำหนดเป็นอันหมดสิทธิ์ที่จะขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต เว้นแต่จะได้แจ้งเหตุขัดข้องให้มหาวิทยาลัยทราบเป็นลายลักษณ์อักษรภายในวันที่กำหนดให้รายงานตัว และเมื่อได้รับอนุมัติแล้วต้องมารายงานตัวภายในเจ็ดวัน นับจากวันสุดท้ายที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้รายงานตัว

5.3.3 ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าเป็นนิสิตจะต้องขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต ณ ศูนย์การจัดการศึกษานั้น ๆ

5.3.4 ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตและได้ชำระเงินค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดแล้ว มหาวิทยาลัยจะไม่คืนเงินให้ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย

5.4 ประเภทนิสิตแบ่งเป็น 2 ประเภท

5.4.1 นิสิตระบบปกติ ได้แก่ นิสิตที่ได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษาในระบบปกติ ตามประกาศมหาวิทยาลัยหรือของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

5.4.2 นิสิตระบบพิเศษ ได้แก่ นิสิตที่ได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษาในระบบพิเศษ ตามประกาศมหาวิทยาลัย

5.5 การย้ายศูนย์การจัดการศึกษา

5.5.1 นิสิตที่สอบคัดเลือกได้ ณ ศูนย์การจัดการศึกษาใดจะต้องศึกษา ณ ศูนย์การจัดการศึกษานั้น ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นอาจขอย้ายไปศึกษา ณ ศูนย์การจัดการศึกษาอื่นได้

5.5.2 ระยะเวลาการศึกษาของนิสิตที่ย้ายศูนย์การจัดการศึกษา ให้นับตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษา ณ ศูนย์การจัดการศึกษาเดิม

5.6 การย้ายคณะเรียน การเปลี่ยนสาขาและวิชาโท

5.6.1 การย้ายคณะเรียน มีหลักเกณฑ์ ดังนี้

5.6.1.1 มีเวลาศึกษาอยู่ในคณะเดิมมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ภาคการศึกษา ทั้งนี้ไม่นับภาคการศึกษาที่ลาพักการเรียนหรือถูกให้พักการเรียนและมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

5.6.1.2 นิสิตย้ายคณะเรียนได้ไม่เกิน 2 ครั้ง และให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

5.6.1.3 นิสิตที่ประสงค์จะย้ายคณะเรียน จะต้องยื่นเอกสารต่าง ๆ ต่อกองทะเบียนและประมวลผลตามระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

5.6.1.4 การย้ายคณะเรียนจะกระทำได้เมื่อได้รับการอนุมัติจากคณบดี กิตติม และคณบดีที่จะรับย้ายคณะเรียน

5.6.1.5 การนับระยะเวลาการศึกษาให้นับตั้งแต่เข้าศึกษาในคณะเดิม

5.6.1.6 คุณสมบัติและเงื่อนไขการย้ายคณะให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะ

5.6.1.7 นิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ย้ายคณะเรียนจะต้องชำระค่าธรรมเนียม

ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

5.6.2 การเปลี่ยนสาขา และวิชาโท มีหลักเกณฑ์ ดังนี้

5.6.2.1 นิสิตอาจเปลี่ยนสาขาได้ไม่เกิน 2 ครั้ง และให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

5.6.2.2 นิสิตที่เปลี่ยนสาขาจะต้องมีเวลาเรียนในสาขาเดิมมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 1 ภาคการศึกษา

5.6.2.3 นิสิตอาจขอเปลี่ยนวิชาโทได้ไม่เกิน 2 ครั้ง ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของหัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าหัวหน้าภาควิชาและได้รับอนุมัติจากคณบดี

5.6.2.4 นิสิตที่ประสงค์จะเปลี่ยนสาขาและวิชาโท จะต้องยื่นคำร้องต่อกองทะเบียนและประมวลผลตามระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

5.6.2.5 นิสิตที่ได้รับอนุมัติให้เปลี่ยนสาขาและวิชาโทจะต้องชำระค่าธรรมเนียมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

5.6.3 หลักเกณฑ์การโอนรายวิชา

5.6.3.1 การโอนรายวิชาต้องได้รับอนุมัติจากคณะที่รับผิดชอบสาขานั้น

5.6.3.2 การคิดค่าธรรมเนียมคະແນເຄຼີຍສະສມ นิสิตที่ย้ายคณะเรียนหรือเปลี่ยนสาขาให้คำนวณค่าธรรมเนียมคະແນເຄຼີຍສະສມจากรายวิชาทั้งหมดที่ได้รับอนุมัติให้โอนรายวิชามาจากคณะ / สาขาเดิมรวมกับรายวิชาที่เรียนในคณะ / สาขาที่รับเข้าศึกษาด้วย

5.7 การรับโอนนิสิตหรือนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น

5.7.1 มหาวิทยาลัยอาจพิจารณารับโอนนิสิตหรือนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นและกำลังศึกษาในหลักสูตรที่มีระดับและมาตรฐานเทียบเคียงกับหลักสูตรของมหาวิทยาลัยและให้คณะที่จะรับเข้าศึกษาเป็นผู้พิจารณารับโอนโดยได้รับอนุมัติจากคณบดี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะที่รับโอน

5.7.2 คุณสมบัติของนิสิต หรือนักศึกษาที่จะได้รับการพิจารณารับโอน

5.7.2.1 คุณสมบัติครบถ้วนตามข้อ 5.1

5.7.2.2 เป็นผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันเดิม

5.7.2.3 ได้ศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ภาคการศึกษาปกติ ทั้งนี้ ไม่นับภาคการศึกษาที่ลาพักการเรียน

5.7.3 นิสิตหรือนักศึกษา ที่ประสงค์จะโอนมาศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จะต้องยื่นคำร้องต่อมหาวิทยาลัยเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสี่สัปดาห์ ก่อนวันเปิดภาคการศึกษาที่ประสงค์เข้าศึกษานั้น พร้อมกับแนบเอกสารตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

5.7.4 การเทียบโอนผลการเรียน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัย

กำหนด

5.8 การโอนผลการเรียน

นิสิตหลักสูตรระดับปริญญาตรี อาจขอโอนผลการเรียนในหลักสูตรระดับเดียวกันที่ได้เคยศึกษามาแล้วจากการศึกษาในหลักสูตรอื่น หรือหลักสูตรเดียวกันในมหาวิทยาลัย หรือจากสถาบันการศึกษาอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง โดยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

5.9 การพ้นจากสภาพนิสิต

5.9.1 ตาย

5.9.2 ลาออก

5.9.3 โอนย้ายสถานศึกษา

5.9.4 สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

5.9.5 ไม่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาแรกที่ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต

5.9.6 เมื่อพ้นกำหนดเวลาหนึ่งภาคการศึกษาแล้วไม่ชำระค่าธรรมเนียม

การศึกษาต่าง ๆ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดเพื่อรักษาสภาพนิสิต

5.9.7 ขาดคุณสมบัติหรือคุณสมบัติตามข้อ 5.1 อย่างใดอย่างหนึ่ง

5.9.8 ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ถึง 1.50 เมื่อมีหน่วยกิตสะสมตั้งแต่ 30 - 59 หน่วยกิต ตามระดับคะแนนตัวอักษรในข้อ 7.3.1 ยกเว้นรายวิชาที่เทียบโอนหน่วยกิตจากสถาบันอื่น

5.9.9 ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ถึง 1.75 เมื่อมีหน่วยกิตสะสมตั้งแต่ 60 หน่วยกิต ขึ้นไป ตามระดับคะแนนตัวอักษรในข้อ 7.3.1 ยกเว้นรายวิชาที่เทียบโอนหน่วยกิตจากสถาบันอื่น

5.9.10 ไม่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรภายในระยะเวลาที่กำหนดตามข้อ 4

5.9.11 ต้องโทษโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดโทษหรือความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท

5.9.12 กระทำการทุจริตหรือมีความประพฤติอันเป็นการเสื่อมเสีย แก่มหาวิทยาลัยใช้หลักฐานแจ้งต่อมหาวิทยาลัย และกระทำรายการในระบบทะเบียนของมหาวิทยาลัย แทนบุคคลอื่น โดยมีได้รับอนุญาตแล้วก่อให้เกิดความเสียหาย และมหาวิทยาลัยเห็นสมควรให้ออกตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ว่าด้วยวินัยนิสิต

5.10 การคืนสภาพนิสิต

นิสิตที่พ้นสภาพการเป็นนิสิตตามข้อ 5.9.6 อาจขอคืนสภาพนิสิตได้ ทั้งนี้ ต้องได้รับอนุมัติจากอธิการบดี โดยความเห็นชอบจากคณบดี เมื่อได้รับอนุมัติแล้วให้ถือว่าเป็นการลาพักการเรียนตั้งแต่ภาคการศึกษาที่พ้นสภาพนิสิตจนถึงปัจจุบัน และให้ชำระค่าธรรมเนียมการคืนสภาพนิสิตและค่าธรรมเนียมการลาพักการเรียนย้อนหลัง

6. การลงทะเบียนเรียน

6.1 การลงทะเบียนเรียน

6.1.1 นิสิตทุกคนต้องลงทะเบียนเรียน และชำระเงินตามระเบียบมหาวิทยาลัย ว่าด้วยการเก็บเงินค่าหน่วยกิต ค่าธรรมเนียมการศึกษา และค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ในแต่ละภาค

ให้ศึกษาให้เสร็จสิ้นภายในวันและเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

6.1.2 ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนภาคการศึกษาละไม่ต่ำกว่า 9 หน่วยกิต และไม่เกิน 22 หน่วยกิต ส่วนในภาคการศึกษาพิเศษไม่ต่ำกว่า 3 หน่วยกิต และ ไม่เกิน 15 หน่วยกิต

6.1.3 ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องลงทะเบียนเรียนเกินกว่าที่ได้กำหนด นิสิตต้องยื่นคำร้องขออนุมัติจากคณบดี แต่เพิ่มได้ไม่เกินภาคการศึกษาละ 3 หน่วยกิต

6.1.4 การลงทะเบียนเรียนที่มีจำนวนหน่วยกิตต่ำกว่าที่กำหนดจะกระทำได้ กรณีที่นิสิตจะจบหลักสูตรและเหลือรายวิชาเรียนตามหลักสูตรมีจำนวนหน่วยกิตต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือกรณีอื่น ๆ ต้องได้รับอนุมัติจากอธิการบดี

6.1.5 นิสิตที่ไม่มาลงทะเบียนเรียนตามวันและเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนดจะต้องชำระค่าธรรมเนียมการลงทะเบียนเรียนช้าตามอัตราที่มหาวิทยาลัยกำหนด

6.1.6 เมื่อพ้นระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด มหาวิทยาลัยจะไม่อนุญาตให้นิสิตลงทะเบียนเรียน เว้นแต่จะมีเหตุผลอันสมควรและต้องได้รับอนุมัติจากอธิการบดี

6.1.7 ในรายวิชาใดที่หลักสูตรมีข้อกำหนดว่าต้องเรียนรายวิชาอื่นก่อนหรือบูรพวิชา นิสิตต้องลงทะเบียนและสอบผ่านรายวิชาหรือบูรพวิชาที่กำหนดไว้ก่อน เว้นแต่ได้รับอนุมัติจากคณบดี จึงจะมีสิทธิ์ลงทะเบียนเรียนในรายวิชานั้นได้

6.1.8 นิสิตที่ไม่ได้ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาปกติจะต้องลาพักการเรียนตามข้อ 6.6 มิฉะนั้นจะพ้นสภาพการเป็นนิสิต

6.1.9 คณะสามารถพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อควบคุมดูแลการลงทะเบียนเรียนของนิสิตให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้

6.1.10 วิธีและขั้นตอนการลงทะเบียนเรียนให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

6.2 การลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิต (Audit)

6.2.1 การลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิต หมายถึง การลงทะเบียนเรียน โดยไม่นับหน่วยกิตรวมเข้าในจำนวนหน่วยกิตในภาคการศึกษา และจำนวนหน่วยกิตตามหลักสูตรไม่บังคับให้นิสิตสอบและมีผลการเรียนเป็น AU

6.2.2 นิสิตจะลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิตได้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนรายวิชานั้น และให้นิสิตระบุในการลงทะเบียนด้วยว่าเป็นการลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิต

6.2.3 การลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิตให้ลงในช่องผลการเรียนรายวิชาที่เรียนโดยไม่นับหน่วยกิตเฉพาะผู้ที่ใช้เวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดของรายวิชานั้น

6.2.4 มหาวิทยาลัยอาจอนุมัติให้บุคคลภายนอกที่มีใบนิสิต เข้าเรียนบางรายวิชาได้แต่ผู้นั้นจะต้องมีคุณสมบัติตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

6.3 การเพิ่มหรือถอนรายวิชา

ให้นิสิตทำรายการผ่านระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัยตามระยะเวลา

6.4 การรับเงินคืนในรายวิชาที่ถอน ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

6.5 การรักษาสภาพนิสิต

6.5.1 นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษา

ในมหาวิทยาลัยและลงทะเบียนเรียนให้ต่อเนื่องทุกภาคการศึกษา พร้อมทั้งชำระเงินค่าธรรมเนียมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

6.5.2 การรักษาสภาพนิสิต โดยไม่ต้องลงทะเบียนเรียน สามารถทำได้
ในกรณีต่อไปนี้

6.5.2.1 การลาพักการเรียน

6.5.2.2 ถูกสั่งพักการเรียน

6.5.2.3 นิสิตที่ลงทะเบียนเรียนครบทุกรายวิชาตามหลักสูตรแล้ว

แต่ยังไม่ผ่านเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษาอื่น ๆ เช่น ไม่ยื่นขอสำเร็จการศึกษาในภาคการศึกษาที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษาหรือรอผลการศึกษา กรณีนี้ ต้องรักษาสภาพนิสิตและชำระค่าธรรมเนียมรักษาสภาพตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ทั้งนี้ ต้องคงสถานภาพนิสิตได้ไม่เกินระยะเวลาการศึกษาตามข้อ 4

6.5.3 นิสิตที่ลงทะเบียนเรียนครบทุกรายวิชาตามหลักสูตรแล้ว แต่อยู่ระหว่างรอผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หรืออื่น ๆ ตามเงื่อนไขที่หลักสูตรกำหนด ซึ่งไม่ต้องลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษานั้น ๆ เมื่อคณะแจ้งผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หรืออื่น ๆ ตามเงื่อนไขที่หลักสูตรกำหนดไปยังกองทะเบียนและประมวลผลแล้วให้กองทะเบียนและประมวลผลบันทึกข้อมูลแล้วแต่กรณีในระบบทะเบียนของมหาวิทยาลัย โดยนิสิตไม่ต้องชำระค่าธรรมเนียมรักษาสภาพ

6.6 การลาพักการเรียน

6.6.1 นิสิตอาจยื่นคำร้องขอลาพักการเรียนได้ ในกรณีต่อไปนี้

6.6.1.1 ถูกเกณฑ์หรือระดมพลเข้ารับราชการทหารกองประจำการ

6.6.1.2 ได้รับทุนแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างประเทศหรือทุนอื่นใด
ที่มหาวิทยาลัยเห็นสมควรสนับสนุน

6.6.1.3 เจ็บป่วยจนต้องพักรักษาตัวเป็นเวลานานเกินร้อยละ 20
ของเวลาเรียนทั้งหมดในภาคการศึกษานั้นตามคำสั่งแพทย์โดยมีใบรับรองแพทย์จากสถานพยาบาลของทางราชการหรือสถานพยาบาลของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล ซึ่งเป็นของเอกชนที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

6.6.1.4 เมื่อนิสิตมีความจำเป็นส่วนตัว อาจยื่นคำร้องขอลาพักการเรียนได้
ถ้าได้ลงทะเบียนโดยสมบูรณ์ในมหาวิทยาลัยมาแล้วอย่างน้อยหนึ่งภาคการศึกษา

6.6.2 การลาพักการเรียน นิสิตต้องยื่นคำร้องภายในสัปดาห์ที่สามของภาค
การศึกษาที่ลาพักการเรียน โดยต้องได้รับอนุมัติจากคณบดี ยกเว้นการลาพักการเรียนในกรณี
ข้อ 6.6.1.1 ข้อ 6.6.1.2 และข้อ 6.6.1.3 ต้องได้รับอนุมัติจากอธิการบดี

6.6.3 การลาพักการเรียน ให้อนุมัติครั้งละไม่เกินหนึ่งภาคการศึกษา
ถ้านิสิตยังมีความจำเป็นที่จะต้องขอลาพักการเรียนในภาคการศึกษาต่อไปให้นิสิตยื่นคำร้องขอลาพัก
การเรียนใหม่

6.6.4 ในกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลาพักการเรียน ให้นับระยะเวลาที่ลาพัก

6.6.5 กรณีนิสิตถูกสั่งให้ลาพักการเรียนตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยว่าด้วยวินัยนิสิต กองทะเบียนและประมวลผลจะบันทึกการลาพักการเรียนในระบบทะเบียน

6.6.6 นิสิตที่ลาพักการเรียนต้องชำระค่าธรรมเนียมการลาพักการเรียนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดจึงจะถือว่าการลาพักการเรียนสมบูรณ์

6.7 การลาออก

นิสิตต้องยื่นคำร้องขอลาออกและหลักฐานการแสดงว่าไม่มีหนี้สินค้างชำระ โดยผ่านการพิจารณาของอาจารย์ที่ปรึกษาและได้รับอนุมัติจากคณบดีที่นิสิตสังกัด การลาออกจะสมบูรณ์ให้ถือตามวันที่อนุมัติจากคณบดี

7. การวัด และการประเมินผลการศึกษา

7.1 นิสิตต้องมีเวลาเรียนในรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดของรายวิชา จึงจะมีสิทธิ์เข้าสอบ

7.2 ให้มีการวัดผลการศึกษาระหว่างภาคการศึกษาและปลายภาคการศึกษา

7.3 การประเมินผลการศึกษา ให้คณะกรรมการประจำคณะอนุมัติผลการศึกษาแต่ละรายวิชา

7.3.1 เมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาให้มีการประเมินผลการศึกษาตามระดับคะแนนตัวอักษร ความหมาย และค่าคะแนน ดังนี้

ระดับคะแนนตัวอักษร	ความหมาย	ค่าคะแนน
A	ดีเยี่ยม (Excellent)	4.0
B+	ดีมาก (Very Good)	3.5
B	ดี (Good)	3.0
C+	ดีพอใช้ (Fairly Good)	2.5
C	พอใช้ (Fair)	2.0
D+	อ่อน (Poor)	1.5
D	อ่อนมาก (Very Poor)	1.0
F	ตก (Failed)	0.0

7.3.2 ในกรณีที่ไม่สามารถประเมินผลเป็นค่าระดับคะแนนตัวอักษร
ได้ให้ประเมินผลโดยกำหนดตัวอักษร ดังนี้

ตัวอักษร	ความหมาย
S	ผลการประเมินผ่านเกณฑ์ (Satisfactory)
U	ผลการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์ (Unsatisfactory)
I	ผลการประเมินยังไม่สมบูรณ์ (Incomplete)
W	การถอนรายวิชา (Withdrawn)
AU	การเรียนรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิต (Audit)
R	ลงทะเบียนเรียนซ้ำแล้วผ่าน (Course Repeated Later)

7.3.3 การให้ระดับคะแนนตัวอักษร F ในรายวิชาใดจะกระทำได้ในกรณี
ต่อไปนี้

7.3.3.1 นิสิตถูกตัดสิทธิ์ไม่ให้เข้าสอบหรือขาดสอบปลายภาค

7.3.3.2 นิสิตทำผิดระเบียบการสอบ และได้รับการตัดสินโทษให้ได้รับระดับ
คะแนนตัวอักษร F ตามระเบียบเกี่ยวกับการสอบประจำภาคที่มหาวิทยาลัยกำหนดหรือไม่ปฏิบัติตาม
ตามเกณฑ์หรือเงื่อนไขการประเมินตามเกณฑ์การวัดผลและการประเมินผลในแต่ละรายวิชา

7.3.3.3 นิสิตมีเวลาเรียนไม่ครบตามเกณฑ์ในข้อ 7.1

7.3.3.4 นิสิตทุจริตในการสอบ

7.3.3.5 นิสิตได้รับการให้ตัวอักษร I แต่ไม่ได้ดำเนินการขอประเมินผล
เพื่อแก้ตัวอักษร I ให้เสร็จสิ้นภายในสองสัปดาห์แรกของภาคการศึกษาถัดไปที่นิสิตมีสิทธิ์ลงทะเบียน
เรียน

7.3.4 การให้ตัวอักษร S กระทำได้ในการประเมินรายวิชาเรียนที่ไม่นับ
หน่วยกิตและผลการเรียนในรายวิชานั้นผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนด

7.3.5 การให้ตัวอักษร U กระทำได้ในการประเมินรายวิชาเรียนที่ไม่นับ
หน่วยกิตและผลการเรียนในรายวิชานั้นไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนด

7.3.6 การให้ตัวอักษร I ในรายวิชาใดจะกระทำได้ในกรณีต่อไปนี้

7.3.6.1 นิสิตมีเวลาเรียนครบตามเกณฑ์ในข้อ 7.1 แต่ไม่ได้สอบ
เพราะป่วยหรือเหตุสุดวิสัยและได้รับอนุมัติจากคณบดี

7.3.6.2 อาจารย์ผู้สอนและคณบดี เห็นสมควรให้รอผลการศึกษา
เพราะนิสิตยังปฏิบัติงานซึ่งเป็นส่วนประกอบการศึกษาวิชานั้นไม่สมบูรณ์โดยมิใช่เป็นความผิด
ของนิสิต นิสิตที่ได้ตัวอักษร I จะต้องขอรับการประเมินผลเพื่อเปลี่ยนตัวอักษร I ให้เสร็จสิ้นภายใน
สองสัปดาห์แรกของภาคการศึกษาถัดไปที่นิสิตมีสิทธิ์ลงทะเบียนเรียน หากพ้นกำหนดดังกล่าว
มหาวิทยาลัยจะเปลี่ยนตัวอักษร I เป็นระดับคะแนนตัวอักษร F โดยอัตโนมัติ เว้นแต่อธิการบดี
อนุมัติให้ขยายเวลา เนื่องจากเหตุสุดวิสัยอันมิใช่เกิดจากการกระทำหรือร่วมกระทำของนิสิตผู้นั้น

การนับภาคการศึกษาที่นิสิตระบบปกติมีสิทธิ์ลงทะเบียนนั้น ให้นับเฉพาะภาคต้น และภาคปลายเท่านั้น

7.3.7 การให้ตัวอักษร W ในรายวิชาใดจะกระทำได้ในกรณีต่อไปนี้

7.3.7.1 นิสิตได้รับอนุมัติให้ถอนรายวิชานั้น

7.3.7.2 นิสิตได้รับอนุมัติให้ลาพักการเรียนตามข้อ 6.6

7.3.7.3 นิสิตถูกสั่งพักการเรียนในภาคการศึกษานั้น

7.3.7.4 นิสิตได้รับอนุมัติจากคณบดีให้เปลี่ยนจากตัวอักษร I แล้วแต่การป่วยหรือเหตุอันสุดวิสัยยังไม่สิ้นสุด โดยมีหลักฐานที่เชื่อถือได้

7.3.8 การให้ตัวอักษร AU ในรายวิชาใดจะกระทำในกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลงทะเบียนเรียนเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิตตามข้อ 6.2

7.3.9 การนับจำนวนหน่วยกิตเพื่อใช้ในการคำนวณหาค่าระดับคะแนนเฉลี่ย ให้นับจากรายวิชาที่มีระบบการให้คะแนนแบบระดับคะแนนตัวอักษร ในกรณีที่นิสิตลงทะเบียนเรียนซ้ำหรือเรียนแทนในรายวิชาใดให้นำจำนวนหน่วยกิตและค่าระดับคะแนนตัวอักษรที่ได้ไปใช้ในการคำนวณหาค่าระดับคะแนนเฉลี่ยด้วย

7.3.10 การนับจำนวนหน่วยกิตสะสมของนิสิตเพื่อให้ครบหลักสูตรให้นับเฉพาะหน่วยกิตของรายวิชาที่สอบได้เท่านั้น

7.3.11 ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยเฉพาะรายภาคการศึกษาให้คำนวณจากผลการเรียนของนิสิตในภาคการศึกษานั้น โดยนำผลรวมของผลคูณของจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับคะแนนตัวอักษรของแต่ละรายวิชาเป็นตัวตั้งหารด้วยจำนวนหน่วยกิตรวมของภาคการศึกษานั้น การคำนวณดังกล่าวให้ ตั้งหารถึงทศนิยม 3 ตำแหน่ง และให้ปัดเศษเฉพาะทศนิยมตำแหน่งที่ 3 ที่มีค่าตั้งแต่ 5 ขึ้นไปเพื่อให้เหลือทศนิยม 2 ตำแหน่ง

7.3.12 ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมให้คำนวณจากผลการเรียนของนิสิต ตั้งแต่เริ่มเข้าเรียนจนถึงภาคการศึกษาสุดท้าย โดยนำผลรวมของผลคูณของจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับคะแนนตัวอักษรของแต่ละรายวิชาที่เรียนทั้งหมดตามข้อ 7.3.9 เป็นตัวตั้งหารด้วยจำนวนหน่วยกิตรวมทั้งหมด การคำนวณดังกล่าวให้ตั้งหารถึงทศนิยม 3 ตำแหน่ง และให้ปัดเศษเฉพาะทศนิยมตำแหน่งที่ 3 ที่มีค่าตั้งแต่ 5 ขึ้นไปเพื่อให้เหลือทศนิยม 2 ตำแหน่ง

7.4 การลงทะเบียนเรียนซ้ำ หรือเรียนแทน

7.4.1 รายวิชาใดที่นิสิตสอบได้ระดับคะแนนตัวอักษร D หรือ D+ นิสิตอาจลงทะเบียนเรียนซ้ำได้ โดยได้รับอนุมัติจากคณบดี

7.4.2 รายวิชาเลือกที่นิสิตได้รับระดับคะแนนตัวอักษร F นิสิตจะต้องลงทะเบียนเรียนซ้ำหรือจะเลือกเรียนรายวิชาอื่นที่มีลักษณะเนื้อหาคล้ายคลึงแทนกันได้ และรายวิชาเลือกเสรีนิสิตจะเลือกเรียนรายวิชาอื่นแทนได้ โดยต้องได้รับอนุมัติจากคณบดี

7.4.3 นิสิตที่สอบได้ระดับคะแนนตัวอักษร D+ D หรือ F ในรายวิชาใด เมื่อได้รับอนุมัติให้ลงทะเบียนเรียนซ้ำหรือเรียนแทนในรายวิชานั้น และได้รับคะแนนตัวอักษรสูงกว่าเดิม ผลการศึกษาในรายวิชาที่เคยได้รับค่าคะแนนตัวอักษร D+ D หรือ F จะถูกเปลี่ยนตัวอักษร R ในใบแสดงผลการศึกษา เมื่อนิสิตได้ลงทะเบียนเรียนซ้ำหรือเรียนแทนในรายวิชานั้น

7.4.4 นิสิตที่ได้ผลการประเมินตัวอักษร U ในรายวิชาใด จะปรากฏตัวอักษร U ในใบแสดงผลการศึกษา นิสิตต้องลงทะเบียนซ้ำหรือเรียนแทนในรายวิชานั้นจนกว่าจะได้ผลการประเมินตัวอักษร S และตัวอักษร U จะถูกเปลี่ยนเป็นตัวอักษร R ในใบแสดงผลการศึกษา เมื่อนิสิตได้ลงทะเบียนเรียนซ้ำหรือเรียนแทนในรายวิชานั้น

7.5 การจำแนกสภาพนิสิต

7.5.1 การจำแนกสภาพนิสิต จะกระทำเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาแต่ละภาค

7.5.2 นิสิตที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาในภาคฤดูร้อนหรือภาคการศึกษาพิเศษ ให้ถือว่าเป็นภาคการศึกษาต่อเนื่องในการจำแนกสภาพนิสิต

7.6 การสอบ ให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยว่าด้วยการสอบของนิสิต

การลงทะเบียนเรียนของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้กำหนดวิธีการและขั้นตอนในการลงทะเบียนเรียนของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ดังนี้ (กองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2558 : 11 - 28)

1. การลงทะเบียนเรียน

การลงทะเบียนเรียน ผ่านระบบเครือข่าย Internet มีความสะดวกรวดเร็ว นิสิตทุกคนควรศึกษารายละเอียดและขั้นตอนต่าง ๆ ของการลงทะเบียนเรียนให้ชัดเจนก่อนดำเนินการลงทะเบียนเรียน เพื่อป้องกันความผิดพลาด โดยนิสิตสามารถบันทึกข้อมูลการลงทะเบียนเรียนผ่านระบบเครือข่าย Internet ได้ 3 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 การลงทะเบียนเรียนก่อนเปิดภาคการศึกษา

ช่วงที่ 2 การลงทะเบียนเรียนช่วงเปิดภาคการศึกษา

ช่วงที่ 3 การลงทะเบียนเรียนซ้ำ

(ระยะเวลาในการลงทะเบียนเรียนแต่ละช่วง นิสิตต้องศึกษาในปฏิทินการศึกษา)

ทั้งนี้ นิสิตต้องลงทะเบียนในภาคการศึกษาปกติ คือ ภาคต้นและภาคปลาย มหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาในภาคการศึกษาพิเศษให้กับระบบเทียบเข้า กรณีนี้ นิสิตระบบปกติและระบบพิเศษประสงค์จะลงทะเบียนเรียนก็สามารถลงทะเบียนได้ ทั้งนี้ อัตราค่าหน่วยกิตจะเรียกเก็บตามระบบของนิสิต ส่วนค่าธรรมเนียมการศึกษาจะเรียกเก็บในอัตราครึ่งหนึ่งของภาคการศึกษาปกติ

2. จำนวนหน่วยกิตที่ลงทะเบียนเรียน

จำนวนหน่วยกิตที่นิสิตสามารถลงทะเบียนเรียน ต้องเป็นไปตามข้อบังคับฯ ของมหาวิทยาลัย โดยคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา จำนวนหน่วยกิตที่ลงทะเบียนเรียน ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนหน่วยกิตที่ลงทะเบียนเรียน

ภาคการศึกษา	ระดับปริญญาตรี
ภาคการศึกษาต้นและภาคการศึกษาปลาย	ภาคการศึกษาละไม่ต่ำกว่า 9 หน่วยกิต และไม่เกิน 22 หน่วยกิต
ภาคการศึกษาพิเศษ	ภาคการศึกษาละไม่ต่ำกว่า 3 หน่วยกิต และไม่เกิน 15 หน่วยกิต

หมายเหตุ

1. กรณีที่มีเหตุจำเป็นที่จะต้องลงทะเบียนเรียนเกินกว่าที่ได้กำหนด นิสิตต้องยื่นคำร้องขอลงทะเบียนเรียนเกินกว่ากำหนด โดยขออนุมัติจากคณบดี แต่เพิ่มได้ไม่เกินภาคการศึกษาละ 3 หน่วยกิต

2. กรณีลงทะเบียนเรียนต่ำกว่าที่กำหนดจะกระทำได้นเฉพาะนิสิตที่จะจบหลักสูตรและเหลือรายวิชาเรียนตามหลักสูตรมีจำนวนหน่วยกิตต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ให้ลงทะเบียนเท่าจำนวนหน่วยกิตที่เหลือได้

3. กรอบระยะเวลาสำหรับการลงทะเบียนเรียน

กรอบระยะเวลาสำหรับการลงทะเบียนเรียน ภาคการศึกษาต้น ภาคการศึกษาปลาย และภาคการศึกษาพิเศษ ดังนี้

1. การลงทะเบียนเรียนช่วงที่ 1 ก่อนเปิดภาคการศึกษา (ระยะเวลา 1 สัปดาห์) โดยแบ่งชั้นปี ดังนี้

ชั้นปีที่ 4 ลงทะเบียนเรียน 3 วัน

ชั้นปีที่ 3 ลงทะเบียนเรียน 3 วัน

ชั้นปีที่ 2 ลงทะเบียนเรียน 3 วัน

ชั้นปีที่ 1 ลงทะเบียนเรียน 3 วัน

- ชำระค่าหน่วยกิตและค่าธรรมเนียมการศึกษา ได้ทุกวัน

- ลงทะเบียนเรียนเพิ่ม – ถอนรายวิชาเรียนได้

- การถอนวิชาเรียน ไม่ปรากฏรายวิชา ในใบแสดงผลการศึกษา

2. การลงทะเบียนเรียนช่วงที่ 2 เปิดภาคการศึกษา (ระยะเวลา 1 สัปดาห์)

ชั้นปีที่ 1 – 2 ลงทะเบียนเรียน

ชั้นปีที่ 3 – 4 ขึ้นไป ลงทะเบียนเรียน

- ชำระค่าหน่วยกิตและค่าธรรมเนียมการศึกษา ได้ทุกวัน

- ลงทะเบียนเรียนเพิ่ม – ถอนรายวิชาเรียนได้

- การถอนวิชาเรียน ไม่ปรากฏรายวิชา ในใบแสดงผลการศึกษา

- การถอนวิชาเรียน ได้รับเงินค่าถอนรายวิชาคืนเต็มจำนวน

3. การลงทะเบียนเรียนช่วงที่ 3 ลงทะเบียนเรียนซ้ำ (ระยะเวลา 1 สัปดาห์)

ชั้นปีที่ 3 ขึ้นไป ลงทะเบียนเรียน

ชั้นปีที่ 1 - 2 ลงทะเบียนเรียน 3 วัน

- ชำระค่าหน่วยกิตและค่าธรรมเนียมการศึกษา ได้ทุกวัน

- ลงทะเบียนเรียนเพิ่ม – ถอนรายวิชาเรียนได้

การถอนวิชาเรียน ไม่ปรากฏรายวิชา ในใบแสดงผลการศึกษา

- การถอนวิชาเรียน ไม่ได้รับเงินค่าถอนรายวิชาคืน

- ชำระค่าธรรมเนียมการลงทะเบียนเรียนซ้ำ

- เป็นช่วงสุดท้ายของการชำระเงินค่าหน่วยกิตและค่าธรรมเนียมการศึกษา

- ลงทะเบียนเรียนเพิ่ม – ถอนรายวิชาเรียนได้

- การถอนวิชาเรียน ไม่ปรากฏรายวิชา ในใบแสดงผลการศึกษา

- การถอนวิชาเรียน ได้รับเงินค่าถอนรายวิชาคืนเต็มจำนวน

4. ข้อปฏิบัติที่ดีในการลงทะเบียนเพิ่ม – ถอนวิชาเรียน ดังนี้

4.1 ให้นิสิตลงทะเบียนเพิ่ม – ถอนวิชาเรียน ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในปฏิทิน การศึกษาอย่างเคร่งครัด เพื่อประโยชน์ของนิสิตเอง

4.2 ให้นิสิตศึกษาขั้นตอนการลงทะเบียนเพิ่ม – ถอนวิชาเรียน ผ่านระบบเครือข่าย Internet ได้ที่ <http://reg.msu.ac.th>

4.3 นิสิตควรไปพบอาจารย์ที่ปรึกษาก่อนการลงทะเบียนเพิ่ม – ถอน วิชาเรียน เพื่อขอคำแนะนำในการลงทะเบียนเรียน

4.4 นิสิตที่ประสงค์จะลงทะเบียนเรียน โดยมีจำนวนหน่วยกิตเกินกว่าที่กำหนดไว้ในข้อบังคับฯ จะต้องยื่นคำร้องขอลงทะเบียนเรียนเกินกว่าหน่วยกิตที่กำหนด โดยได้รับอนุมัติ จากคณะบดี และส่งคำร้อง ณ กองทะเบียนเรียนและประมวลผล เพื่อให้เจ้าหน้าที่ทำการปลดเงื่อนไข จำนวนหน่วยกิตรายภาคก่อน นิสิตจึงไปลงทะเบียนเรียนด้วยตนเองได้

4.5 นิสิตต้องทำการออกจากระบบบริการการศึกษาทุกครั้งที่ใช้เลิกใช้งาน ป้องกันมิให้ ผู้อื่นทำรายการแทนนิตินิสิตภายใต้ชื่อนิสิต

5. ระยะเวลาการศึกษา ดังนี้

5.1 หลักสูตร 4 ปี ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 8 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียน เรียนเต็มเวลา และไม่เกิน 12 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

5.2 หลักสูตร 5 ปี ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 10 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียน เรียนเต็มเวลา และไม่เกิน 15 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

5.3 หลักสูตร 6 ปี ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 12 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียน เรียนเต็มเวลา และไม่เกิน 18 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

5.4 หลักสูตรเทียบเข้า ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 4 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียน เรียนเต็มเวลา และไม่เกิน 6 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

6. การชำระเงินค่าหน่วยกิตและค่าธรรมเนียมการศึกษา

นิสิตสามารถชำระเงินค่าหน่วยกิตและค่าธรรมเนียมการศึกษา ได้ 2 วิธี มีดังนี้

วิธีที่ 1 พิมพ์ใบลงทะเบียนแล้วไปชำระผ่านเคาน์เตอร์ธนาคารโดยตรง

วิธีที่ 2 พิมพ์ใบลงทะเบียนเรียนแล้วไปชำระผ่านเคาน์เตอร์เซอร์วิสทุกสาขา

ข้อควรระวัง นิสิตต้องชำระเงินค่าหน่วยกิตและค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าหน่วยกิตตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในปฏิทินการศึกษาเท่านั้น หากพ้นระยะเวลายกหนดจะถูกยกเลิกผลการลงทะเบียนเรียน

7. การขอถอนวิชาเรียน

นิสิตที่มีความประสงค์จะขอถอนวิชาเรียน ให้ปฏิบัติดังนี้

1. นิสิตพบอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำ
2. นิสิตทำรายการถอนวิชาเรียนผ่านระบบเครือข่าย Internet
3. นิสิตตรวจสอบผลการถอนวิชาเรียนได้ที่ <http://reg.msu.ac.th>
(กำหนดวันถอนวิชาเรียนนิสิตต้องศึกษาในปฏิทินการศึกษา)

การขอคืนค่าถอนรายวิชาเรียน ให้ปฏิบัติดังนี้

1. รายวิชาใดที่มหาวิทยาลัยประกาศปิดวิชาเรียน นิสิตมีสิทธิ์ขอรับเงินคืนค่าลงทะเบียนรายวิชานั้นเต็มจำนวน
2. นิสิตที่ทำการถอนวิชาเรียน ในการลงทะเบียนช่วงที่ 1-2 ภายในระยะเวลาที่ปฏิทินการศึกษากำหนดซึ่งให้ได้รับเงินคืน นิสิตมีสิทธิ์ขอรับเงินคืนค่าถอนรายวิชาเรียนเต็มจำนวน
3. นิสิตที่ทำการถอนวิชาเรียน ในการลงทะเบียนช่วงที่ 3 จะไม่ได้รับเงินค่าถอนรายวิชาเรียนคืน

การติดต่อขอรับเงินคืน

นิสิตที่ประสงค์ขอรับเงินคืน (กรณีมียอดเงินคืน) ให้ติดต่อขอรับเงินคืน

ณ กองคลังและพัสดุ

8. ข้อปฏิบัติเมื่อพบปัญหาที่ทำให้ลงทะเบียนวิชาเรียนไม่ได้ ดังนี้

8.1 หากนิสิตลืมหักผ่านระบบบริการการศึกษา ให้นิสิตยื่นคำร้องขอสอบถามรหัสผ่านที่เคาน์เตอร์ลงทะเบียนและประมวลผลด้วยตนเอง ทั้งนี้ นิสิตควรรักษารหัสผ่านไว้เป็นความลับและให้ถือว่าการดำเนินการใดๆ ผ่านระบบบริการการศึกษาเป็นความรับผิดชอบของนิสิต

8.2 นิสิตที่มีหนี้ค้างชำระเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดในระบบให้นิสิตติดต่อชำระหนี้ที่กองคลังและพัสดุก่อนการลงทะเบียนวิชาเรียนในแต่ละภาคการศึกษา

8.3 นิสิตถูกลี้อระบบบริการการศึกษา นิสิตอาจถูกลี้อระบบจากอาจารย์ที่ปรึกษาหรือจากหน่วยงานที่ต้องการติดต่อนิสิต แนวทางแก้ไขให้นิสิตติดต่ออาจารย์ที่ปรึกษาหรือหน่วยงานที่ต้องการติดต่อนิสิต

8.4 กรณีที่นิสิตได้ลงทะเบียนวิชาเรียนโดยผ่านเงื่อนไขบูรพวิชา (Prerequisite) แล้วตามโครงสร้างหลักสูตร และยังไม่สามารถลงทะเบียนวิชาเรียนรายวิชาถัดไปได้ ให้นิสิตดำเนินการตรวจสอบเงื่อนไขรายวิชาที่กลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรและระบบฐานข้อมูล กองทะเบียนและประมวลผล

8.5 กรณีตารางเรียน – ตารางสอบ ซ้อนกันให้นิสิตเลือกลงทะเบียนรายวิชาในกลุ่มอื่น หรือรายวิชาอื่น

8.6 กรณีที่นิสิตลงทะเบียนรายวิชาโดยมีหน่วยกิตรวม มากกว่าหรือน้อยกว่าเกณฑ์ให้นิสิตยื่นคำร้องเพื่อปลดล็อกเงื่อนไขการลงทะเบียนวิชาเรียน ณ กองทะเบียนและประมวลผล ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการลงทะเบียนเรียน

8.7 กรณีที่นิสิตลงทะเบียนวิชาเรียนไม่ได้และระบบแจ้งว่า กรุณาส่งเรื่องที่นังให้นิสิตสำรองที่นั่งกับคณะที่รายวิชานี้สังกัด

ปัจจุบันสถาบันการศึกษาทุกแห่งได้พัฒนาระบบการลงทะเบียนเรียนในการอำนวยความสะดวกแก่นิสิตนักศึกษา รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้อง ในงานวิจัยฉบับนี้ผู้วิจัยได้นำข้อมูลระบบการลงทะเบียนเรียนของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้มีการพัฒนาและวิเคราะห์ระบบร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยกับหน่วยงานเอกชนภายนอก ดังนี้ (สวัสดี วิชระโกชน. 2559 : 34 - 40)

1. ระบบการลงทะเบียนเรียน

ระบบการลงทะเบียนเรียน เป็นระบบงานที่ทำงานผ่านระบบ Internet อยู่บนระบบฐานข้อมูลทะเบียนที่สัมพันธ์กับนิสิตเป็นหลัก เพื่อบริการรับงานบริการการศึกษา ตั้งแต่เริ่มรับนิสิตเข้าศึกษาจนกระทั่งสำเร็จการศึกษาเป็นวงจรต่อเนื่องกัน โดยมีองค์ประกอบของฐานข้อมูลหลาย ๆ ระบบ ประกอบกันตามกระบวนการของการทำงาน ดังนี้

1.1 ระบบฐานข้อมูลหลัก แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

1.1.1 ข้อมูลเบื้องต้นทางการศึกษาของมหาวิทยาลัย เช่น หลักสูตร วุฒิปริญญา รายวิชา โครงสร้าง และเงื่อนไขของหลักสูตร

1.1.2 ข้อมูลนิสิต

1.2 ระบบงานตารางสอน – ตารางสอบ

เป็นจุดเริ่มต้นในการให้บริการการศึกษาในแต่ละรอบ โดยเริ่มจากรายวิชาที่เปิดสอน การจัดตารางสอน – ตารางสอบ ซึ่งข้อมูลส่วนนี้จะนำไปใช้ในการลงทะเบียนต่อไป

1.3 ระบบงานลงทะเบียนและรับบริการประจำวัน

กระบวนการนี้จะเริ่มต้นตั้งแต่การลงทะเบียนเรียน เพิ่ม – ถอนรายวิชา การจัดทำรายชื่อนิสิตลงทะเบียนเรียนในรายวิชาต่าง ๆ ข้อมูลส่วนนี้จะป็นฐานสำหรับการประมวลผลต่อไป

1.4 ระบบงานการเงินนิสิต

เป็นการจัดการด้านใบเสร็จรับเงิน ใบคินเงิน การจัดการหนี้สินของนิสิตที่เกิดจากงานบริการ โดยเฉพาะการลงทะเบียน

1.5 ระบบงานประมวลผลการศึกษา

เป็นขั้นตอนสุดท้ายของวงรอบงานบริการ โดยทำการประมวลผลการศึกษา ปรับสถานภาพของนิสิตตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

การเริ่มต้นใช้งานระบบ

นิสิตสามารถใช้งานบริการระบบการลงทะเบียนเรียนได้จากเครื่องคอมพิวเตอร์ทุกเครื่องที่เชื่อมต่อกับระบบเครือข่ายของมหาวิทยาลัย และ / หรือ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยกำหนด Location หรือ Net Site ในโปรแกรม Netscape Communicator ไปที่ <http://reg.msu.ac.th> ซึ่งจะแสดงข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ จากกองทะเบียนและประมวลผล และหน่วยงานอื่นที่ต้องการแจ้งให้นิสิตทราบ

การบริการข้อมูลพื้นฐานต่าง ๆ

การให้บริการข้อมูลพื้นฐานที่ทุกท่านสามารถเข้าใช้งานได้ ประกอบด้วย

1. ปฏิทินการศึกษา ใช้ในการตรวจสอบกำหนดการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย เช่น กำหนดการเปิดปิด รายวิชาของแต่ละชั้นปี การลงทะเบียนเพิ่มรายวิชา การเปลี่ยนกลุ่ม และถอนรายวิชา การลงทะเบียนเรียนซ้ำ การชำระเงินผ่านธนาคารของนิสิต
2. หลักสูตรที่เปิดสอน ใช้ตรวจสอบโครงสร้างและเงื่อนไขของแต่ละหลักสูตรที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย
3. ตารางเรียนนิสิต ใช้ค้นหาตารางเวลาเรียนของนิสิตในปี / ภาคการศึกษา ปัจจุบัน
4. ตารางสอนอาจารย์ ใช้ค้นหาตารางสอนของอาจารย์ในปี / ภาคการศึกษา ปัจจุบัน
5. ตารางการใช้ห้องเรียน / อาคารเรียน ใช้ค้นหาข้อมูลตารางการใช้ห้องเรียน / อาคารเรียน โดยระบบสามารถให้บริการค้นหาข้อมูลตารางการใช้ห้องเรียนได้ทั้งปี / ภาคการศึกษาปัจจุบันและย้อนหลัง
6. รายวิชาที่เปิดสอน สามารถค้นหาข้อมูลโดยละเอียดของแต่ละรายวิชา คือ รหัสวิชาชื่อภาษาไทย / ภาษาอังกฤษของรายวิชา จำนวนหน่วยกิต หน่วยงานเจ้าของรายวิชา สถานะของรายวิชา เงื่อนไขรายวิชา วิชาบังคับก่อน จำนวนกลุ่มเรียนที่เปิดสอน วัน - เวลา ห้องเรียน / อาคารที่ทำการเรียนการสอน จำนวนรับนิสิตลงทะเบียน จำนวนนิสิตที่ได้ลงทะเบียนเรียนไปแล้ว จำนวนที่นั่งเหลือที่สามารถรับลงทะเบียนได้

การเข้าสู่ระบบ

กรณีที่ต้องการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นข้อมูลส่วนบุคคล เช่น การลงทะเบียนเรียน การตรวจสอบประวัติ การดูผลการศึกษา การเปลี่ยนรหัสผ่าน เป็นต้น กระทำได้โดยการเข้าสู่ระบบ และระบบจะอนุญาตให้เข้าใช้งานในระบบได้เมื่อใส่รหัสประจำตัว และรหัสผ่านถูกต้องเท่านั้น

บริการสำหรับนิสิต มีดังนี้

1. ลงทะเบียนเรียน เมนู “ลงทะเบียน” จะเปลี่ยนแปลงไปตามวันเวลาในปฏิทินการศึกษา เช่น ถ้าไม่ใช่ช่วงระยะเวลาการลงทะเบียน จะไม่ปรากฏเมนูนี้ในการเข้าใช้ระบบ หรือในช่วงถอนรายวิชา เมนูจะปรากฏข้อความ “ลงทะเบียนเรียนซ้ำ” หรือ ช่วงระยะเวลาเพิ่ม - ถอนรายวิชา เมนูจะปรากฏข้อความ “ลงทะเบียนเพิ่ม - ถอน” เป็นต้น นิสิตสามารถทำการลงทะเบียนเรียนในรายวิชาต่าง ๆ ได้โดย

1.1 พิมพ์รหัสวิชาและกลุ่มที่ต้องการลงทะเบียนลงในช่องว่าง หรือ

1.2 เลือกรายวิชาที่ต้องการลงทะเบียนจากเมนู “แสดงหลักสูตร”

ซึ่งจะแสดงโครงสร้างหลักสูตรที่นิสิตกำลังศึกษา โดยระบบจะทำการตรวจสอบเบื้องต้นระหว่างรายวิชาในโครงสร้างหลักสูตรกับรายวิชาที่เปิดสอนในภาคการศึกษานั้น ๆ ถ้ารายวิชาที่เปิดสอนมีอยู่ในโครงสร้างหลักสูตร ระบบจะแสดงรหัสวิชาด้วยตัวอักษรขีดเส้นใต้ นิสิตสามารถคลิกที่รหัสวิชาดังกล่าวเพื่อแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับกลุ่มเรียนที่เปิดสอน จำนวนรับลงทะเบียน

1.3 กรณีไม่ทราบรหัสวิชา นิสิตสามารถเลือกรายวิชาที่ต้องการลงทะเบียนจากเมนู “ค้นหารายวิชา” เพื่อค้นหาวิชามาทำการลงทะเบียนได้

เมื่อนิสิตเลือกรายวิชาที่จะลงทะเบียนเรียบร้อยแล้ว ให้กดปุ่ม “บันทึก” ระบบจะทำการตรวจสอบเบื้องต้นสำหรับข้อมูลที่นิสิตใส่หรือเลือกข้อมูล ถ้าเกิดความผิดพลาดระบบจะแสดงข้อความเตือน เช่น รายวิชาไม่เปิดสอน ตารางเรียน / ตารางสอบซ้ำซ้อน เป็นต้น

ภายหลังกดปุ่ม “บันทึก” ระบบจะทำการบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ลงฐานข้อมูลรายวิชาต่าง ๆ ที่นิสิตบันทึกในขั้นตอนนี้เป็นเพียงการเตรียมการลงทะเบียนเท่านั้น นิสิตยังสามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อมูลรายวิชาที่ต้องการลงทะเบียนได้ เนื่องจากยังไม่มีผลการประเมินผลจริง

นิสิตสามารถลบรายวิชาได้ โดยคลิกที่คำว่า “ลบ” ซึ่งแสดงต่อจากกลุ่มเรียนของรายวิชาที่ต้องการลบ

นิสิตสามารถบอกรายวิชาที่ต้องการลงทะเบียนเพิ่มได้ ระบบจะทำการนับจำนวนหน่วยกิตรวมให้ ถ้าหน่วยกิตรวมมีจำนวนเกินกว่าเกณฑ์ ระบบจะแสดงข้อความเตือนเป็นสีแดง และนิสิตสามารถลบรายวิชาบางรายวิชาออกได้ เพื่อให้จำนวนหน่วยกิตอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด

การลงทะเบียนจะสำเร็จสมบูรณ์เมื่อนิสิตทำการ “ยืนยันการลงทะเบียน” แล้วและจะไม่สามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อมูลได้อีก

2. ลงทะเบียนเพิ่ม – ถอนรายวิชา เมื่อนิสิตเข้าสู่ระบบในช่วงเวลาลงทะเบียนเพิ่ม – ถอน ตามกำหนดในปฏิทินการศึกษา ระบบจะแสดงเมนู “ลงทะเบียนเพิ่ม – ถอน” ให้นิสิตคลิกที่ปุ่ม “เพิ่มวิชา” หรือ “ถอนวิชา” หรือ “เปลี่ยนกลุ่ม” แล้วบอกรหัสวิชาที่ต้องการเพิ่มถอน / เปลี่ยนกลุ่ม แล้วคลิกที่ปุ่ม “บันทึก” และจะมีผลสมบูรณ์เมื่อทำการ “ยืนยันการลงทะเบียน” แล้วเท่านั้น และหลังจากนั้นจะไม่สามารถแก้ไขรายการต่าง ๆ ได้อีก

3. ระเบียบประวัติ ใช้สำหรับตรวจสอบข้อมูลทะเบียนประวัติ

4. ภาระค่าใช้จ่าย / ทุน ใช้ตรวจสอบหนี้สินต่าง ๆ ที่นิสิตมีกับมหาวิทยาลัย โดยจะแสดงจำนวนยอดเงินสรุปที่ต้องชำระ วัน / เวลาที่เกิดค่าใช้จ่ายแต่ละรายการ รวมทั้งทุนการศึกษาที่ได้รับ (ถ้ามี)

5. ผลการศึกษา จะแสดงผลการศึกษารายวิชาต่าง ๆ ตั้งแต่ปี / ภาคการศึกษาแรกจนถึงปัจจุบัน

6. ตรวจสอบจบ นิสิตสามารถตรวจสอบรายวิชาต่าง ๆ ที่สอบผ่านตามข้อกำหนดในโครงสร้างหลักสูตร ประกอบด้วยข้อมูลหมวดวิชาตามโครงสร้าง จำนวนหน่วยกิตตามเกณฑ์ จำนวนหน่วยกิตที่สอบผ่าน และจำนวนหน่วยกิตที่ยังขาดอยู่ในแต่ละหมวดวิชา

7. ตารางเรียน / สอบ แสดงข้อมูลตารางเรียน / ตารางสอบของปี

8. เขียนคำร้อง ใช้สำหรับเขียนคำร้องต่าง ๆ ผ่านระบบการลงทะเบียนเรียนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต รวมทั้งตรวจสอบสถานะของคำร้องที่ยื่นไปแล้ว

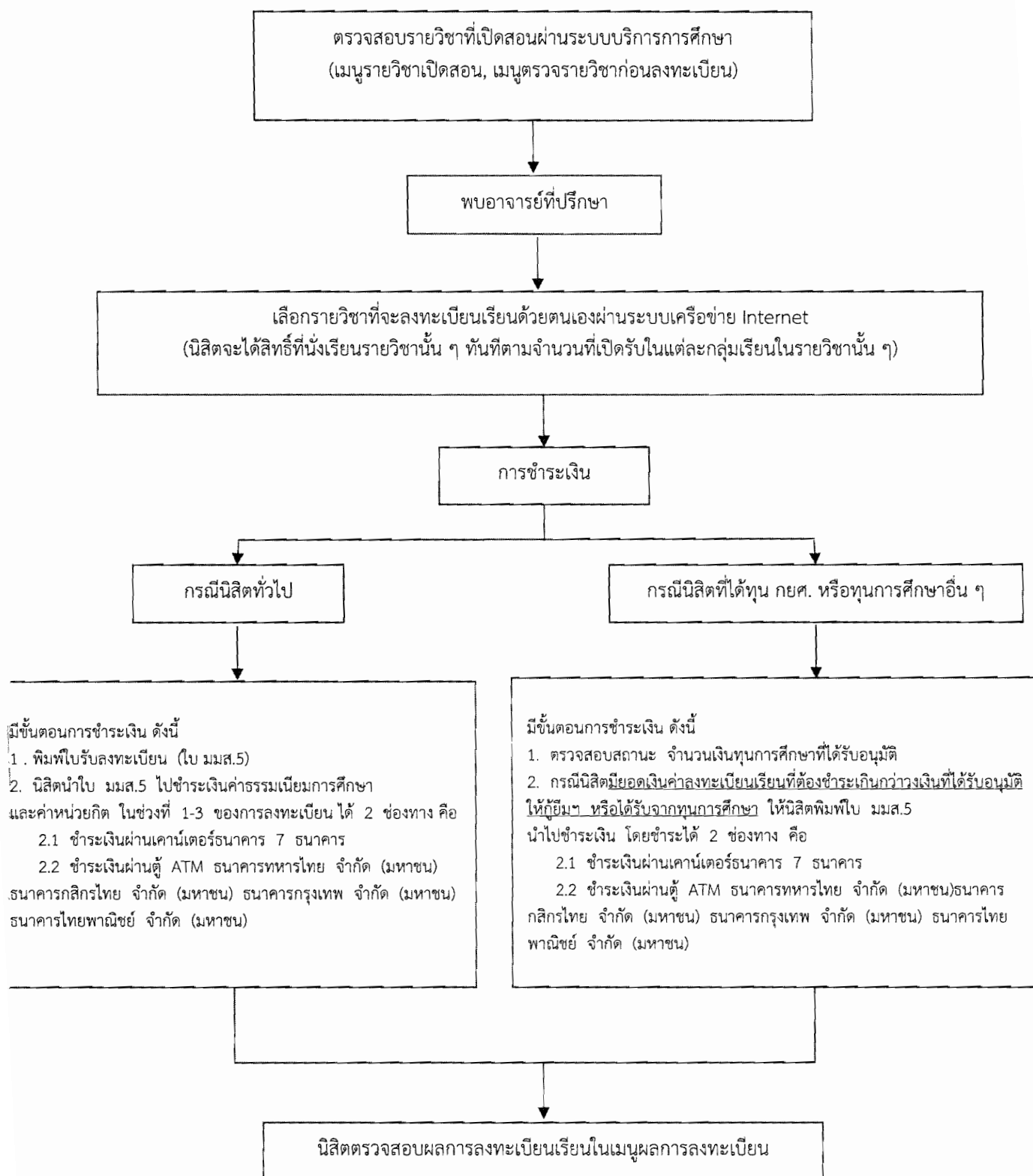
9. เสนอความคิดเห็น สำหรับเสนอความคิดเห็นต่าง ๆ มายังมหาวิทยาลัย

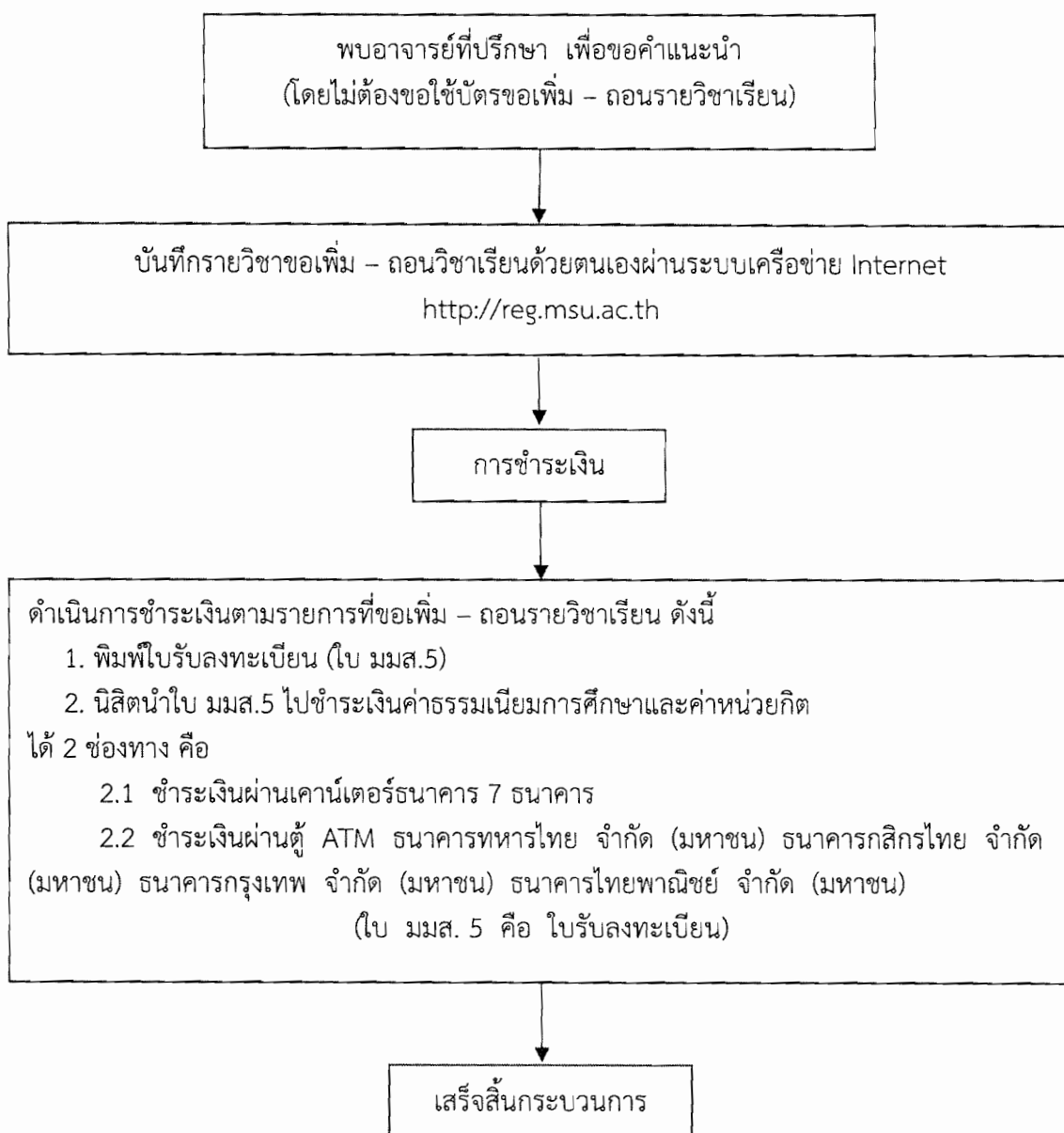
10. สถิติการเข้าใช้ระบบ สำหรับตรวจสอบการเข้าใช้ระบบนิสิต

2. การลงทะเบียนวิชาเรียนผ่านระบบ Internet

มหาวิทยาลัยมหาสารคามได้พัฒนาระบบทะเบียนตั้งแต่ปีการศึกษา 2542 และได้เริ่มให้นิสิตลงทะเบียนวิชาเรียนผ่านระบบ Internet ตั้งแต่ภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2542 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน โดยนิสิตสามารถลงทะเบียนผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ต่อเชื่อมโยงกับระบบ Internet ได้ทั่วประเทศ โดยเข้ามาที่ <http://reg.msu.ac.th> ซึ่งรายละเอียดขั้นตอนการลงทะเบียนเรียนด้วยตนเองผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและขั้นตอนการลงทะเบียนขอเพิ่ม - ขอลถอนวิชาเรียนด้วยตนเองผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สามารถแสดงได้ดัง ภาพประกอบ 1 - 2

ภาพประกอบ 2 ขั้นตอนการลงทะเบียนเรียนเพิ่ม - ถอนวิชาเรียนด้วยตนเองผ่านระบบเครือข่าย Internet

จากข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ว่า การลงทะเบียนเรียนเป็นกิจกรรมหรือการให้บริการที่มีความสำคัญของสถาบันการศึกษา เนื่องด้วยการลงทะเบียนเรียนมีภารกิจและบุคคลที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก มหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาทุกแห่งจะต้องมีการบริหารจัดการที่ดี มีการพัฒนาระบบและกลไกการทำงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การให้บริการด้านการลงทะเบียนเรียน ซึ่งครอบคลุมกิจกรรมการลงทะเบียนเรียนผ่านระบบเครือข่าย Internet มีความสะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ส่งผลให้นิสิตนักศึกษา

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียน

การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิต มาจากหลายสาเหตุ โดยสามารถแยกออกเป็นประเด็นหลัก ๆ ได้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านครอบครัว ดังนี้

สุรัตน์ เตียวเจริญ (2543 : 9 - 10) กล่าวว่า ปัจจัยด้านครอบครัว โดยปัญหาที่จะพบอยู่เสมอ ได้แก่

1. ปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัว หากพ่อแม่แยกกันอยู่หรือทะเลาะกัน พ่อแม่ที่ลุ่มหลงในอบายมุข ย่อมมีส่วนทำให้เด็กขาดความอบอุ่น ว้าแหว่ ไร้ที่พึ่ง อันอาจเป็นสาเหตุให้เด็กหันหน้าเข้าหาสิ่งเลวร้าย

2. พื้นความรู้ของพ่อแม่ พ่อแม่บางคนขาดความเข้าใจลูก ไม่เข้าใจวิธีการอบรมเลี้ยงดูที่ถูกต้องเหมาะสม ขาดความรู้ในเรื่องของจิตวิทยาก็อาจทำให้เด็กเกิดความคับข้องใจได้

3. ฐานะทางเศรษฐกิจ ครอบครัวที่ยากจนไม่สามารถให้การศึกษาที่ดี หรือจัดหาอุปกรณ์การเรียนที่จำเป็นและเหมาะสมให้แก่เด็ก บางครอบครัวต้องให้เด็กช่วยทำงาน ทั้งที่กำลังอยู่ในวัยเล่าเรียนหรือครอบครัวที่ร่ำรวยจะส่งเสริมให้เด็กในทางที่ผิด ทำให้มีนิสัยฟุ้งเฟ้อ

4. สภาพบ้านที่อยู่อาศัย บางครอบครัวอาศัยอยู่ในแหล่งเสื่อมโทรมอยู่บริเวณใกล้เคียงกับโรงงานอุตสาหกรรมที่มีเสียงเครื่องจักรกล กลิ่นสกปรกเป็นอันตรายต่อสุขภาพ และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสติปัญญา

5. การเดินทางมาเรียน ระยะทางระหว่างบ้านกับโรงเรียนห่างกันมาก การเดินทางไม่สะดวกต้องใช้เวลาอันทำให้เกิดความเหน็ดเหนื่อยได้

6. ทักษะคติของพ่อแม่ที่ดีต่อการศึกษา ในกรณีที่พ่อแม่ไม่ให้ความสำคัญกับการศึกษาก็จะไม่ให้การสนับสนุนใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านความร่วมมือกับโรงเรียน การสนับสนุนด้านเงินและอุปกรณ์การศึกษา เป็นต้น แต่ในกรณีที่พ่อแม่เห็นความสำคัญของการศึกษาก็จะเร่งรัดให้ลูกขยันเรียนและเรียนให้จบสูง ๆ

สุนันท์ อนุตรปัญญา (2533 : 8 - 9) กล่าวว่า ครอบครัวเป็นสถาบันที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับการขัดเกลาทางสังคมมากที่สุด มีอิทธิพลต่อบุคคลมากที่สุด ซึ่งเมื่อพิจารณาในด้านผลกระทบต่อการเรียนรู้และการสัมฤทธิ์ผลของเด็ก อาจพิจารณาได้จากความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ลูก เป็นต้น

กุลวรรณ วิทยาวงศ์รุจิ (สาลิณี วงษ์เส็ง. 2546 : 59 ; อ้างอิงมาจากกุลวรรณ วิทยาวงศ์รุจิ. 2526) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวเป็นลักษณะพฤติกรรมที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อลูก พฤติกรรมที่ลูกปฏิบัติต่อพ่อแม่ และพฤติกรรมที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อกันในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การพักผ่อนร่วมกันในครอบครัว หมายถึง การที่พ่อแม่และลูก ได้มีกิจกรรมร่วมกันในการพักผ่อนหย่อนใจเมื่อมีเวลาว่าง

2. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ หมายถึง การที่ลูกได้มีส่วนร่วมกับพ่อแม่ในการแสดงความคิดเห็น และรับรู้เกี่ยวกับทุกข์ สุข ความลับในเรื่อง ๆ เช่น ปัญหาทางการเงิน ปัญหาด้านการงาน

3. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง การที่ลูกได้มีส่วนร่วมกับพ่อแม่ในการตัดสินใจกระทำสิ่งต่าง ๆ ภายในบ้าน เช่น การจัดระเบียบกฎเกณฑ์ภายในบ้าน

4. การเห็นชอบของพ่อแม่ หมายถึง พฤติกรรมที่พ่อแม่แสดงต่อลูก ในลักษณะของการเห็นด้วยกับการกระทำ ความคิดเห็นของลูก เช่น การไม่ปฏิเสธข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นหรือการกระทำต่าง ๆ ของลูก

5. ความรักความห่วงใยของพ่อแม่ หมายถึง พฤติกรรมของพ่อแม่ที่ลูกรับรู้ว่าเป็นพฤติกรรมแสดงถึงความรักความห่วงใยที่มีต่อลูก เช่น การช่วยเหลือคลี่คลายปัญหาต่าง ๆ การให้ความเป็นกันเองกับลูก

6. ความไว้วางใจของพ่อแม่ หมายถึง พฤติกรรมของพ่อแม่ที่แสดงถึงความไว้วางใจในตัวลูก ว่าสามารถปฏิบัติตนเองได้อย่างเหมาะสม สามารถช่วยเหลือตนเองได้ มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตน

7. การที่พ่อแม่เห็นด้วยกับกิจกรรมของเพื่อน ๆ ของลูก หมายถึง พฤติกรรมของพ่อแม่ที่แสดงถึงการเห็นด้วยกับการที่ลูกไปมีกิจกรรมกับเพื่อน ๆ โดยไม่ขัดขวางหรือเป็นอุปสรรค หรือแสดงออกถึงความไม่ไว้วางใจในการไปร่วมกิจกรรม

8. การที่ลูกยอมรับเกณฑ์มาตรฐานของพ่อแม่ หมายถึง การที่ลูกแสดงพฤติกรรมยอมรับมาตรฐานพฤติกรรมต่าง ๆ มาตรฐานการดำรงชีวิตของพ่อแม่ เช่น เห็นด้วยกับความคิดเห็นของพ่อแม่ในด้านการเรียน การทำงาน ค่านิยม ทศนคติ และยินยอมกระทำตามเกณฑ์ที่พ่อแม่กำหนดด้วยความยินดี

9. ความรักและเคารพของลูกที่มีต่อพ่อแม่ หมายถึง พฤติกรรมของลูกที่แสดงต่อพ่อแม่ ซึ่งเป็นการแสดงถึงความรักความเคารพพ่อแม่ โดยการเชื่อฟัง ไม่ขัดใจ ไม่ทำให้พ่อแม่เสียใจ

10. การไม่มีข้อกำหนดมากเกินไป หมายถึง การที่พ่อแม่แสดงพฤติกรรมที่เป็นการกำหนด หรือจำกัดความประพฤติของลูกมากเกินไป

11. การไม่เข้มงวดกวดขันกับระเบียบวินัยมากเกินไป หมายถึง การที่พ่อแม่ไม่แสดงการกระทำใด ๆ ที่แสดงถึงความเข้มงวดในระเบียบวินัย เช่น การลงโทษอย่างรุนแรง การไม่ยืดหยุ่นกับระเบียบวินัย การบังคับให้ลูกปฏิบัติตามระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด โดยไม่คำนึงถึงความพร้อม

12. การไม่ปกป้องคุ้มครองมากเกินไป หมายถึง พฤติกรรมที่พ่อแม่แสดงต่อลูก อย่างไม่ปกป้องคุ้มครอง หรือไม่แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ เสมือนหนึ่งลูกไม่มีความสามารถในการดูแลตนเองได้ หรือลูกเป็นเด็กเล็ก ๆ

13. การที่พ่อแม่ไม่คอยย้ำเตือนถึงความสำเร็จมากเกินไป หมายถึง การที่พ่อแม่ไม่คอยย้ำเตือนหรือบ่งชี้ให้ลูกได้รับความสำเร็จในการทำงานมากจนเกินไป เช่น ไม่เคียดเขินให้ลูกกระทำสิ่งต่าง ๆ มากเกินไป

14. การยินดีให้กำลังใจเพื่อความสำเร็จ หมายถึง การที่พ่อแม่ให้กำลังใจส่งเสริม หรือกระตุ้นให้ลูกประสบความสำเร็จในการเรียน การทำงาน ทั้งการกระทำและด้วยคำพูด

15. ความกลมเกลียวของพ่อแม่ หมายถึง พฤติกรรมที่พ่อแม่กระทำต่อกัน ในลักษณะที่ไม่มีความขัดแย้งซึ่งกันและกัน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความรักใคร่สามัคคีกัน ถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน

อุมาพร ตรังคสมบัติ (2543 : 11) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างพ่อแม่ลูก จะทำให้เด็กมีจิตใจสบาย มีสมาธิ และเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความสัมพันธ์ที่ไม่ดีจะทำให้เด็กเกิดปัญหาทางจิตใจ มีอารมณ์เศร้า วิตกกังวล และอาจมีปัญหาพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น หนีโรงเรียน เป็นต้น

ปาริชาติ อุดตมะบุรณ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 180 คน พบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม ครอบครัว และสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การได้รับความรัก ความเข้าใจและความอบอุ่นจากผู้ปกครอง การได้รับ คำแนะนำจากผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ต่อผลการเรียนของนักศึกษา

จากผลการศึกษา ครอบครัวเป็นสถาบันที่มีความสำคัญที่เก่าแก่ที่สุดของมนุษย์ มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับการขัดเกลาทางสังคมมากที่สุด ดังนั้น รายได้ของครอบครัว ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว และการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง จึงมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิต

2. ปัจจัยด้านส่วนตัว ดังนี้

สุรัตน์ เตียวเจริญ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยศึกษาจากประชากร จำนวน 32 คน พบว่า นักศึกษามีความเห็น ต่อปัจจัยด้านส่วนตัวว่ามีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปานกลาง

กำพล พลเยี่ยม (2537 : 7) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นความปรารถนา ที่จะได้รับความสำเร็จในงานที่ยุ่งยากซับซ้อน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวาง มีความพยายาม และความทะเยอทะยานสูง เพื่อที่จะนำตัวเองไปสู่ความสำเร็จ ต้องการชัยชนะ มุ่งมั่นที่จะทำให้ดีเลิศ และมีความวิตกกังวลเมื่อไม่สำเร็จหรือประสบความล้มเหลว

อนนก นรสาร (2547 : 10) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นความปรารถนา ที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความทะเยอทะยานสูง ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรค ที่ขัดขวาง เมื่อประสบความสำเร็จจะมีความสบายใจ แต่ถ้าไม่สำเร็จหรือประสบความล้มเหลว ก็จะมี ความวิตกกังวล

สุรางค์ โค้วตระกูล (2541 : 366) กล่าวว่า ทักษะคิด หมายถึง แนวโน้มที่มีอิทธิพล ต่อพฤติกรรมสนองตอบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งเร้า ทักษะคิดอาจจะเป็นบวกหรือลบ ถ้าบุคคลมีทักษะคิด บวกต่อสิ่งใดก็จะมีพฤติกรรมที่จะเผชิญกับสิ่งนั้น ถ้ามีทักษะคิดลบก็จะหลีกเลี่ยง ทักษะคิดเป็นสิ่งที่เรียนรู้ และเป็นการแสดงออกของค่านิยมและความเชื่อของบุคคล

นิสัยในการเรียน การกระทำที่นำมาปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนและการ ปฏิบัติงาน หรือฝึกฝนเป็นประจำ นิสัยในการเรียนสามารถแสดงได้ 2 ลักษณะ คือ นิสัยการเรียน

ละนิสัยการเรียนที่ไม่ดี ซึ่งนิสัยการเรียนนี้จะส่งผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงหรือต่ำได้ ในการเรียนหรือพฤติกรรมในการเรียนไม่ได้เกิดขึ้นโดยกำเนิด แต่เกิดจากการฝึกฝน การปฏิบัติ

ซ้ำ ๆ เป็นประจำ ดังนั้นผู้เรียนสามารถปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นได้ หากได้รับการแนะนำที่ถูกต้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้มีหน้าที่สั่งสอนคือผู้สอน การที่ผู้สอนจะสร้างหรือปรับปรุงพฤติกรรมในการเรียนได้นั้น จำเป็นต้องทราบ และคำนึงถึงวิธีการเรียนและการปฏิบัติงาน การจัดตารางเรียน วิธีการจัดสภาพแวดล้อมที่ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพที่ดีขึ้น

อภิชาติ แก้วประดิษฐ์ (2543 : 16) กล่าวว่า นิสัยในการเรียนของผู้เรียนจะมีผลอย่างมากต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หากผู้เรียนมีนิสัยในการเรียนที่ดีก็จะทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียนได้เป็นอย่างดี

ปาริชาติ อุตตะมะบุรณ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 180 คน พบว่า ปัจจัยด้านพฤติกรรมกรรมการเรียนของนักศึกษาพบว่า ผลการเรียนในหมวดวิชาพื้นฐานได้ผลการเรียนต่ำ พบปัญหาในการทำงานขณะที่มีการเรียนการสอน มีความขัดแย้งกับอาจารย์ในภาควิชา มีการทะเลาะและขัดแย้งกับเพื่อนทำให้เกิดปัญหาการเรียน ซึ่งผลกระทบต่อผลการเรียนของนักศึกษา

วราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์ (2542 : 2) กล่าวว่า การปรับตัว หมายถึง กระบวนการที่บุคคลใช้ความพยายามในการปรับตนเอง เมื่อต้องเผชิญกับสภาพปัญหาความอึดอัดคับข้องใจ ความเครียด ความทุกข์ใจ ความวิตกกังวลต่าง ๆ ฯลฯ จนเป็นสภาพการณ์ที่บุคคลนั้น ๆ สามารถอยู่ในสภาพแวดล้อมหรือสภาพปัญหานั้น ๆ ได้ ถ้าบุคคลปรับตัวแล้วสามารถอยู่ในสภาพแวดล้อมได้อย่างมีความสุขนั้นแสดงว่า บุคคลนั้นมีสุขภาพจิตดี แต่หากบุคคลปรับตัวแล้วยังมีความทุกข์ใจ ว้าวุ่นใจ ไม่สบายใจอยู่ ความรู้สึกดังกล่าวย่อมจะทำให้บุคคลนั้นกลายเป็นบุคคลที่มีสุขภาพจิตไม่ดี

ฉวีวรรณ สัตยธรรม (2541 : 38) กล่าวว่า การปรับตัว หมายถึง การที่บุคคลประพฤติเพื่อให้เหมาะสมกับสภาวะแวดล้อมหรือสถานการณ์ การปรับตัวของบุคคลเกี่ยวข้องกับ การตัดสินใจของสังคมด้วยบุคคลที่ประพฤติได้เป็นผลสำเร็จ โดยส่วนใหญ่คือเข้าสังคมได้ดี สังคมก็ตัดสินว่าคนนี้ปกติ ถ้ามีความล้มเหลวบ่อย สังคมอาจจะถือว่าแปลก ล้มเหลวมากขึ้นเป็นประสาทไม่ปกติ ล้มเหลวถึงพ่ายแพ้ต้องใช้กลวิธีแก้ทุกข์ ที่ทางไกลความเจริญมากขึ้นเป็นโรคประสาทหรือโรคจิต ล้มเหลวถึงขั้นพ่ายแพ้โดยสิ้นเชิงจนไม่อาจแก้ทุกข์โดยวิธีใด ๆ เพื่อชีวิตอีกต่อไปแล้วจะมีผลโดยการจบชีวิต

เมธี ธรรมวัฒนา (2544 : 9) กล่าวว่า เพื่อนมีความสำคัญอย่างมากในการกำหนดบุคลิกภาพและพฤติกรรมกรรมการเรียนบางอย่าง ซึ่งอาจจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาได้ ถ้านักศึกษามีการเลือกคบเพื่อนที่มีคุณลักษณะที่ดีในการเรียน ก็ย่อมจะเป็นตัวอย่างที่ดีและส่งเสริมพฤติกรรมทางการเรียนที่ดีและมีประสิทธิภาพของนักศึกษาได้

จากผลการศึกษา ปัจจัยด้านส่วนตัว ประกอบไปด้วยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทักษะคิด และนิสัยในการเรียนของนิสิต การปรับตัวในการเข้าศึกษา และความสัมพันธ์กับเพื่อน ล้วนมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิต สิ่งเหล่านี้หากนิสิตมีทัศนคติและนิสัยในการเรียนที่ดี จะส่งผลให้นิสิตมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีและสามารถสำเร็จการศึกษาได้

3. ปัจจัยด้านสถานศึกษา ดังนี้

นันทนา วงษ์อินทร์ (2544 : 1 - 5) กล่าวว่า บทบาทและหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา ในการช่วยเหลือนิสิต สรุปได้ 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านวิชาการ โดยให้คำปรึกษาในเรื่องการเลือกวิชาเรียน การลงทะเบียนเรียน ให้แก่นิสิต ติดตามผลการเรียนของนิสิต แนะนำวิธีการเรียนที่ดีและส่งเสริมให้นิสิตมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน

2. ด้านการวางแผนชีวิตและการทำงาน โดยช่วยให้นิสิตรู้ถึงความถนัด ความสามารถและความสนใจของตนเองว่ามีแนวโน้มไปในด้านใด ช่วยให้นิสิตได้สำรวจความพร้อมในด้านต่าง ๆ ของตน ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มความต้องการของตลาดแรงงานและวิธีการเข้าสู่งาน แก่นิสิต อีกทั้งให้ความรู้และฝึกลักษณะนิสัยให้นิสิตในด้านการปฏิบัติตนเพื่อให้ประสบความสำเร็จในการดำรงชีวิต

3. ด้านการปรับตัวและบุคลิกภาพ โดยให้คำชี้แจง สั่งสอน อบรม แนะนำ ตักเตือน เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติตน ส่งเสริมให้นิสิตได้เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถของนิสิต ให้คำปรึกษาเพื่อช่วยให้นิสิตจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้น

4. ด้านการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกัมนิสิต โดยเป็นผู้ที่ประสานข้อมูลต่าง ๆ จากสถาบันมายังนิสิต ประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในและนอกสถาบัน และทำการติดต่อกับผู้ปกครองเป็นระยะ ๆ เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมบุตรหลานในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษา

สำเนา ขจรศิลป์ (2538 : 1) กล่าวว่า สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งควรกำหนด คุณลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษาที่ดี เพื่อให้อาจารย์ได้ทราบและใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง ซึ่งคุณลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษาที่ดีควรมีดังนี้ คือ มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความรับผิดชอบที่ดี ใจกว้าง และรับฟังความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษา มีความรู้ทันเหตุการณ์ด้านเศรษฐกิจสังคมและการเมือง มีความจริงใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีเหตุผลและมีความสามารถในการแก้ปัญหา มีความเมตตา กรุณา ไวต่อการรับรู้และเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้เร็ว มีหลักจิตวิทยาในการให้คำปรึกษาและมีจรรยาบรรณ มีความประพฤติเหมาะสมและเป็นแบบอย่างที่ดี รู้บทบาทและหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นอย่างดี มีประสบการณ์ในหน้าที่งานของอาจารย์ที่ปรึกษา

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2542 : 100) เห็นว่าในการเข้าสู่คุณภาพการศึกษา คุณลักษณะของผู้สอนที่จะต้องการให้มี ต้องประกอบด้วย ดังนี้

1. รักการสอน เข้าใจผู้เรียน มีจิตสำนึกในหน้าที่ และความรับผิดชอบ
2. มีความคิดสร้างสรรค์ นักแก้ปัญหา และสามารถตัดสินใจอย่างมีเหตุผล
3. มีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีทัศนคติเชิงบวก
4. รู้วิธีการเรียนรู้และพัฒนานตนเองตลอดเวลา
5. มีความรู้ในเรื่องสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ โครงสร้างทางสมองการทำงาน

ของสมอง จิตวิทยาการเรียนรู้ ฯลฯ

6. มีทักษะในการจัดการเรียนรู้ เช่น การกระตุ้นความสนใจ การอธิบายด้วยเหตุ

ผล การรับรู้ความรู้สึกของผู้เรียน การทำงานเป็นทีม การฝึกสมาธิ ฯลฯ

7. สามารถใช้ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ และเทคนิคการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน

8. มีทักษะการประเมินผลการเรียน การซ่อมเสริม การวิจัยในชั้นเรียน ฯลฯ

วิไลวรรณ จันทร์ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ทำให้นักศึกษา

วิศวกรรมศาสตร์มีผลการเรียนต่ำ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยศึกษาจากนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ จำนวน 362 คน และจากอาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาดังกล่าว ผลการศึกษาพบว่า มีปัญหาที่เกิดจากตัวอาจารย์ผู้สอน เช่น ไม่ตรวจงานนักศึกษาในชั้น มีจำนวนมากทำให้เป็นภาระแก่ผู้สอน การไม่เข้าสอนแต่แจกเอกสารให้ไปศึกษาเอง มีวิธีการสอนที่เร็วหรือช้าเกินไป ปัญหาเกี่ยวกับตำราเรียนแพง และส่วนมากเป็นตำราภาษาอังกฤษ ทำให้เข้าใจยาก ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ และมีเวลาเปิดจำกัด ผู้สอนออกข้อสอบยากเกินไป

ชาตรี สำราญ (2545 : 29) กล่าวว่า วัฏจักร หมายถึง มวลประสบการณ์แห่งชีวิต วิธีชีวิตในชุมชนทุกชุมชนล้วนแล้วแต่เป็นหลักสูตร ถ้าหากครูสามารถหยิบฉวยนำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตนอย่างเป็นระบบ โดยมีทั้งเรื่องราวการสอนกิจกรรม และเป้าหมายที่ชัดเจน มวลประสบการณ์ทั้งหมดนั้นต้องหลอมรวมเป็นหนึ่งเดียวทั้งนี้ต้องสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมด้วย

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (ประมุข กอปรสิริพัฒน์. 2550 : 16 ; อ้างอิงมาจากใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. 2539) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หลักสูตรมีความหมาย 5 ประการ โดยใช้ตัวย่อว่า “SOPEA” ซึ่งมาจากความหมายของหลักสูตรแต่ละลักษณะในภาษาอังกฤษ เพื่อง่ายต่อการจดจำ ดังนี้

1. หลักสูตร คือ รายวิชาหรือเนื้อหาวิชาเรียน (Curriculum as Subject and Subject Matters)
2. หลักสูตร คือ จุดหมายของผู้เรียนพึงบรรลุ (Curriculum as Objective)
3. หลักสูตร คือ แผนสำหรับจัดโอกาสการเรียนรู้หรือประสบการณ์ที่คาดหวังแก่นักเรียน (Curriculum as Plan)
4. หลักสูตร คือ ประสบการณ์ทั้งปวงของผู้เรียนที่จัดโดยโรงเรียน (Curriculum as Learners Experience)
5. หลักสูตร คือ กิจกรรมทางการศึกษาที่จัดให้กับผู้เรียน (Curriculum as Educational Activities)

หลักสูตรที่ดีจะทำให้การจัดการศึกษาตามหลักสูตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากหลักสูตรเป็นกรอบกำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ ถ้าหลักสูตรดี การจัดการเรียนรู้ก็จะประสบความสำเร็จเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในทางที่ดีตามไปด้วย หลักสูตรที่ดีควรมีลักษณะดังนี้ (พรจันทร์ โพธินาค. 2554 : 42 - 44)

1. ตรงตามความมุ่งหมายของการศึกษา
2. ตรงตามลักษณะของการพัฒนาการของผู้เรียนในวัยต่าง ๆ
3. ตรงตามลักษณะวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและเอกลักษณ์ของชาติ
4. มีเนื้อหาสาระของเรื่องที่สอนบริบูรณ์เพียงพอที่จะช่วยให้ผู้เรียนคิดเป็น

5. สอดคล้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน คือ จัดวิชาทักษะและวิชาเนื้อหาให้เหมาะสมกันในอันที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนเจริญงอกงามทุกด้าน

6. หลักสูตรที่ดี ความสำเร็จขึ้นด้วยความร่วมมือของทุกฝ่าย เพื่อจะได้ผลดีควรจัดทำเป็นรูปคณะกรรมการ

7. หลักสูตรที่ดีจะต้องยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมกับสภาพการณ์ต่าง ๆ เช่น

7.1 ความเปลี่ยนแปลงทางสังคม

7.2 ความเป็นอยู่ การดำรงชีวิตและทรัพยากรธรรมชาติ

7.3 ความเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมอันแสดงลักษณะของสังคม

7.4 ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์

7.5 ความเปลี่ยนแปลงทางปรัชญาการศึกษา

7.6 ความเปลี่ยนแปลงแนวความคิดทางจิตวิทยา

7.7 ความเปลี่ยนแปลงในจุดประสงค์ของการศึกษา ซึ่งมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ ความรับผิดชอบในฐานะพลเมืองดี

7.8 วิวัฒนาการทางด้านอุตสาหกรรมและภาวะความเป็นอยู่ของสังคมที่เปลี่ยนไป ระบบการปกครองประเทศที่เปลี่ยนแปลง

7.9 ความเปลี่ยนแปลงด้านอื่น ๆ เช่น การบริหารการศึกษา อุปกรณ์สื่อทัศนศึกษา วิธีสอนและการประเมินผลการศึกษา

8. ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ต่อเนื่องและต้องเรียงลำดับความยากง่ายไม่ให้ขาดตอน

9. จะต้องเป็นประสบการณ์ที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิต

10. จะต้องเพิ่มพูนและส่งเสริมทักษะเบื้องต้นที่จำเป็นของผู้เรียน

11. จะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ เจตคติ ความคิดริเริ่ม มีความคิดสร้างสรรค์ในการดำเนินชีวิต

12. จะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานเป็นอิสระและทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ เพื่อพัฒนาให้รู้จักการอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย

13. จะต้องบอกแนวทางวิธีสอนและอุปกรณ์สื่อการสอนประกอบเนื้อหาสาระที่จะสอนไว้อย่างเหมาะสม

14. จะต้องมีการประเมินผลอยู่ตลอดเวลา เพื่อทราบข้อบกพร่องและทำการปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

15. จะต้องจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนรู้เกิดความรู้ ความเข้าใจและมีโอกาสแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะปัญหาครอบครัว ชุมชนและประเทศชาติ

16. จะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักแก้ปัญหา

17. ต้องจัดประสบการณ์ที่มีความหมายต่อชีวิตของผู้เรียน

18. ต้องจัดประสบการณ์และกิจกรรมหลาย ๆ อย่าง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกอย่างเหมาะสมตามความสนใจ ความต้องการและความสามารถของแต่ละบุคคล

19. จะต้องวางกฎเกณฑ์ไว้อย่างเหมาะสมแก่การนำไปปฏิบัติและสะดวก

20. จะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนั้น ๆ ไว้อย่างชัดเจน สามารถที่จะนำไปใช้ปฏิบัติได้จริงเป็นรูปธรรมมากกว่าที่จะเขียนหรือกำหนดขึ้นมาอย่างคลุมเครือ เป็นเหตุให้ผู้สอนหรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้ต้องไปตีความต่ออีก ซึ่งในบางครั้งอาจจะตีความหมายผิดไปจากเจตนารมณ์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ก็ได้ หรือไม่ก็นำไปปฏิบัติไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริง ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติในภายหลังได้

21. จะต้องเป็นหลักสูตรที่ใช้ได้ดีในระยะเวลาหนึ่งเท่านั้นและควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขขึ้นมาใหม่ทุกระยะของการใช้งาน และต้องเป็นกระบวนการพัฒนาที่มีความต่อเนื่องและเชื่อมโยงกันได้เป็นอย่างดี นั่นคือ การนำผลของการใช้หลักสูตรที่ผ่านมาขึ้นมาวิเคราะห์และวิจัยเพื่อค้นหาจุดดี จุดบกพร่องของหลักสูตรนั้น ๆ ให้ได้แล้วปรับปรุงแก้ไขใหม่และนำไปทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพและคุณภาพของหลักสูตรนั้น ๆ ต่อไป

ปาริชาติ อุตตมะบุรณ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 180 คน พบว่า ปัจจัยด้านหลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรส่งเสริมให้ทำการวิเคราะห์และดำเนินงานในการออกแบบได้มีความสัมพันธ์ต่อผลการเรียนของนักศึกษา

จากการศึกษาพบว่า ด้านสถานศึกษา อาจจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญและมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต ซึ่งประกอบไปด้วย คุณลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษา คุณภาพการสอน ลักษณะของหลักสูตรและความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ผู้สอนกับนิสิต ล้วนแต่มีผลต่อการลงทะเบียนเรียนของนิสิต

ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิต

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิต มาจากหลายสาเหตุ โดยสามารถแยกออกเป็นประเด็นหลัก ๆ ได้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านครอบครัว ดังนี้

ณัฐ ศรีอินทร์ (2548 : 26) กล่าวว่า นักเรียนที่บิดา มารดามีการศึกษาสูง จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีบิดา มารดาการศึกษาต่ำ ทั้งนี้เนื่องจากว่า บิดา มารดาที่มีการศึกษาสูงจะสามารถให้คำปรึกษาแก่นักเรียนได้

อรสา สร้อยคำ (2550 : 13 - 14) กล่าวว่า บิดา มารดาหรือผู้ปกครองเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการช่วยให้เด็กมีแรงบันดาลใจอย่างสูงต่อการศึกษา พ่อแม่ที่มีการศึกษาจะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานและกิจกรรมต่าง ๆ รวมไปถึงความรู้ รายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งที่เด็กเรียนในโรงเรียน สามารถจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนอยู่ที่บ้าน อันจะเป็นการช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ได้ดี และผลที่ตามมาคือ ทำให้นักเรียนมีผลการเรียนในวิชาต่าง ๆ ดีขึ้น

ทิพวรรณ กมลพัฒนานันท์ (2543 : 26) กล่าวว่า รายได้ของครอบครัวของนักเรียน ส่งผลต่อค่าใช้จ่ายในการอบรมเลี้ยงดูและส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนด้วย ผู้เรียนที่มีฐานะยากจน มักจะประสบปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ต้องใช้เงินหรือมีค่าใช้จ่ายสูง หรือผู้เรียน

ที่สำคัญ เช่น หนังสือ แบบเรียน ผู้เรียนเหล่านี้ขาดโอกาสที่จะได้เรียนอย่างเต็มที่ ขาดประสบการณ์ที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งอาจจะส่งผลโดยตรงต่อการเรียน

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (กัญญาลักษณ์ บุญชาติ. 2558 : 31 ; อ้างอิงมาจากไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2524) กล่าวว่า ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตนั้น แบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ ความสัมพันธ์ทางอารมณ์และความสัมพันธ์ทางปัญญา ความสัมพันธ์ทางอารมณ์ เป็นความสัมพันธ์ที่อยู่บนพื้นฐานความผูกพันต่อกัน เช่น ความรู้สึกระหว่างครอบครัว ความรู้สึกผูกพันระหว่างเพื่อน กับเพื่อน การตัดสินใจอาศัยความรู้สึก ส่วนความสัมพันธ์ทางปัญญาอาศัยความรู้ ความคิด เหตุผล และสติปัญญาเป็นเครื่องเชื่อมโยง นอกจากนี้ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน ยังมีอิทธิพลต่อการพัฒนาความรู้ การศึกษา ทักษะคิด บุคลิกภาพ ความประพฤติ และคุณธรรมของผู้เรียน ฉะนั้นเมื่อผู้เรียนอยู่ในสถานศึกษาจึงต้องปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มเพื่อนและสภาพแวดล้อม ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าการปรับตัวก็เป็นประเด็นที่น่าสนใจอีกประเด็นหนึ่ง ที่ควรศึกษาประกอบการออกกลางคันของนักศึกษา

ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการศึกษา ดังนี้ (พรจันทร์ โพธินา. 2554 : 33)

1. บิดา มารดาเป็นตัวกระตุ้นและแรงผลักดันบุตรในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. พฤติกรรมที่กระทำและความคาดหวังของบิดา มารดา จะเป็นแบบในเชิงการกระทำสำหรับบุตร
3. บิดา มารดา เป็นหลักที่บุตรใช้อ้างอิงและประเมินคุณค่าผลสัมฤทธิ์ของการกระทำ ดังนั้น ความสัมพันธ์อันดีระหว่างบิดา มารดากับบุตร จึงเป็นตัวสร้างผลสัมฤทธิ์ให้กับบุตร บิดา มารดาเป็นผู้ให้กำลังใจและกระตุ้นบุตรให้ไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ หากบิดา มารดาแยกกันอยู่หรือทะเลาะกัน จะทำให้บุตรขาดความอบอุ่น ว่าเหว ไร้ที่พึ่งทางใจ อาจเป็นสาเหตุให้บุตรหันหน้าเข้าสู่สิ่งเลวร้าย

จากผลการศึกษา ปัจจัยด้านครอบครัว ประกอบไปด้วย การศึกษาของบิดา-มารดา รายได้ครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตกับครอบครัวที่ต่ำ ถือว่าเป็นตัวกระตุ้นและแรงผลักดัน นิสิตต่อผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาของนิสิตอย่างมาก

2. ปัจจัยด้านส่วนตัว ดังนี้

เกษตร เมืองทอง (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษา สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า ภาควิชาครุศาสตร์ไฟฟ้า สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ พบว่า องค์ประกอบที่เกี่ยวกับนักศึกษาด้านการเรียนอยู่ในระดับมาก ได้แก่ นักศึกษาแบ่งเวลาเรียน ไม่เหมาะสม ขาดการวางแผนการเรียนที่ดี

วุฒิพงษ์ ทองก้อนและคณะ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการ พ้นสภาพนักศึกษาของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พบว่า นักศึกษาที่พ้นสภาพนักศึกษา ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่ามาจากการสอบปกติ ที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายระหว่าง 1.51 – 2.00 และเมื่อศึกษาถึง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการเรียน และด้านปัญหาส่วนตัวกับคะแนนเฉลี่ยสะสมที่นักศึกษา พ้นสภาพ พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

วิไลวรรณ จันทร์ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ทำให้ นักศึกษา พ้นสภาพนักศึกษา โดยศึกษาจากนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ จำนวน 362 คน

และจากอาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาดังกล่าว พบว่า ตัวนักศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการทำให้ตนเองได้รับผลการเรียนต่ำ เป็นนักศึกษาชายมากกว่านักศึกษาหญิง พฤติกรรมทั่วไปคือ ไม่ตั้งใจเรียนในห้องเรียน ไม่เข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่เข้าใจเนื้อหาวิชา และไม่กล้าถามอาจารย์ แบ่งเวลาไม่เป็น จะดูหนังสือเฉพาะก่อนสอบ เอาใจใส่การเรียนน้อย ใช้เวลาในการทำอย่างอื่นมากกว่าการทบทวนตำราในระหว่างภาค เตรียมตัวสอบไม่ทัน เพราะสอบวันละหลายวิชาหรือมีวันสอบติดกัน มีการลงทะเบียนเรียนผิดพลาด มิได้ตรวจสอบเวลาสอบ ทำให้ตารางสอบสองวิชาทับกัน ผลการสอบกลางภาคมีคะแนนเก็บไม่ดี และไม่ได้ส่งงานทุกครั้ง

วัชร ตระกูลงาม. (2550 : 10) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการออกกลางคันของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏดุสิต พบว่า การออกกลางคันด้านการเรียนของผู้เรียนมีหลายสาเหตุ เช่น ต้องย้ายสถานที่เรียนบ่อยครั้ง มีทัศนคติไม่ดีต่อสถานศึกษา ไม่ชอบสาขาที่เรียนปรับตัวเข้ากับเพื่อนไม่ได้ หรือมีปัญหาด้านการเงินต้องขาดเรียนเพื่อช่วยผู้ปกครองประกอบอาชีพ หรือต้องหาเงินเรียนเอง รวมทั้งบางคนมีปัญหาด้านสุขภาพ เจ็บป่วยบ่อย ทำให้เรียนไม่ทันเพื่อน บางคนมีระดับการรับรู้ที่ต่ำกว่าปกติ ฯลฯ ซึ่งมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งสิ้น กล่าวคือ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และส่งผลสืบเนื่องต่อการถูกให้ออกจากสถานศึกษา หรือผู้เรียนตัดสินใจออกกลางคันเอง

ทิพวรรณ กมลพัฒนานันท์ (2543 : 26) กล่าวว่า ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับเพื่อนนั้น จะมีรูปแบบความสัมพันธ์ที่แตกต่างจากความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว หรือความสัมพันธ์กับครู เพราะเป็นความสัมพันธ์ที่สมาชิกที่มารวมกลุ่มกันมีความสมัครใจในการเข้ามาปฏิสังสรรค์กัน สมาชิกในกลุ่มส่วนใหญ่จะมีวัยใกล้เคียงกันและมักเป็นเพศเดียวกัน ลักษณะความสัมพันธ์สามารถผันแปรได้ไม่คงที่ วัฒนธรรมภายในกลุ่มจะต่างจากในครอบครัว และบางครั้งวัฒนธรรมเหล่านั้นอาจขัดแย้งกับวัฒนธรรมในครอบครัวและความสัมพันธ์ภายในกลุ่มจะตั้งอยู่บนพื้นฐานความเท่าเทียมกัน

จากผลการศึกษา ปัจจัยด้านส่วนตัว ที่มีผลต่อการเรียน ประกอบไปด้วยหลายสาเหตุ เช่น นักศึกษาขาดการวางแผนการเรียนที่ดี ไม่เข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีทัศนคติไม่ดีต่อสถานศึกษา ปรับตัวเข้ากับเพื่อนไม่ได้ เป็นต้น ปัจจัยเหล่านี้ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และส่งผลต่อการถูกให้ออกจากสถานศึกษา หรือผู้เรียนตัดสินใจออกกลางคันเอง

3. ปัจจัยด้านสถานศึกษา ดังนี้

อุมาพร ตรังคสมบัติ (2543 : 15) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างอาจารย์กับผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนกล้าถามและกล้าแสดงความคิดเห็น เมื่ออาจารย์มองผู้เรียนในแง่ดี มีความคาดหวังว่าผู้เรียนทำได้ ผู้เรียนก็จะพยายามทำตามความคาดหวังนั้น

ปริญญญา เกื้อหนู (2539 : 95 - 96) กล่าวว่า คุณภาพการสอนของผู้สอนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ช่วยเพิ่มพูนและนำพาการเรียนของผู้เรียนให้ได้ผลตามจุดหมายที่วางไว้ ผู้สอนควรพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนให้ก้าวหน้ามากขึ้น ซึ่งผู้สอนควรจะมีการพิจารณาปรับปรุงตนเองดังต่อไปนี้

1. ผู้สอนควรตระหนักและเข้าใจถึงจุดอ่อนของตนเองว่าควรที่จะแก้ไขปรับปรุง

งไร และเข้าใจจุดแข็งของตนเองว่ามีอะไรบ้าง

2. ผู้สอนควรมีทัศนคติที่เป็นด้านบวกมาก ๆ ต่อนักศึกษา เพื่อน เพื่อนร่วมงาน ชุมชน และความต้องการของประเทศ การมีทัศนคติที่เป็นบวกดังกล่าวจะช่วยให้การสอน การแสดงความคิดเห็นต่อนักศึกษาที่ได้รับจะเต็มไปด้วยความหวัง ความมุ่งมั่นที่มีต่อตนเอง ประเทศชาติ และสังคมโดยรวม ซึ่งพวกเขาจะเต็มไปด้วยพลัง

3. ผู้สอนควรมีความรู้อย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับสังคม และมีความเข้าใจปัจจัยด้านบุคลิกภาพของนักศึกษาเพื่อสามารถส่งอิทธิพลต่อการเรียนรู้

4. ผู้สอนต้องเพิ่มพูนทักษะในด้านการสอนด้วยความกระตือรือร้น

เอกบุตร อยู่สุข (2549 : 108 - 110) ได้ศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยการอาชีพพุทธรณchol สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พบว่า สาเหตุการออกกลางคันมาจากการคมนาคมไม่สะดวก ไม่มีรถผ่านสถานศึกษา หลักสูตรและเนื้อหาที่เรียนไม่มีความเหมาะสม ผู้เรียนไม่ศรัทธาต่อการเรียน สายอาชีพ นโยบายการรับนักศึกษาไม่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ผู้เรียนมีปัญหาสภาพครอบครัวแตกแยก และมีความขัดแย้งระหว่างบุคคล ครู อาจารย์มีภาระกิจมากเกินไป ขาดความรับผิดชอบ เข้าสอนและเลิกไม่ตรงตามเวลา ขาดความสัมพันธ์และความเป็นกันเอง นักศึกษาไม่ได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด สถานที่และการอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอ เครื่องมือเครื่องใช้ อุปกรณ์ การฝึกงานไม่ทันสมัยและไม่อยู่ในสภาพที่จะใช้งานได้จริง

จากผลการศึกษา ปัจจัยด้านสถานศึกษา พบว่า ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างอาจารย์ผู้สอนกับผู้เรียนที่มีความเป็นกันเองกับนิสิต อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำปรึกษาแก่นิสิตและการให้ความเอาใจใส่ต่อนิสิตโดยทั่วถึง ย่อมส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีและถ้าหลักสูตรและเนื้อหาที่เรียนไม่มีความเหมาะสม มีความขัดแย้งระหว่างบุคคล ผู้สอนมากเกินไป ย่อมเป็นสาเหตุในการออกกลางคันได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

ภุมริน บุญทวี (2548 : 197 - 198) ได้ศึกษาปัจจัยทางครอบครัวและพฤติกรรมทางสังคมที่มีผลต่อการออกกลางคันของนักศึกษาโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางครอบครัว มีผลต่อการออกกลางคันของนักศึกษาหลายประการ ได้แก่ ก. การอบรมเลี้ยงดูและกล่อมเกลางานสังคมของพ่อแม่ โดยเฉพาะพ่อแม่ที่ไม่ได้อบรมเลี้ยงดูลูก แต่ให้ญาติพี่น้องเลี้ยงดู ทำให้นักศึกษาขาดการควบคุมอย่างใกล้ชิด ลูกจะไม่ผูกพันกับพ่อแม่ พ่อแม่จะไม่มีอิทธิพลทางความคิดต่อลูก เด็กจึงแสวงหาต้นแบบจากบุคคลอื่น ข. ความสัมพันธ์ในครอบครัว เช่น การหย่าร้างของพ่อแม่ การแยกกันอยู่ หรือการทะเลาะวิวาทกันภายในครอบครัว เป็นสาเหตุทำให้เกิดความห่างเหินระหว่างพ่อแม่ลูก พ่อแม่ที่มีอายุมากจะมีปัญหาการพูดคุยสื่อสารกับลูกน้อย ทำให้เกิดความไม่เข้าใจกัน พ่อแม่ไม่เข้าใจสังคมของลูก ลูกไม่เข้าใจความคิดของพ่อแม่ ค. การหย่าร้างของพ่อแม่ แยกกันอยู่หรือคู่สมรสเสียชีวิตตั้งแต่ลูกยังเล็ก ทำให้เด็กต้องการความรัก

ลูก ความใกล้ชิดกับลูกจึงลดน้อยลง การออกกลางคันของนักศึกษาจึงไม่คิดเสียค่าใช้จ่ายที่หมดไป ส่วนครอบครัวที่มีฐานะไม่ดีก็ทำให้นักศึกษาเกิดความเครียดในการศึกษา ในสถาบันที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง เก่งกว่าจะเรียนไม่สำเร็จจนจบการศึกษา จึงตัดสินใจออกกลางคัน

พฤติกรรมทางสังคมของนักศึกษามีผลต่อการออกกลางคัน เช่น การเลียนแบบเพื่อน เมื่อนักศึกษาอยู่รวมกันกับกลุ่มเพื่อนจะทำเรื่องต่าง ๆ เหมือนกัน เช่น การแต่งตัวผิดระเบียบของโรงเรียน บ้านอยู่ต่างอำเภอหรือต่างจังหวัดมีความจำเป็นต้องอยู่หอพัก เนื่องจากการอาศัยหอพักมีอิสระในการคบเพื่อน ไม่ต้องอยู่ในสายตาของผู้ใหญ่ สามารถไปเที่ยวกลางคืนได้เต็มที่ เริ่มดื่มเหล้า สูบบุหรี่ และใช้ยาเสพติด เมื่อค่าใช้จ่ายที่ได้มาหมดลงก็ขอเพิ่มจากผู้ปกครอง โดยโกหกว่านำมาเป็นค่าใช้จ่ายทางการศึกษาหรือนำมาใช้จ่ายในด้านอื่นด้วย นอกจากนี้การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ได้ป้องกันก็ทำให้เสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัส HIV หรือติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่น ๆ พฤติกรรมเหล่านี้ส่งผลให้นักศึกษาขาดเรียนบ่อย ๆ มีผลต่อการเรียนลดต่ำลงจนอยู่ในสภาพที่ไม่สนใจการเรียนอีกและต้องออกกลางคันไปในที่สุด

เขาวรัตน์ เมืองแมน (2550 : 98 - 100) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างสุราษฎร์ธานี ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพแวดล้อมด้านตัวนักเรียน พบว่า นักเรียนไม่มีความรู้พื้นฐานทางด้านสาขาวิชาที่นักเรียนอยากเรียน นักเรียนขาดเรียนบ่อย แบ่งเวลาไม่เหมาะสม การมีเวลาไม่เพียงพอ 2) สภาพแวดล้อมด้านครอบครัว พบว่า รายได้ของครอบครัวต่ำ ผู้ปกครองต้องเจียดรายได้เพื่อเป็นทุนการศึกษา ถึงแม้ว่าค่าใช้จ่ายของนักเรียนเพียงพอ แต่ก็มีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตและส่งผลกระทบต่อตัวนักเรียน 3) สภาพแวดล้อมด้านสังคม พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาจากการคบเพื่อน กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อเด็กมาก ทั้งด้านพฤติกรรมและการเรียน โดยนักเรียนมักจะเลือกคบเพื่อนที่มีรสนิยมเดียวกัน ทัศนคติคล้ายกัน รวมทั้งฐานะ เพราะลักษณะที่ใกล้เคียงกัน จะทำให้มีความคิดเห็นในแนวเดียวกัน ทำให้ความสัมพันธ์ในกลุ่มเป็นไปด้วยดี 4) สภาพแวดล้อมด้านการศึกษา คือ 4.1) ด้านวิชาการ พบว่า นักเรียนขาดการทบทวนหลังเลิกเรียนภายในแต่ละวัน หลังจากเรียนเสร็จเรียบร้อย 4.2) ด้านลักษณะของสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาอยู่ห่างไกลจากที่พัก ทำให้นักเรียนไม่สะดวกในการเดินทางมาเรียนหนังสือ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการเรียน 4.3) ด้านบริการในวิทยาลัย พบว่า วิทยาลัยมีการจัดบริการแก่นักเรียนน้อยทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายในการติดต่อกับสถานศึกษา

บรรจง โอพาริ และคณะ (2550 : 102 - 104) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเข้าศึกษาและการออกกลางคันตามความเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยทักษิณ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการออกกลางคันในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัยพบว่า ปัจจัยด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจและครอบครัว อยู่ในระดับน้อย ส่วนปัจจัยด้านการเรียน และด้านบรรยากาศในมหาวิทยาลัย อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนิสิตเพศชายและเพศหญิง ประเภทการคัดเลือกคณะ ผลการเรียนปัจจุบัน และผลการเรียนเฉลี่ยถึงภาคเรียนสุดท้าย ก่อนเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยต่างก็มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการออกกลางคันไม่แตกต่างกัน ส่วนนิสิตที่เลือกลำดับในการเข้าศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการออกกลางคัน

ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

วัชร ตระกูลงาม (2550 : 88 – 89) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการออกกลางคันของนักศึกษาภาคปกติ และศูนย์การศึกษานอกมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัจจัยด้านนักศึกษาโดยภาพรวม พบว่า นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการออกกลางคันในระดับมาก 2) ปัจจัยด้านครอบครัว โดยภาพรวม พบว่า นักศึกษามีปัญหาค่าใช้จ่าย ซึ่งมีผลกระทบต่อการออกกลางคันในระดับปานกลาง 3) ปัจจัยด้านการเรียนการสอน คือ 3.1) อาจารย์ผู้สอน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการออกกลางคันในระดับมากที่สุด คือ ผู้สอนไม่มีเทคนิคการนำเสนอที่น่าสนใจ ส่วนผลกระทบในระดับมากมี 2 ปัจจัย คือ ให้งานมากเกินไปจนเกิดความท้อแท้ และผู้สอนเคร่งเครียดเกินไป ทำให้ผู้เรียนไม่กล้าซักถามปัญหาที่ไม่เข้าใจ 3.2) อาจารย์ที่ปรึกษา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการออกกลางคันในระดับมาก คือ อาจารย์ที่ปรึกษาไม่มีจิตวิทยาในการให้คำปรึกษา และมีความรู้เรื่องบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาน้อย 3.3) สิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการออกกลางคันในระดับมาก คือ บุคลากรที่ให้บริการขาดมนุษยสัมพันธ์ ไม่ให้ความสะดวกในการขอใช้บริการด้านต่าง ๆ

อารี ผสานสินธุวงศ์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2549 ผลการศึกษาพบว่า 1) สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากปัญหาส่วนตัวของนักศึกษา อันดับสอง ปัญหาบุคคลแวดล้อม อันดับสาม ปัญหาสถานศึกษาและอันดับสุดท้ายปัญหาด้านสังคม โดยเรียงความสำคัญสามอันดับแรก ได้แก่ 1.1) ปัญหาส่วนตัวของนักศึกษา อันดับหนึ่ง คือ ติดภารกิจทางอาชีพจึงมาเรียนไม่ได้ อันดับสอง คือ ต้องช่วยเหลือทางบ้านจึงไม่มีเวลาเรียน และอันดับสาม คือ ต้องการออกไปศึกษาต่อที่อื่น 1.2) ปัญหาบุคคลแวดล้อม อันดับหนึ่ง คือ ไม่มีเวลาเรียนเพราะติดภารกิจหน้าที่ทางครอบครัว อันดับสอง คือ รายได้ของบิดาและมารดา อันดับสามคือ เพื่อนชักจูง 1.3) ปัญหาสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ปัจจัย คือ 1.3.1) ด้านหลักสูตร อันดับหนึ่ง คือ เนื้อหาที่เรียนยากเกินไป อันดับสอง คือ ไม่มีคณะ / สาขาวิชาที่ให้เลือกรเรียนตามความต้องการ อันดับสาม คือ หลักสูตรที่เปิดสอนไม่มีความทันสมัย 1.3.2) ด้านผู้สอนและวิธีการสอน อันดับหนึ่ง คือ อาจารย์ออกข้อสอบยากเกินไป อันดับสอง คือ อาจารย์สอนไม่เข้าใจ อันดับสาม คือ อาจารย์สอนเร็วและรวบรัดเกินไป จนเรียนไม่เข้าใจ 1.3.3) ด้านการบริหารและการสนับสนุนที่เอื้อต่อการเรียนการสอน อันดับหนึ่ง คือ สถานที่พักผ่อนภายในมหาวิทยาลัยไม่เพียงพอ อันดับสอง คือ ไม่มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้จัดการเรียนการสอน อันดับสาม คือ อุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เพียงพอ 1.4) ปัญหาด้านสังคม อันดับหนึ่ง คือ อาจารย์ขาดความเอาใจใส่และความสัมพันธ์ที่ดีต่อนักศึกษา อันดับสอง คือ ปรับตัวเข้ากับเพื่อนในชั้นเรียนไม่ได้ อันดับสาม คือ ปัญหาจากการคบเพื่อนต่างเพศ

พอดา วิทยารุ่งเรืองศรี (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการเพิ่มประสิทธิภาพการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลการศึกษาพบว่า 1) ผลการวิเคราะห์การเพิ่มประสิทธิภาพการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษา ภาพโดยรวม พบว่า ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีความคิดเห็นอันดับที่ 1 คือ ด้านมหาวิทยาลัย / เจ้าหน้าที่ สาเหตุด้านบุคคล รองลงมา คือ ด้านมหาวิทยาลัย / เจ้าหน้าที่ สาเหตุด้านอุปกรณ์ ด้านที่มีความคิดเห็นต่ำที่สุด คือ ด้านนักศึกษา 2) ข้อผิดพลาดในการลงทะเบียนเรียนของ นักศึกษา ควรมีการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาเอง

ก่อนที่จะมาลงทะเบียน ด้านมหาวิทยาลัย ควรมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับวัน เวลา ลงทะเบียนเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานลงทะเบียน ในมหาวิทยาลัยรามคำแหง ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้เพียงพอต่อนักศึกษา และด้านสถานที่ ควรขยายให้กว้างขวาง สะดวก เพียงพอ สำหรับการลงทะเบียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง และควรมีโต๊ะเก้าอี้ เนื้อที่สำหรับให้นักศึกษานั่งรอ และกรอกข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมบ้างไม่ต้องนั่ง หรือก้มเขียน

กัญญา ลินทร์ศิริกุล (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษารูปแบบการลงทะเบียนเรียน ในระบบการศึกษาทางไกล ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) ศึกษาสภาพ ปัญหาอุปสรรค และจุดเด่นจุดด้อยของการลงทะเบียนเรียนของมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช
- 2) ศึกษารูปแบบการลงทะเบียนเรียนของมหาวิทยาลัยทั้งในและต่างประเทศ และ
- 3) ศึกษารูปแบบการลงทะเบียนเรียนที่เหมาะสมกับการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช

วิธีการดำเนินการวิจัย 1) การศึกษาสภาพ ปัญหาอุปสรรค และจุดเด่นจุดด้อย ของการลงทะเบียนเรียนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย 1.1) นักศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จากทุกสาขาวิชาจำนวน 1,797 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบ หลายขั้นตอน 1.2) บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการลงทะเบียน จำนวน 43 คน ได้มาโดยการเลือก แบบเจาะจง เครื่องมือการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ความถี่ ร้อยละและการวิเคราะห์เนื้อหา 2) การศึกษารูปแบบการลงทะเบียนเรียนของมหาวิทยาลัย ทั้งในและต่างประเทศโดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตได้ มหาวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 21 แห่ง โดยการเลือกแบบเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา 3) การศึกษารูปแบบการลงทะเบียนเรียนที่เหมาะสมกับมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช โดยนำข้อมูลจากการสอบถามนักศึกษาและแนวคิดเกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียน ทั้งในและต่างประเทศและข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการลงทะเบียน มาออกแบบ รูปแบบการลงทะเบียนเรียน การศึกษารูปแบบใช้วิธีการสนทนากลุ่มย่อยและประเมินรูปแบบการ ลงทะเบียนเรียน โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทางไกล และเกี่ยวข้องกับระบบการ ลงทะเบียนเรียน จำนวน 13 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ผลการศึกษาพบว่า

- 1) สภาพการลงทะเบียนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชมีหลายช่องทางให้นักศึกษาสามารถ ลงทะเบียนได้ คือ ที่เคาน์เตอร์ธนาคาร ทางโทรศัพท์ ณ ที่ทำการไปรษณีย์ผ่าน Pay at Post มากที่สุด (ร้อยละ 62.9) สำหรับปัญหาอุปสรรคของการลงทะเบียน พบว่า มีปัญหาอุปสรรค จากแต่ละช่องทางการลงทะเบียน ปัญหาอุปสรรคจากการประมวลผลข้อมูล และปัญหาอุปสรรค จากการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย ส่วนจุดเด่นของการลงทะเบียน พบว่า มีช่องทางการลงทะเบียน หลายช่องทาง ส่วนจุดด้อยของการลงทะเบียน คือ ในแต่ละช่องทางยังมีความไม่สมบูรณ์ในตัวเอง
- 2) รูปแบบการลงทะเบียนของมหาวิทยาลัยทั้งในและต่างประเทศ พบว่า ส่วนมากใช้การลงทะเบียน ทางอินเทอร์เน็ตผ่านระบบออนไลน์ และบางมหาวิทยาลัยมีการลงทะเบียนโดยใช้ช่องทางอื่นที่มี เจ้าหน้าที่ช่วยดำเนินการให้
- 3) รูปแบบการลงทะเบียนที่เหมาะสมกับการศึกษาทางไกลของ

การลงทะเบียนด้วยตนเองผ่านระบบออนไลน์ และเจ้าหน้าที่ดำเนินการลงทะเบียนให้ซึ่งต้องพัฒนาปัจจัยนำเข้า คือ มีเว็บไซต์การลงทะเบียน และมีเว็บไซต์การชำระเงิน สำหรับกระบวนการต้องพัฒนาระบบเตรียมข้อมูลทะเบียน ระบบแก้ปัญหาการลงทะเบียนและระบบประมวลผลข้อมูลทะเบียน ส่วนผลลัพธ์เป็นการจัดพิมพ์รายงานในลักษณะต่าง ๆ

กัญญาลักษณ์ บุญชาติ (2558 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพ้นสภาพนิสิตและสมัครเข้าศึกษาใหม่ในสถาบันเดิมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า 1) นิสิตกลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศหญิง โดยคณะที่นิสิตกลุ่มตัวอย่างสังกัดในปัจจุบัน (ประจำปีการศึกษา 2558) ส่วนมากอยู่วิทยาเขตเมืองการปกครอง ระบบพิเศษ และคณะที่นิสิตเคยศึกษาก่อนพ้นจากสภาพนิสิตส่วนมากมาจากวิทยาลัยการเมืองการปกครอง ระบบปกติ และพบว่าชั้นปีที่ศึกษาก่อนพ้นจากสภาพนิสิต ส่วนมากอยู่ชั้นปีที่ 1 โดยส่วนมากพ้นจากสภาพนิสิตในกรณีคะแนนเฉลี่ยสะสม (GPAX) ไม่ถึง 1.50 เมื่อมีหน่วยกิตสะสมตั้งแต่ 30 - 59 หน่วยกิต 2) นิสิตมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการพ้นจากสภาพนิสิตของนิสิตระดับปริญญาตรี โดยรวมในระดับน้อย ส่วนรายด้าน ด้านการเรียนเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการพ้นจากสภาพนิสิตในระดับปานกลาง ได้แก่ การที่นิสิตขาดการวางแผนการเรียน นิสิตไม่ทบทวนตำราเรียน ขาดผู้ให้คำปรึกษาด้านการเรียนและนิสิตขาดความพยายามและความตั้งใจ ตามลำดับ 3) นิสิตมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการสมัครเข้าศึกษาใหม่ในสถาบันเดิมของนิสิตระดับปริญญาตรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ดังนี้ ด้านสังคม ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านสถานศึกษา และด้านครอบครัว ตามลำดับ โดยปัจจัยด้านสังคมที่ส่งผลมากที่สุดคือ อาจารย์ของมหาวิทยาลัยมหาสารคามมีความรู้ ความสามารถเป็นที่ยอมรับในวงการศึกษา ปัจจัยด้านเหตุผลส่วนตัวที่ส่งผลมากที่สุด คือ นิสิตต้องการโอนผลการเรียนที่เคยศึกษามาแล้วในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อให้ระยะเวลาการศึกษาน้อยลง ปัจจัยด้านสถานศึกษาที่ส่งผลมากที่สุด คือ มหาวิทยาลัยมหาสารคามเปิดสอนคณะ / สาขาที่ตรงกับความต้องการของตน และปัจจัยด้านครอบครัวที่ส่งผลมากที่สุด คือ บิดา - มารดาหรือผู้ปกครองตั้งความหวังที่จะให้นิสิต จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สวีสดี วิชะโรโภชน (2559 : 246 - 248) ได้ศึกษารูปแบบการให้บริการด้านการลงทะเบียนเรียนระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยของรัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ผลการศึกษาพบว่า 1) มหาวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้กำหนดรูปแบบการให้บริการด้านการลงทะเบียนเรียนระดับปริญญาตรีเป็นไปตามข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศของมหาวิทยาลัย โดยกำหนดให้นิสิตนักศึกษาลงทะเบียนเรียนด้วยตนเองผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สามารถเลือกลงทะเบียนเรียนรายวิชาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดและเลือกรายวิชาโดยอิสระตามความต้องการ ซึ่งมีระยะเวลาในการลงทะเบียนเรียน ประมาณ 7 - 14 วัน และกำหนดให้ชำระเงินค่าลงทะเบียนเรียนผ่านธนาคาร 2) บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการลงทะเบียนเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการลงทะเบียนเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการลงทะเบียนเรียน ไม่เกิน 5 ปี มีความคิดเห็นต่อปัญหาการลงทะเบียนเรียนสูงกว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการลงทะเบียนเรียน 21 - 25 ปี และ 3) แนวทางการพัฒนาการลงทะเบียนเรียน มหาวิทยาลัยควรพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

การลงทะเบียนเรียนให้สามารถรองรับการเข้าใช้งานของผู้รับบริการที่มีจำนวนมากได้ ควรพัฒนาฐานข้อมูลด้านหลักสูตรหรือฐานข้อมูลรายวิชาเพื่อแก้ไขปัญหาด้านการตรวจสอบเงื่อนไขรายวิชา ควรพัฒนาระบบการชำระเงินค่าลงทะเบียนเรียนที่หลากหลายช่องทางและสามารถตัดยอดหนี้ผ่านระบบทันที และควรมีการลดขั้นตอนและวิธีการในการติดต่อหรือการดำเนินการในด้าน การลงทะเบียนเรียน

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Hassmiller, Robert John. (1979 : 314 - A) ได้ศึกษาผลกระทบของนักศึกษา และสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อตัวนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่และนักศึกษาที่ออกกลางคัน โดยศึกษาพื้นฐานของนักศึกษาที่ออกกลางคัน โดยใช้แบบสอบถามสภาพแวดล้อมทางการศึกษา และบุคลิกภาพกลุ่มตัวอย่างประชากร ได้แก่ นักศึกษาที่สอบผ่านทุกระดับ และนักศึกษาที่ออกกลางคัน จำนวน 729 คน ผลการศึกษาพบว่า 1) อัตราการออกกลางคันของหลักสูตรทุกรายวิชาเฉลี่ย 43.5% 2) นักศึกษาที่เข้าใจในความต้องการของตนเอง จะช่วยลดปัญหาการออกกลางคัน 3) การยึดหลักสูตรและวิธีการเรียนการสอน มีผลต่อการออกกลางคันของนักศึกษา

Johnson, Albert Eugene. (1982 : 3455 - A - 3456 - A) ได้ศึกษาความสูญเสียเปล่าของนักศึกษาปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยบาคเกอร์ (Barker University) โดยศึกษาความแตกต่างระหว่างนักศึกษาที่ยังคงศึกษาอยู่ และนักศึกษาที่ออกกลางคันใน ค.ศ. 1975 และ ค.ศ. 1978 โดยศึกษาถึงเรื่องสภาพทางการเงิน สภาพทางสังคม แรงจูงใจ และความสามารถทางด้านวิชาการของนักศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้นักศึกษาออกกลางคัน คือ ผลของการเรียน สภาพทางอาชีพของผู้ปกครอง ค่านิยมของผู้ปกครองที่มีต่อสถานศึกษา การตัดสินใจเลือกเรียนวิชาชีพ และการพบปะเพื่อการปรับตัวเข้ากับกลุ่ม

Catterall, James S. (1986 : 147 - 148) ได้ศึกษาสังคมเศรษฐกิจเป็นผลกระทบต่อการออกกลางคันของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า การศึกษาของบิดามารดา การช่วยงานครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการออกกลางคันของนักเรียน ในขณะที่อาชีพของบิดามารดาและรายได้ของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการออกกลางคันแต่อย่างใด จากการที่การศึกษาของบิดามารดาและรายได้ของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการออกกลางคันของนักเรียนนั้น อาจเป็นเพราะว่ายิ่งผู้ปกครองมีการศึกษาสูงขึ้นก็จะส่งผลให้มีรายได้สูงขึ้น และเมื่อมีรายได้สูงขึ้นก็จะทำให้สามารถสนับสนุนการศึกษาของบุตรได้ การออกกลางคันของนักเรียนก็จะมีแนวโน้มลดลง

Mills, Leslie S. (2015 : unpagged - E) ได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระเบียบวิธีการลงทะเบียน การคงอยู่ของนักศึกษา และการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา ตัวแปรส่วนบุคคลและตัวแปรของสถาบันถูกระบุว่ามีความสัมพันธ์กับการคงอยู่ของนักศึกษา ข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษา พื้นฐานความรู้เดิม ความตั้งใจเล่าเรียน และความมุ่งมั่นถูกบูรณาการร่วมกันเข้าสู่สถาบัน และเป็นตัวแปรเชิงสถาบันที่งานวิจัยต่าง ๆ ได้ระบุว่าเป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการคงอยู่ของนักศึกษา การศึกษาครั้งนี้เน้นถึงปัจจัยเชิงสถาบันเกี่ยวกับระเบียบวิธีการลงทะเบียนที่ได้ระบุไว้ตามระยะเวลาในการลงทะเบียน และความสัมพันธ์ที่มีต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาและการคงอยู่ การศึกษาครั้งนี้มีสมมุติฐานการวิจัย คือ 1) มีความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาในการลงทะเบียนและการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาโดยวัดจากเกรดเฉลี่ยปลายเทอมจริงหรือไม่ 2) มีความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาในการลงทะเบียนและการคงอยู่ของนักศึกษาโดยวัดจากการลงทะเบียนในภาคการศึกษา

ถัดไปจริงหรือไม่ และ 3) มีความแตกต่างกันเกิดขึ้นหรือไม่ระหว่างนักศึกษาที่มีเพศ อายุ สถานะ แรกเข้า การได้รับทุนสนับสนุนการศึกษา และระเบียบวิธีการลงทะเบียนแตกต่างกัน ตัวแปรอิสระ ถูกทดสอบโดย t - test และ Chi - square เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งกำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05 การทดสอบด้วย t - test ถูกนำมาใช้เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของเกรดเฉลี่ยระหว่างผู้ลงทะเบียนล่วงหน้า ผู้ลงทะเบียนตามระยะเวลา และผู้ลงทะเบียนช้ากว่าเวลาที่กำหนดไว้ ความแตกต่างของเกรดเฉลี่ยระหว่างผู้ลงทะเบียนล่วงหน้าหรือผู้ลงทะเบียนตามระยะเวลาและผู้ลงทะเบียนช้ากว่าเวลาที่กำหนดไว้ พบว่า มีความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ การทดสอบโดย Chi - square ได้นำมาทดสอบความเป็นอิสระในการระบุความแตกต่างที่มีนัยสำคัญนั้นเกิดขึ้นหรือไม่ระหว่างผู้ลงทะเบียนล่วงหน้า ผู้ลงทะเบียนตามระยะเวลา และผู้ลงทะเบียนช้ากว่าเวลาที่กำหนดไว้ รวมถึงความถี่ของการลงทะเบียนในภาคการศึกษาถัดไปได้พบว่า ผู้ที่ลงทะเบียนล่าช้ากว่าเวลาที่กำหนดไว้ จะกลับมาลงทะเบียนซ้ำในภาคการศึกษาถัดไปในอัตราที่ต่ำกว่าผู้ลงทะเบียนล่วงหน้า หรือผู้ลงทะเบียนตามระยะเวลา ทั้งนี้ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างระเบียบวิธีการลงทะเบียนและอายุ อย่างไรก็ตาม พบความแตกต่างทางสถิติระหว่างกลุ่มเพศและระเบียบวิธีการลงทะเบียน การศึกษานี้พบว่านักศึกษาชายจะลงทะเบียนล่าช้ากว่านักศึกษาหญิง โดยที่สถานะ แรกเข้าและนักศึกษาที่ได้รับทุนสนับสนุนไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระเบียบวิธีการลงทะเบียน ผลการศึกษาพบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยทางสถิติเกิดขึ้นระหว่างระยะเวลาของการลงทะเบียนของนักเรียนและความสำเร็จของนักศึกษา รวมทั้งอัตราคงอยู่ของนักศึกษา และนักศึกษาที่ลงทะเบียนล่าช้าจะแสดงให้เห็นถึงความคงอยู่ในเทอมต่อไปน้อยลงและแสดงความสำเร็จทางวิชาการน้อยด้วย

Smith, Marian Ford. (2015 : unpagged) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการลงทะเบียน สาขาวิชา ผลการเรียนรู้ และการรักษาสถานภาพของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐ การวิจัยในครั้งนี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิที่มีขนาดใหญ่ของระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยของรัฐทางตะวันตกเฉียงใต้ของสหรัฐอเมริกา โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการลงทะเบียนและผลการเรียนรู้ และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการลงทะเบียน และการรักษาสถานภาพของนักศึกษาของระดับปริญญาตรีที่เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย (FTIC) ในภาคการศึกษาแรกของการลงทะเบียนที่มหาวิทยาลัย (FTIC) ความแตกต่างระหว่างการตัดสินใจ และการไม่ตัดสินใจได้รับการตรวจสอบภายใต้ผลการศึกษาของนักศึกษาและการรักษาสถานภาพของนักศึกษาในกลุ่มประชากรเดียวกัน ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ เป็นนักศึกษาในภาคการศึกษาฤดูใบไม้ร่วง ปี ค.ศ. 2011 จำนวน 6,739 คน และนักศึกษาในภาคการศึกษาฤดูใบไม้ร่วง ปี ค.ศ. 2012 จำนวน 4,454 คน โดยใช้รูปแบบการวิเคราะห์เกี่ยวกับการถดถอยโลจิสติก ผลการศึกษาพบว่า การลงทะเบียนมีความสัมพันธ์กับผลการเรียนรู้และการรักษาสถานภาพของนักศึกษามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ภายหลังการลงทะเบียนแสดงให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์ทางลบกับเกรดเฉลี่ยซึ่งมีแนวโน้มที่นักศึกษาจะไม่กลับมาศึกษาต่อในภาคการศึกษาฤดูใบไม้ผลิ การอธิบายความแปรปรวน (R^2) สำหรับการวัดผลการเรียนรู้และการรักษาสถานภาพของนักศึกษา

นิติเชิขพรณนา ได้มีการนำเสนอการทดสอบด้วยสถิติ Mann Whitney U Test

Chi Square การทดสอบดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาที่ถูกตัดสินใจ

และไม่ตัดสินในผลการเรียนและการรักษาสถานภาพมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นักศึกษาที่เลือกสาขาวิชา (เอก) จะมีผลการเรียนดีกว่า โดยวัดจาก GPA มีผลดีกว่าการวัดจากเกรดเฉลี่ยในภาคการศึกษาและมีแนวโน้มที่จะกลับมาศึกษาต่อในภาคการศึกษาถัดไปไม่ผลิ ซึ่งข้อเสนอแนะและข้อสันนิษฐานจากการวิจัยได้ถูกนำเสนอเพื่อการวิจัยในอนาคต นโยบาย และการนำไปปฏิบัติต่อไป

จากการศึกษาทฤษฎีและงานวิเคราะห์วิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีปัจจัยหลายอย่าง ที่ผลต่อการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิต ที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิต เช่น ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านส่วนตัว และปัจจัยด้านสถานศึกษา ปัจจัยเหล่านี้ล้วนมีผลต่อการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาการเป็นนิสิต ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนา ของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นถึงแนวทางในการพัฒนาปรับปรุง และวางแผนในการจัดการศึกษาการลงทะเบียนเรียน ที่สามารถช่วยเหลือและป้องกันการพัฒนาการเป็นนิสิต

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตลงทะเบียนเรียนที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 4,479 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 7 เมษายน 2560)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตลงทะเบียนเรียนที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 313 คน
กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling Technique)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนิสิตลงทะเบียนเรียนที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ลำดับ	คณะ/วิทยาลัย	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	209	15
2	คณะวิทยาศาสตร์	224	16
3	คณะวิศวกรรมศาสตร์	362	26
4	คณะพยาบาลศาสตร์	2	0
5	คณะศึกษาศาสตร์	21	1
6	คณะศิลปกรรมศาสตร์	40	2
7	คณะเภสัชศาสตร์	0	0
8	คณะเทคโนโลยี	265	19
9	คณะการบัญชีและการจัดการ	1,346	94
10	คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม	213	15
11	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ฯ	94	8
12	คณะวิทยาการสารสนเทศ	368	25
13	วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	872	61
14	คณะสาธารณสุขศาสตร์	105	7
15	คณะแพทยศาสตร์	2	0
16	คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรฯ	109	8
17	วิทยาลัยดุริยางคศิลป์	59	4
18	คณะวัฒนธรรมศาสตร์	18	1
19	คณะสัตวแพทยศาสตร์	2	0
20	คณะนิติศาสตร์	168	11
	รวมทั้งหมด	4,479	313

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและการฟื้นฟูสภาพ ของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 313 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling Technique) มีขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรคำนวณที่ทราบจำนวนประชากร
1 - 0.5 ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 39)

$$n = \frac{p(1-p)}{\frac{e^2}{z^2} + \frac{p(1-p)}{N}}$$

เมื่อ n แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
p แทน	สัดส่วนของประชากรที่ผู้วิจัย (กำหนดเป็น 0.5)
z แทน	ระดับความมั่นใจที่ผู้วิจัยกำหนด (95% เท่ากับ 1.96)
e แทน	สัดส่วนของความคลาดกำหนดให้ (5% ซึ่งเท่ากับ 0.05)
N แทน	จำนวนประชากรลงทะเบียนเรียนที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพ การเป็นนิสิต คือ 4,479 คน

ผลจากการคำนวณได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง คือ 313 คน

2. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

2.1 เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling Technique) ซึ่งมีขั้นตอนการสุ่ม ดังนี้

ขั้นที่ 1 เริ่มจากแบ่งประชากรนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ระดับปริญญาตรี นิสิตลงทะเบียนเรียนที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิต ออกเป็น
14 คณะ และ 2 วิทยาลัย จำนวน 4,479 คน

ขั้นที่ 2 แบ่งประชากรในแต่ละระบบหรือรูปแบบการศึกษาออกเป็นชั้นปี
คือ ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และมากกว่าชั้นปีที่ 4

ใช้นิสิตในแต่ละชั้นปีของแต่ละกลุ่มเป็นหน่วยการสุ่ม ทำการสุ่มแบบง่าย
(Simple Random Sampling) ตามขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณไว้ ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่าง
จำนวน 313 คน รายละเอียด ปรากฏดังตาราง 4

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์
ในการลงทะเบียนเรียนและการพ้นสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิต
ในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ โดยใช้คณะละ 1 คน และมีบางคณะ
ที่ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากไม่มีนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิต จากกลุ่มประชากร
ที่ใช้ในการวิจัยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและการพ้นสภาพ
ของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ดังตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์

ลำดับ	คณะ/วิทยาลัย	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	1
2	คณะวิทยาศาสตร์	1
3	คณะวิศวกรรมศาสตร์	1
4	คณะพยาบาลศาสตร์	0
5	คณะศึกษาศาสตร์	1
6	คณะศิลปกรรมศาสตร์	1
7	คณะเกษตรศาสตร์	0
8	คณะเทคโนโลยี	1
9	คณะการบัญชีและการจัดการ	1
10	คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม	1
11	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์	1
12	คณะวิทยาการสารสนเทศ	1
13	วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	1
14	คณะสาธารณสุขศาสตร์	1
15	คณะแพทยศาสตร์	0
16	คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์	1
17	วิทยาลัยดุริยางคศิลป์	1
18	คณะวัฒนธรรมศาสตร์	1
19	คณะสัตวแพทยศาสตร์	0
20	คณะนิติศาสตร์	1
รวมทั้งหมด		16

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและการฟื้นฟูสภาพ ของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีจำนวน 16 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ชนิด รวม 2 ฉบับ ดังนี้

1. แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ ใช้สอบถามนิสิตลงทะเบียนเรียนที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม แบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพการลงทะเบียนเรียนและการพ้นสภาพของนิสิต จำนวน 24 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 3 ข้อมูลปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิต จำนวน 25 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบอ่านข้อความในแต่ละข้อแล้วเลือกตอบคำถามโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นทางขวามือเพียงช่องเดียว

ตอนที่ 4 ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการพ้นสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิต จำนวน 25 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบอ่านข้อความในแต่ละข้อแล้วเลือกตอบคำถามโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นทางขวามือเพียงช่องเดียว

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะ เป็นแบบคำถามปลายเปิด

2. แบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ฉบับ สอบถามนิสิตกลุ่มตัวอย่างกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและการพ้นสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม แบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพการลงทะเบียนเรียน จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการพ้นสภาพของนิสิต จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 4 ข้อมูลปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและการพ้นสภาพของนิสิต จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะ เป็นแบบคำถามปลายเปิด

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ที่ใช้ในการวิจัย ตามขั้นตอนต่อไปนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและการพ้นสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

1.2 ดำเนินการสร้างและพัฒนาแบบสอบถาม ให้ครอบคลุมตัวแปรที่ต้องการศึกษา โดยรวบรวมข้อคำถามและปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามตัวแปร ดังนี้

1.2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จากข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 ข้อ ต้องการใช้จริง 7 ข้อ

1.2.2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิต เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จากข้อมูลเกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิต จำนวน 26 ข้อ ต้องการใช้จริง 24 ข้อ

1.2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิต ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ดังนี้

1.2.3.1 ปัจจัยด้านครอบครัว จำนวน 9 ข้อ ต้องการใช้จริง 8 ข้อ

1.2.3.2 ปัจจัยด้านเหตุผลส่วนตัว จำนวน 12 ข้อ ต้องการใช้จริง 9 ข้อ

1.2.3.3 ปัจจัยด้านสถานศึกษา จำนวน 10 ข้อ ต้องการใช้จริง 8 ข้อ

1.2.4 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิต ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ดังนี้

1.2.3.1 ปัจจัยด้านครอบครัว จำนวน 9 ข้อ ต้องการใช้จริง 8 ข้อ

1.2.3.2 ปัจจัยด้านเหตุผลส่วนตัว จำนวน 12 ข้อ ต้องการใช้จริง 9 ข้อ

1.2.3.3 ปัจจัยด้านสถานศึกษา จำนวน 12 ข้อ ต้องการใช้จริง 8 ข้อ

1.2.5 ข้อเสนอแนะ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเขียนตอบ

1.3 นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาครอบคลุม จำนวน 5 คน ดังนี้

1.3.1 ศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา ประเทพา รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1.3.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน ผู้อำนวยการคลินิกวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1.3.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แกมกาญจน์ สมประเสริฐศรี รองคณบดีฝ่ายวิชาการ และประกันคุณภาพ คณะวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1.3.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิระพร ชะโน อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตร และการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1.3.5 นางอรอนงค์ เมฆพรรณโอภาส ผู้อำนวยการกองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ทำการพิจารณาค่าเฉลี่ยของความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ ถ้าได้ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 0.50 - 1.00 แสดงว่าข้อคำถามนั้นมีความเที่ยงตรงเข้าเกณฑ์จะนำไปใช้ (สมนึก ภักดิ์ธวี. 2546 : 220) ซึ่งผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า เข้าเกณฑ์ 50 ข้อ โดยมีค่าความสอดคล้อง 0.80 - 1.00

1.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try - out) กับนิสิต ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 30 คน

1.5 หากคุณภาพของแบบสอบถามเป็นรายข้อ ได้แก่ การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item - total Correlation) พบว่า เข้าเกณฑ์ 50 ข้อ จึงคัดเลือกไว้ตามที่ต้องการ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิต มีค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.32 ถึง 0.82 และปัจจัยที่มีผลต่อการพ้นสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิต มีค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.41 ถึง 0.81 ดังนี้

1.5.1 แบบสอบถามเป็นรายข้อปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิต ดังนี้

1.5.1.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านครอบครัว จำนวน 8 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.32 ถึง 0.71

1.5.1.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านเหตุผลส่วนตัว จำนวน 9 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.37 ถึง 0.62

1.5.1.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านสถานศึกษา จำนวน 8 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.44 ถึง 0.82

1.5.2 แบบสอบถามเป็นรายข้อปัจจัยที่มีผลต่อการพ้นสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิต ดังนี้

1.5.2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านครอบครัว จำนวน 8 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.58 ถึง 0.81

1.5.2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านเหตุผลส่วนตัว จำนวน 9 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.41 ถึง 0.71

1.5.2.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านสถานศึกษา จำนวน 8 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.62 ถึง 0.81

1.6 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้มาหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิต ได้ค่าความเชื่อมั่นส่วนของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.92 และปัจจัยที่มีผลต่อการพ้นสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิต ได้ค่าความเชื่อมั่นส่วนของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.95

1.7 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริง เพื่อนำไปเก็บข้อมูลจริงจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ ตามขั้นตอนต่อไปนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและการพ้นสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2.2 ดำเนินการสร้างและพัฒนาแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมตัวแปรที่ต้องการศึกษาจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยรวบรวมข้อคำถามและปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามตัวแปร

2.3 นำแบบสัมภาษณ์เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม และแก้ไข

2.4 นำแบบสัมภาษณ์ ที่ได้รับการตรวจแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยหาค่าเฉลี่ยของผลการประเมินความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ

2.5 จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับจริงเพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. เตรียมแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ และทำหนังสือขอความร่วมมือจากหน่วยงานในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างนิสิตลงทะเบียนเรียนที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 313 คน และแบบสัมภาษณ์จำนวน 16 คน ตามที่กำหนดไว้แล้ว

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากนิสิต มาตรวจสอบจำนวนและความถูกต้องเมื่อตรวจสอบแล้ว จากนั้นนำแบบสอบถามไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติ และโดยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม ดำเนินการตามระเบียบวิธีการทางสถิติ ซึ่งมีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

1.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นนำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมายเป็นระดับปัญหา ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102-103)

เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยคำตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ดังนี้

ค่าเฉลี่ย		ระดับความคิดเห็น
4.51 - 5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียน ระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียน ระดับมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียน ระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียน ระดับน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียน ระดับน้อยที่สุด

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นนำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมายเป็นระดับปัญหา ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 102-103)

เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยคำตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ดังนี้

ค่าเฉลี่ย		ระดับความคิดเห็น
4.51 - 5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิต ระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิต ระดับมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิต ระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิต ระดับน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิต ระดับน้อยที่สุด

1.5 การทดสอบสมมุติฐานของการวิจัย ดังนี้

1.5.1 วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระ โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson Product Moment Correlation โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

1.5.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีระบบการศึกษา และชั้นปี แตกต่างกัน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way ANOVA) และเมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ (Post HOC) ด้วยวิธีของ Scheffe' โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ใช้วิธีการพรรณนาวิเคราะห์

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อมูลที่รวบรวมได้จากสังเคราะห์ โดยการทำการร่างสังเคราะห์และการพรรณนา เพื่อสร้างข้อสรุปเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ใช้ค่าสถิติดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย

1.1 หาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยการหาค่าเฉลี่ยของความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 63 - 65)

$$\bar{X} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบ Pearson ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item - Total Correlation) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา. 2546 : 67)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{xy}	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง X กับ Y
	$\sum X$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนชุด X
	$\sum Y$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนชุด Y
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของกำลังสองของคะแนนชุด X
	$\sum Y^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของกำลังสองของคะแนนชุด Y
	$\sum XY$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่าง X กับ Y
	N	แทน	จำนวนสมาชิกในกลุ่ม

1.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 174)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	K	แทน	จำนวนข้อความทั้งหมด
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2. สถิติพื้นฐาน หาค่าสถิติพื้นฐาน ดังนี้

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 104)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร ดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี. 2546 : 237)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$	แทน	ตัวกลางเลขคณิตหรือค่าเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
N	แทน	จำนวนคนทั้งหมด

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร ดังนี้
(บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
N	แทน	จำนวนสมาชิกในกลุ่มนั้น

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระ โดยใช้สหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบ Pearson โดยใช้สูตร ดังนี้ (ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา. 2546 : 67)

$$r_{xy} = \frac{N\sum XY - \sum X\sum Y}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy}	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง X กับ Y
$\sum X$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนชุด X
$\sum Y$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนชุด Y
$\sum X^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของกำลังสองของคะแนนชุด X
$\sum Y^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของกำลังสองของคะแนนชุด Y
$\sum XY$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่าง X กับ Y
N	แทน	จำนวนสมาชิกในกลุ่ม

3.2 การทดสอบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นต่อข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสภาพ ของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีระบบการศึกษา และชั้นปีต่างกัน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way ANOVA) ใช้โปรแกรม

ถ้าพบความแตกต่างรายคู่จะทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติของความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe' โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2551 : 346-348)

$$F = \frac{(\bar{X}_i - \bar{X}_j)^2}{MS_{\text{error}} \left[\frac{(n_i + n_j)}{n_i n_j} \right]}$$

เมื่อ F	แทน	ค่าสถิติที่จะนำไปเทียบกับค่าเกณฑ์เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
$\bar{X}_i, \bar{X}_j$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ i และกลุ่มที่ j ตามลำดับ
n_i, n_j	แทน	จำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่างที่ i และกลุ่มที่ j ตามลำดับ
MS_{error}	แทน	ค่าประมาณของความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อน
Df_b	แทน	Degree of Freedom สำหรับการแปรผันระหว่างกลุ่มซึ่งเท่ากับ K-1
k	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
r_{xy}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน
df	แทน	ขั้นของความเป็นอิสระ
F	แทน	สถิติทดสอบที่พิจารณาความมีนัยสำคัญ จากการแจกแจงแบบ F (F - distribution)
sig.	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ลำดับขั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้น ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพการลงทะเบียนเรียนและการฟื้นสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการฟื้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและปัจจัยที่มีผลต่อการฟื้นสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการฟื้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและปัจจัยที่มีผลต่อการฟื้นสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการฟื้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
4. ชั้นปี		
ชั้นปีที่ 1	171	54.63
ชั้นปีที่ 2	59	18.85
ชั้นปีที่ 3	44	14.06
ชั้นปีที่ 4 ขึ้นไป	39	12.46
รวม	313	100.00

จากตาราง 4 พบว่า นิสิตกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 51.12 มีอายุระหว่าง 19 - 20 ปี จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 40.26 กำลังศึกษาอยู่ในระบบปกติ จำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 73.16 และอยู่ชั้นปีที่ 1 จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 54.63

ตาราง 5 จำนวนข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยสังกัดคณะ รายได้ของครอบครัว / เดือน และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
5. สังกัดคณะ		
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	15	4.79
คณะวิทยาศาสตร์	16	5.11
คณะวิศวกรรมศาสตร์	26	8.31
คณะศึกษาศาสตร์	1	0.32
คณะศิลปกรรมศาสตร์	2	0.64
คณะเทคโนโลยี	19	6.07
คณะกรรมการบัญชีและการจัดการ	94	30.03
คณะกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรม	15	4.79
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมือง และนฤมิตศิลป์	8	2.56
คณะวิทยาการสารสนเทศ	25	7.99
วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	61	19.49
คณะสาธารณสุขศาสตร์	7	2.24
คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์	8	2.56
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์	4	1.28
คณะวัฒนธรรมศาสตร์	1	0.32
คณะนิติศาสตร์	11	3.50
รวม	313	100.00

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
6. รายได้ของครอบครัว / เดือน		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	3	0.96
5,000 – 10,000 บาท	54	17.25
10,000 – 15,000 บาท	124	39.62
มากกว่า 15,000 บาท	132	42.17
รวม	313	100.00
7. ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง		
ระดับประถมศึกษา	64	20.45
ระดับมัธยมศึกษา	116	37.06
ระดับอนุปริญญา	22	7.03
ระดับปริญญาตรีขึ้นไป	111	35.46
รวม	313	100.00

จากตาราง 5 พบว่า นิสิตกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นคณะกรรมการบัญชีและการจัดการ จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 30.03 รายได้ของครอบครัว / เดือน มากกว่า 15,000 บาท จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 42.17 และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อยู่ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 37.06

1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ของกลุ่มตัวอย่าง ผลปรากฏดังตาราง 6

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ข้อมูลการดำเนินการ	จำนวน	ร้อยละ
1. ท่านทราบข้อมูลการลงทะเบียนเรียนจากแหล่งใด		
ปฏิทินการศึกษา	44	14.06
เว็บไซต์ reg.msu.ac.th	105	33.55
เว็บไซต์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	63	20.13
เว็บไซต์กองทะเบียนและประมวลผล	24	7.67
อาจารย์ที่ปรึกษา	30	9.58
เพื่อน	24	7.66
รุ่นพี่	21	6.71
อื่น ๆ	2	0.64
รวม	313	100.00
2. ท่านทราบหรือไม่ว่า รหัสผ่าน (Password) ต้องเก็บรักษาไม่ให้ผู้อื่นรู้		
ทราบและปฏิบัติตาม	304	97.12
ไม่ทราบ	9	2.88
รวม	313	100.00
3. ท่านใช้บริการระบบลงทะเบียนจากที่ไหนมากที่สุด		
บ้าน / หอพัก	256	81.79
ร้าน Internet	33	10.54
กองทะเบียนและประมวลผล	1	0.32
สำนักคอมพิวเตอร์	4	1.28
คณะที่สังกัด	19	6.07
รวม	313	100.00
4. ท่านลงทะเบียนเรียนโดยวิธีการใด		
ลงทะเบียนเรียนด้วยตัวเอง	285	91.05
เพื่อนลงทะเบียนเรียนให้	13	4.15
เจ้าหน้าที่คณะ	15	4.80
รวม	313	100.00
5. ท่านเลือกลงทะเบียนเรียนแบบใด		
เลือกลงทะเบียนเรียนโดยอิสระตามความต้องการ	56	17.89
เลือกลงทะเบียนเรียนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด	121	38.66
เลือกลงทะเบียนเรียนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดและเลือก	136	43.45
ลงทะเบียนเรียน โดยอิสระตามความต้องการ		
รวม	313	100.00

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อมูลการดำเนินการ	จำนวน	ร้อยละ
6. ท่านลงทะเบียนเรียนเสร็จสมบูรณ์ในช่วงใด		
ช่วงที่ 1 (ก่อนเปิดภาคเรียน)	226	72.20
ช่วงที่ 2 (เปิดภาคเรียน)	66	21.09
ช่วงที่ 3 (ลงทะเบียนซ้ำ มีค่าปรับ)	16	5.11
หลังช่วงที่ 3	5	1.60
รวม	313	100.00
7. ท่านทราบหรือไม่ว่าการลงทะเบียนเรียนสามารถเพิ่ม - ถอน รายวิชาได้รับเงินคืนเต็มจำนวนทั้ง 3 ช่วงการลงทะเบียนเรียน		
ทราบ	282	90.10
ไม่ทราบ	31	9.90
รวม	313	100.00
8. ท่านทราบหรือไม่ว่าการถอนรายวิชาหลังช่วงที่ 3 จะไม่ได้รับเงินคืนค่าถอนรายวิชาคืน		
ทราบ	259	82.75
ไม่ทราบ	54	17.25
รวม	313	100.00
9. ท่านชำระเงินค่าลงทะเบียนเรียนด้วยวิธีใด		
ผ่านธนาคาร	241	77.00
ผ่านเคาน์เตอร์เซอร์วิส	34	10.86
ผ่านกองคลังและพัสดุ	34	10.86
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	4	1.28
รวม	313	100.00
10. ท่านทราบกฎระเบียบ ขั้นตอน หรือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการลงทะเบียนผ่านช่องทางใด		
เพื่อน	90	28.75
ติดต่อด้วยตนเอง	54	17.25
ผ่านเว็บไซต์	165	52.72
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	4	1.25
รวม	313	100.00

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อมูลการดำเนินการ	จำนวน	ร้อยละ
11. เมื่อท่านมีปัญหาลงทะเบียนเรียน ท่านแก้ไขปัญหายังไร		
ปรึกษาเพื่อน	88	28.12
ปรึกษาเจ้าหน้าที่คณะ	65	20.77
ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา	73	23.32
ปรึกษาเจ้าหน้าที่กองทะเบียนฯ	82	26.20
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	5	1.59
รวม	313	100.00
12. เมื่อท่านเกิดปัญหาการลงทะเบียนเรียน ท่านเลือกติดต่อกับหน่วยงานของท่านผ่านช่องทางใด		
ติดต่อด้วยตนเอง	242	77.32
ติดต่อด้วยโทรศัพท์	42	13.42
ผ่านเว็บไซต์	27	8.62
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	2	0.64
รวม	313	100.00
13. ท่านทราบหรือไม่ว่ามีการยกเลิกผลการลงทะเบียนเรียน กรณีไม่ชำระเงินค่าลงทะเบียนเรียน		
ทราบและปฏิบัติตาม	268	85.62
ไม่ทราบ	45	14.38
รวม	313	100.00
14. ท่านทราบหลักเกณฑ์การพ้นสภาพการเป็นนิสิต หรือไม่		
ทราบ	277	88.50
ไม่ทราบ	36	11.50
รวม	313	100.00
15. ท่านทราบหรือไม่ว่า ถ้าไม่ลงทะเบียนเรียนหรือรักษาสภาพนิสิตในภาคการศึกษานั้นๆ จะต้องพ้นสภาพการเป็นนิสิต		
ทราบ	266	84.98
ไม่ทราบ	47	15.02
รวม	313	100.00

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อมูลการดำเนินการ	จำนวน	ร้อยละ
16. ท่านขอคำปรึกษาการพัฒนสภาพการเป็นนิสิตกับบุคคลใด		
เพื่อน	20	6.39
รุ่นพี่	31	9.90
อาจารย์ที่ปรึกษา	108	34.50
เจ้าหน้าที่สำนักศึกษาทั่วไป	2	0.63
เจ้าหน้าที่กองทะเบียน	33	10.54
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	8	2.56
เพื่อนและรุ่นพี่	7	2.24
เพื่อนและอาจารย์ที่ปรึกษา	16	5.11
เพื่อนและเจ้าหน้าที่กองทะเบียน	1	0.32
รุ่นพี่และอาจารย์ที่ปรึกษา	7	2.24
รุ่นพี่และเจ้าหน้าที่สำนักศึกษาทั่วไป	13	4.15
รุ่นพี่และเจ้าหน้าที่กองทะเบียน	2	0.63
รุ่นพี่และอื่น ๆ (โปรดระบุ).....	6	1.92
อาจารย์ที่ปรึกษาและเจ้าหน้าที่สำนักศึกษาทั่วไป	3	0.96
อาจารย์ที่ปรึกษาและเจ้าหน้าที่กองทะเบียน	8	2.56
เจ้าหน้าที่สำนักศึกษาทั่วไปและเจ้าหน้าที่กองทะเบียน	3	0.96
เจ้าหน้าที่กองทะเบียนและอื่น ๆ (โปรดระบุ).....	1	0.32
เพื่อน รุ่นพี่ และอาจารย์ที่ปรึกษา	10	3.19
เพื่อน รุ่นพี่ และเจ้าหน้าที่กองทะเบียน	8	2.56
เพื่อน อาจารย์ที่ปรึกษา และเจ้าหน้าที่สำนักศึกษาทั่วไป	3	0.96
เพื่อน อาจารย์ที่ปรึกษา และเจ้าหน้าที่กองทะเบียน	1	0.32
เพื่อน เจ้าหน้าที่สำนักศึกษาทั่วไป และอื่น ๆ (โปรดระบุ).....	6	1.92
อาจารย์ที่ปรึกษา เจ้าหน้าที่สำนักศึกษาทั่วไป และเจ้าหน้าที่ กองทะเบียน	5	1.60
เพื่อน รุ่นพี่ อาจารย์ที่ปรึกษา และเจ้าหน้าที่กองทะเบียน	6	1.92
เพื่อน รุ่นพี่ อาจารย์ที่ปรึกษา เจ้าหน้าที่สำนักศึกษาทั่วไป และเจ้าหน้าที่กองทะเบียน	5	1.60
รวม	313	100.00

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อมูลการดำเนินการ	จำนวน	ร้อยละ
17. ท่านทราบหรือไม่ว่ามหาวิทยาลัยมีการจำแนกสภาพนิสิต เมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาแต่ละภาค		
ทราบ	222	70.93
ไม่ทราบ	91	29.07
รวม	313	100.00
18. ท่านทราบหรือไม่ว่านิสิตที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาในภาคการศึกษาพิเศษ ให้ถือว่าเป็นภาคการศึกษาต่อเนื่องในการจำแนกสภาพนิสิต		
ทราบ	202	64.54
ไม่ทราบ	111	35.46
รวม	313	100.00
19. ท่านทราบหรือไม่ว่ามหาวิทยาลัยมีการจำแนกสภาพนิสิต เมื่อเรียนครบ 2 ภาคการศึกษา มีค่าระดับชั้นเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 1.60 (รหัสประจำตัวนิสิต ที่ขึ้นต้นด้วย 56 ลงไป)		
ทราบ	212	67.73
ไม่ทราบ	101	32.27
	313	100.00
20. ท่านทราบหรือไม่ว่ามหาวิทยาลัยมีการจำแนกสภาพนิสิต เมื่อเรียนครบ 2 ภาคการศึกษา มีค่าระดับชั้นเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 1.75 เป็นเวลาสองภาคการศึกษา (รหัสประจำตัวนิสิตที่ขึ้นต้นด้วย 56 ลงไป)		
ทราบ	224	71.57
ไม่ทราบ	89	28.43
รวม	313	100.00
21. ท่านทราบหรือไม่ว่ามหาวิทยาลัยมีการจำแนกสภาพนิสิต เมื่อเรียนครบ 4 ภาคการศึกษาต่อเนื่องกันที่มีค่าระดับชั้นเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 (รหัสประจำตัวนิสิตที่ขึ้นต้นด้วย 56 ลงไป)		
ทราบ	226	72.20
ไม่ทราบ	87	27.80
รวม	313	100.00

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อมูลการดำเนินการ	จำนวน	ร้อยละ
22. ท่านทราบหรือไม่ว่ามหาวิทยาลัยมีการจำแนกสภาพนิสิต ที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ถึง 1.50 เมื่อมีหน่วยกิตสะสมตั้งแต่ 30 – 59 หน่วยกิต (รหัสประจำตัวนิสิตที่ขึ้นต้นด้วย 57 ขึ้นไป)		
ทราบ	240	76.68
ไม่ทราบ	73	23.32
รวม	313	100.00
23. ท่านทราบหรือไม่ว่ามหาวิทยาลัยมีการจำแนกสภาพนิสิต ที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ถึง 1.75 เมื่อมีหน่วยกิตสะสมตั้งแต่ 60 หน่วยกิตขึ้นไป (รหัสประจำตัวนิสิตที่ขึ้นต้นด้วย 57 ขึ้นไป)		
ทราบ	234	74.76
ไม่ทราบ	79	25.24
รวม	313	100.00
24. ท่านทราบหรือไม่ว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาได้ จะต้องมียกระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00		
ทราบ	269	85.94
ไม่ทราบ	44	14.06
รวม	313	100.00

จากตาราง 6 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพการลงทะเบียนเรียนและการพ้นสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผลปรากฏดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับการรับทราบการลงทะเบียนเรียน พบว่า ส่วนใหญ่นิสิตทราบข้อมูลจากเว็บไซต์ reg.msu.ac.th (ร้อยละ 33.55)
2. ข้อมูลเกี่ยวกับการรับทราบว่า รหัสผ่าน (Password) ต้องเก็บรักษาไม่ให้ผู้อื่นรู้ พบว่า ส่วนใหญ่นิสิตรับทราบและปฏิบัติตาม (ร้อยละ 97.12)
3. ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้บริการระบบลงทะเบียน พบว่า ส่วนใหญ่นิสิตใช้บริการระบบลงทะเบียนจากบ้าน / หอพัก (ร้อยละ 81.79)
4. ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการลงทะเบียนเรียน พบว่า ส่วนใหญ่นิสิตลงทะเบียนเรียนด้วยตัวเอง (ร้อยละ 91.05)
5. ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกลงทะเบียนเรียน พบว่า ส่วนใหญ่นิสิตเลือกลงทะเบียนเรียนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดและเลือกรายวิชาโดยอิสระตามความต้องการ (ร้อยละ 43.45)
6. ข้อมูลเกี่ยวกับช่วงลงทะเบียนเรียนเสร็จสมบูรณ์ พบว่า ส่วนใหญ่นิสิตลงทะเบียน ช่วงที่ 1 (ก่อนเปิดภาคเรียน) (ร้อยละ 72.20)

7. ข้อมูลเกี่ยวกับการรับทราบการลงทะเบียนเรียนสามารถเพิ่ม – ถอน รายวิชาได้รับเงินคืนเต็มจำนวนทั้ง 3 ช่วงการลงทะเบียนเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ยินดีรับทราบ (ร้อยละ 90.10)
8. ข้อมูลเกี่ยวกับการรับทราบการถอนรายวิชาหลังช่วงที่ 3 จะไม่ได้รับเงินคืนค่าถอนรายวิชาคืน พบว่า ส่วนใหญ่ยินดีรับทราบ (ร้อยละ 82.75)
9. ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการชำระเงินค่าลงทะเบียนเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ยินดีชำระเงินค่าลงทะเบียนผ่านธนาคาร (ร้อยละ 77.00)
10. ข้อมูลเกี่ยวกับช่องทางการรับทราบกฎระเบียบ ขั้นตอน หรือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการลงทะเบียน พบว่า ส่วนใหญ่ยินดีรับทราบผ่านเว็บไซต์ (ร้อยละ 52.72)
11. ข้อมูลเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาลงทะเบียนเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ยินดีปรึกษาเพื่อน (ร้อยละ 28.12)
12. ข้อมูลเกี่ยวกับช่องทางเลือกติดต่อกับหน่วยงาน เมื่อเกิดปัญหาการลงทะเบียนเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ยินดีเลือกติดต่อด้วยตนเอง (ร้อยละ 77.32)
13. ข้อมูลเกี่ยวกับการรับทราบว่ามีการยกเลิกผลการลงทะเบียนเรียน กรณีไม่ชำระเงินค่าลงทะเบียนเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ยินดีรับทราบและปฏิบัติตาม (ร้อยละ 85.62)
14. ข้อมูลเกี่ยวกับการรับทราบหลักเกณฑ์การพ้นสภาพการเป็นนิสิต พบว่า ส่วนใหญ่ยินดีรับทราบ (ร้อยละ 88.50)
15. ข้อมูลเกี่ยวกับการรับทราบว่าถ้าไม่ลงทะเบียนเรียนหรือรักษาสภาพนิสิตในภาคการศึกษานั้นๆ จะต้องพ้นสภาพการเป็นนิสิต พบว่า ส่วนใหญ่ยินดีรับทราบ (ร้อยละ 84.98)
16. ข้อมูลเกี่ยวกับการขอคำปรึกษาการพ้นสภาพการเป็นนิสิต พบว่า ส่วนใหญ่ยินดีขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษา (ร้อยละ 34.50)
17. ข้อมูลเกี่ยวกับการรับทราบว่ามหาวิทยาลัยมีการจำแนกสภาพนิสิต เมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาแต่ละภาค พบว่า ส่วนใหญ่ยินดีรับทราบ (ร้อยละ 70.93)
18. ข้อมูลเกี่ยวกับการรับทราบว่านิสิตที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาในภาคการศึกษาพิเศษให้ถือว่าเป็นภาคการศึกษาต่อเนื่องในการจำแนกสภาพนิสิต พบว่า ส่วนใหญ่ยินดีรับทราบ (ร้อยละ 64.54)
19. ข้อมูลเกี่ยวกับการรับทราบว่ามหาวิทยาลัยมีการจำแนกสภาพนิสิต เมื่อเรียนครบ 2 ภาคการศึกษา มีค่าระดับชั้นเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 1.60 (รหัสประจำตัวนิสิตที่ขึ้นต้นด้วย 56 ลงไป) พบว่า ส่วนใหญ่ยินดีรับทราบ (ร้อยละ 67.73)
20. ข้อมูลเกี่ยวกับการรับทราบว่ามหาวิทยาลัยมีการจำแนกสภาพนิสิต เมื่อเรียนครบ 2 ภาคการศึกษา มีค่าระดับชั้นเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 1.75 เป็นเวลาสองภาคการศึกษา (รหัสประจำตัวนิสิตที่ขึ้นต้นด้วย 56 ลงไป) พบว่า ส่วนใหญ่ยินดีรับทราบ (ร้อยละ 71.57)
21. ข้อมูลเกี่ยวกับการรับทราบว่ามหาวิทยาลัยมีการจำแนกสภาพนิสิต เมื่อเรียนครบ 4 ภาคการศึกษาต่อเนื่องกันที่มีค่าระดับชั้นเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 (รหัสประจำตัวนิสิตที่ขึ้นต้นด้วย 56 ลงไป) พบว่า ส่วนใหญ่ยินดีรับทราบ (ร้อยละ 72.20)
22. ข้อมูลเกี่ยวกับการรับทราบว่ามหาวิทยาลัยมีการจำแนกสภาพนิสิต ที่มีระดับเฉลี่ยสะสมไม่ถึง 1.50 เมื่อมีหน่วยกิตสะสมตั้งแต่ 30 – 59 หน่วยกิต (รหัสประจำตัวนิสิตที่ขึ้นต้นด้วย 57 ขึ้นไป) พบว่า ส่วนใหญ่ยินดีรับทราบ (ร้อยละ 76.68)

23. ข้อมูลเกี่ยวกับการรับทราบว่ามีมหาวิทยาลัยมีการจำแนกสภาพนิสิต ที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ถึง 1.75 เมื่อมีหน่วยกิตสะสมตั้งแต่ 60 หน่วยกิตขึ้นไป (รหัสประจำตัวนิสิตที่ขึ้นต้นด้วย 57 ขึ้นไป) พบว่า ส่วนใหญ่นิสิตรับทราบ (ร้อยละ 74.76)

24. ข้อมูลเกี่ยวกับการรับทราบว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาได้ จะต้องมีการระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00 พบว่า ส่วนใหญ่นิสิตรับทราบ (ร้อยละ 85.94)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียน และปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ด้านครอบครัว ด้านเหตุผลส่วนตัว และด้านสถานศึกษา ผลปรากฏดังตาราง 7

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ลำดับ	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1	ด้านครอบครัว			
1.1	ครอบครัวมีการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเรียนหรือจัดหาอุปกรณ์การศึกษาที่จำเป็นให้อย่างเพียงพอ	4.12	0.86	มาก
1.2	ครอบครัวมีความคาดหวังต่ออาชีพนิสิตเมื่อสำเร็จการศึกษา	4.25	0.70	มาก
1.3	ผู้ปกครองให้คำปรึกษา ข้อคิด คำแนะนำในการแก้ปัญหาทั้งการเรียนและปัญหาอื่น ๆ	3.92	0.85	มาก
1.4	ผู้ปกครองให้ความสนใจ ดูแลนิสิตและติดตามผลการเรียนอยู่เสมอ	4.04	0.85	มาก
1.5	สมาชิกในครอบครัวมีการทำกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ	3.66	0.97	มาก
1.6	สมาชิกในครอบครัวเป็นตัวอย่างที่ดีในด้านการเรียน	3.98	0.87	มาก
1.7	สมาชิกในครอบครัวให้ความอบอุ่น มีความสามัคคีกัน	4.08	0.94	มาก
1.8	เมื่อมีปัญหาหรืออุปสรรคใด ๆ สมาชิกในครอบครัวจะช่วยเหลือและให้กำลังใจ	4.12	0.90	มาก
	รวม	4.02	0.64	มาก
2	ด้านเหตุผลส่วนตัว			
2.1	ลงทะเบียนเรียนเก็บหน่วยกิตรายวิชาให้ครบตามแผนการเรียน	4.07	2.39	มาก
2.2	ลงทะเบียนเรียนตามเพื่อนหรือรุ่นพี่แนะนำ	3.47	0.94	ปานกลาง
2.3	มีโอกาสอยู่กับเพื่อนสนิทในการเรียน	3.53	0.97	มาก
2.4	นิสิตมีความสุข สนุกในการเรียนในแต่ละวิชา	3.84	0.78	มาก
2.5	นิสิตสามารถจัดสรรเวลาในการศึกษาได้ดี	3.71	0.83	มาก
2.6	นิสิตเป็นสมาชิกที่ดีและเป็นที่ยอมรับในการเข้ากลุ่มทำงานร่วมกับเพื่อน	3.84	0.71	มาก
2.7	นิสิตมีความกระตือรือร้นในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จก่อนกำหนดเสมอ	3.85	0.71	มาก
2.8	นิสิตมีการวางแผนเพื่ออ่านหนังสือเตรียมสอบเมื่อรู้กำหนดสอบ	3.67	0.72	มาก
2.9	เมื่อรายวิชาที่เรียนเป็นวิชาที่นิสิตไม่ถนัดหรือเห็นว่ายากจะพยายามตั้งใจเรียน ศึกษาเพิ่มเติมให้มากขึ้น	3.69	0.77	มาก
	รวม	3.74	0.59	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ลำดับ	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
3	ด้านสถานศึกษา			
3.1	อาจารย์ที่ปรึกษาให้โอกาสในการเข้าพบอย่างสม่ำเสมอและเป็นกันเอง	3.82	0.89	มาก
3.2	อาจารย์ที่ปรึกษามีประสบการณ์ มีทักษะในการถ่ายทอดการให้คำปรึกษาเป็นอย่างดี	3.96	0.84	มาก
3.3	อาจารย์ผู้สอนมีประสบการณ์ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาที่สอนเป็นอย่างดี	4.01	0.83	มาก
3.4	อาจารย์ผู้สอนสามารถอธิบายข้อสงสัยเกี่ยวกับวิชาที่เรียนได้อย่างชัดเจน	3.95	0.84	มาก
3.5	อาจารย์ผู้สอนมีความเป็นกันเอง ให้คำแนะนำและรับฟังความคิดเห็นของนิสิต	3.97	0.81	มาก
3.6	อาจารย์ผู้สอนให้ความสนใจและช่วยเหลือนิสิตที่มีปัญหาส่วนตัวหรือปัญหาการเรียน	3.78	0.92	มาก
3.7	หลักสูตรที่ศึกษามีความทันสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน	3.83	0.81	มาก
3.8	หลักสูตรที่ศึกษาเป็นหลักสูตรที่น่าสนใจและตรงกับความต้องการ	3.91	0.77	มาก
	รวม	3.90	0.68	มาก
	โดยรวม	3.88	0.52	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านครอบครัว ($\bar{X} = 4.02$) ด้านสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.90$) และด้านเหตุผลส่วนตัว ($\bar{X} = 3.74$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก พบว่า ครอบครัวมีความคาดหวังต่ออาชีพนิสิตเมื่อสำเร็จการศึกษา ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมา คือ ครอบครัวมีการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเรียนหรือจัดหาอุปกรณ์การศึกษาที่จำเป็นให้อย่างเพียงพอ และเมื่อมีปัญหาหรืออุปสรรคใด ๆ สมาชิกในครอบครัวจะช่วยเหลือและให้กำลังใจ ($\bar{X} = 4.12$) ลงทะเบียนเรียนเก็บหน่วยกิตรายวิชาให้ครบตามแผนการเรียน ($\bar{X} = 4.07$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ลงทะเบียนเรียนตามเพื่อนหรือรุ่นพี่แนะนำ ($\bar{X} = 3.47$)

2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ด้านครอบครัว ด้านเหตุผลส่วนตัว และด้านสถานศึกษา ผลปรากฏดังตาราง 8

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ลำดับ	ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1	ด้านครอบครัว			
1.1	ผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้นิสิตเรียนในสาขานี้	3.47	1.46	ปานกลาง
1.2	ครอบครัวเป็นห่วงนิสิต อยากให้เรียนใกล้บ้าน	2.66	1.30	ปานกลาง
1.3	ครอบครัวมีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่าย ทำให้ไม่สามารถส่งเสียให้เรียนต่อได้	3.29	1.49	ปานกลาง
1.4	ครอบครัวไม่เอาใจใส่ดูแลเรื่องการเรียนของนิสิต ทำให้หมดกำลังใจในการเรียน	3.58	1.47	มาก
1.5	ต้องช่วยครอบครัวทำงาน	3.26	1.21	ปานกลาง
1.6	สมาชิกในครอบครัวไม่มีเวลาพูดคุยกัน แลกเปลี่ยนประสบการณ์หรือปัญหา เพื่อหาแนวทางแก้ไขช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	3.46	1.15	ปานกลาง
1.7	สมาชิกในครอบครัวมีความขัดแย้งกันเสมอ	3.84	1.21	มาก
1.8	เมื่อมีปัญหาการเรียน ไม่สามารถขอคำแนะนำ คำปรึกษา ข้อคิดในการแก้ไขปัญหาหรือปัญหาอื่น ๆ ได้จากผู้ปกครอง	3.65	1.25	มาก
	รวม	3.40	1.06	ปานกลาง
2	ด้านเหตุผลส่วนตัว			
2.1	สาขาวิชาที่เรียนไม่ตรงกับความสนใจหรือความถนัดของตนเอง	3.06	1.33	ปานกลาง
2.2	ไม่ชอบคณะที่เรียน อยากเปลี่ยนสาขาวิชาหรือเรียนคณะอื่น	3.22	1.34	ปานกลาง
2.3	เข้าห้องเรียนไม่ทันเวลา	3.38	1.09	ปานกลาง
2.4	ไม่ตั้งใจเรียน	3.32	1.04	ปานกลาง
2.5	เนื้อหาวิชาที่เรียนยากเกินไป	2.94	1.14	ปานกลาง
2.6	เมื่อมีข้อสงสัยเรื่องการเรียน นิสิตไม่พยายามค้นหาคำตอบและทำความเข้าใจ	3.11	0.97	ปานกลาง
2.7	นิสิตรู้สึกเครียดและวิตกกังวลเมื่อถึงช่วงสอบ	2.47	0.99	น้อย
2.8	เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยมากเกินไป	3.11	1.06	ปานกลาง
2.9	ขาดความรู้ในเรื่องระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย	3.02	1.27	ปานกลาง
	รวม	3.07	0.78	ปานกลาง

ตาราง 8 (ต่อ)

ลำดับ	ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
3	ด้านสถานศึกษา			
3.1	อาจารย์ที่ปรึกษามีนิสิตอยู่ในความดูแลมากเกินไป ทำให้ดูแลไม่ทั่วถึง	3.19	0.96	ปานกลาง
3.2	อาจารย์ที่ปรึกษาไม่แนะนำในการวางแผนการเรียนและการลงทะเบียนเรียน	3.45	1.05	ปานกลาง
3.3	อาจารย์ผู้สอนไม่มีทักษะ ประสิทธิภาพและการใช้สื่อการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.64	1.10	มาก
3.4	อาจารย์ผู้สอนมอบหมายงานมากเกินไป	3.17	1.02	ปานกลาง
3.5	อาจารย์ผู้สอนไม่ค่อยเปิดโอกาสให้นิสิตเข้าพบ เพื่อขอคำปรึกษาด้านการเรียนการสอน	3.55	1.10	มาก
3.6	กิจกรรมในชั้นเรียนไม่สอดคล้องกับเรื่องที่เรียน	3.43	1.08	ปานกลาง
3.7	หลักสูตรที่ศึกษามีเนื้อหารายวิชาที่มากเกินไปทั้งในทฤษฎีและปฏิบัติ	3.11	1.13	ปานกลาง
3.8	หลักสูตรที่ศึกษามีเนื้อหารายวิชาที่มีความซ้ำซ้อนกัน	3.20	1.05	ปานกลาง
	รวม	3.34	0.89	ปานกลาง
	โดยรวม	3.26	0.81	ปานกลาง

จากตาราง 8 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านครอบครัว ($\bar{X} = 3.40$) ด้านสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.34$) และด้านเหตุผลส่วนตัว ($\bar{X} = 3.07$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก พบว่า สมาชิกในครอบครัวมีความขัดแย้งกันเสมอ ($\bar{X} = 3.84$) รองลงมา คือ เมื่อมีปัญหาการเรียนไม่สามารถขอคำแนะนำ คำปรึกษา ข้อคิดในการแก้ไขปัญหาหรือปัญหาอื่น ๆ ได้จากผู้ปกครอง ($\bar{X} = 3.65$) อาจารย์ผู้สอนไม่มีทักษะ ประสิทธิภาพและการใช้สื่อการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.64$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ นิสิตรู้สึกเครียดและวิตกกังวลเมื่อถึงช่วงสอบ ($\bar{X} = 2.47$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

3.1 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ผลปรากฏดังตาราง 9

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตัวแปร	$\bar{X}$	การลงทะเบียนเรียน ของนิสิตโดยรวม	ด้าน ครอบครัว	ด้าน เหตุผลส่วนตัว	ด้าน สถานศึกษา
		3.88	4.02	3.74	3.90
การลงทะเบียนเรียนของนิสิตโดยรวม	3.88	-	0.843**	0.777**	0.856**
ด้านครอบครัว	4.02		-	0.458**	0.644**
ด้านเหตุผลส่วนตัว	3.74			-	0.466**
ด้านสถานศึกษา	3.90				-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 9 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ด้านครอบครัว ด้านเหตุผลส่วนตัว และด้านสถานศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.843, 0.777, 0.856 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จำนวน 3 คู่ ได้แก่ ด้านครอบครัวกับด้านเหตุผลส่วนตัว มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.458 ด้านครอบครัวกับด้านสถานศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.644 และด้านเหตุผลส่วนตัวกับด้านสถานศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.466

3.2 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผลปรากฏดังตาราง 10

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตัวแปร	$\bar{X}$	การพัฒนาของนิสิตโดยรวม	ด้านครอบครัว	ด้านเหตุผลส่วนตัว	ด้านสถานศึกษา
		3.26	3.40	3.07	3.34
การพัฒนาของนิสิตโดยรวม	3.26	-	0.892**	0.897**	0.886**
ด้านครอบครัว	3.40		-	0.688**	0.658**
ด้านเหตุผลส่วนตัว	3.07			-	0.737**
ด้านสถานศึกษา	3.34				-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 10 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิต ในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ด้านครอบครัว ด้านเหตุผลส่วนตัว และด้านสถานศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.892, 0.897, 0.886 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จำนวน 3 คู่ ได้แก่ ด้านครอบครัวกับด้านเหตุผลส่วนตัว มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.688 ด้านครอบครัวกับด้านสถานศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.658 และด้านเหตุผลส่วนตัวกับด้านสถานศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.737

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way ANOVA) ของระดับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีระบบการศึกษา และชั้นปี แตกต่างกัน

4.1 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way ANOVA) ของระดับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีระบบการศึกษา และชั้นปี แตกต่างกัน ผลปรากฏดังตาราง 11

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way ANOVA)
ของระดับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยง
ต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ที่มีระบบการศึกษาและชั้นปี แตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig.
ระบบการศึกษา	4.264	2	2.132	8.212	0.000*
ชั้นปี	1.655	3	0.552	2.125	0.097
ระบบการศึกษา * ชั้นปี	1.683	3	0.561	2.161	0.093
ความคลาดเคลื่อน	78.669	303	0.260		
Corrected Total	85.405	311			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 11 พบว่า ระดับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคามที่มีระบบการศึกษาแตกต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ระดับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีชั้นปีแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ระดับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยรวมมีระบบการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธีการของ Scheffe'

ผลปรากฏดังตาราง 12

ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ (Post Hoc) วิธีการของ Scheffe' เพื่อเปรียบเทียบระดับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีระบบการศึกษา แตกต่างกัน

ระดับปัจจัย ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ ในการลงทะเบียนเรียน	ระบบการศึกษา	$\bar{X}$	ระบบปกติ	ระบบพิเศษ	ระบบเทียบเข้า
			3.945	3.697	3.944
	ระบบปกติ	3.945	-	0.247*	0.001
	ระบบพิเศษ	3.697		-	0.246
	ระบบเทียบเข้า	3.944			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 12 พบว่า ระดับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีระบบการศึกษาระบบปกติแตกต่างกับระบบพิเศษ

4.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way ANOVA) ของระดับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีระบบการศึกษา และชั้นปี แตกต่างกัน ผลปรากฏดังตาราง 13

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way ANOVA) ของระดับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีระบบการศึกษาและชั้นปี แตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig.
ระบบการศึกษา	0.475	2	0.237	0.365	0.695
ชั้นปี	2.043	3	0.681	1.046	0.372
ระบบการศึกษา * ชั้นปี	4.277	3	1.426	2.190	0.089
ความคลาดเคลื่อน	197.903	304	0.651		
Corrected Total	204.548	312			

จากตาราง 13 พบว่า ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาการเป็นนิสิต ในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีระบบการศึกษา และชั้นปีแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการพัฒนาการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาการเป็นนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

จากการสัมภาษณ์นิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาการของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผลปรากฏดังนี้

5.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพการลงทะเบียนเรียน ปรากฏดังนี้

5.1.1 นิสิตส่วนใหญ่ได้มีการเตรียมความพร้อมก่อนการลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคการศึกษา โดยมีการจัดตารางเรียนก่อนลงทะเบียนเรียน ตรวจสอบรายวิชาที่จะลงทะเบียนเรียนล่วงหน้า มีการศึกษาคู่มือหลักสูตรและการลงทะเบียนเรียน ตรวจสอบจบในระบบว่าเหลือวิชาอะไร และศึกษาทำความเข้าใจในรายวิชาก่อนการลงทะเบียนเรียน

5.1.2 นิสิตส่วนใหญ่ไม่ได้มีการพบอาจารย์ที่ปรึกษาหรือขอคำแนะนำในการลงทะเบียนเรียน

5.1.3 ขั้นตอนการลงทะเบียนเรียนในปัจจุบันของมหาวิทยาลัยมีความเหมาะสมกับนิสิต

5.1.4 นิสิตส่วนใหญ่เห็นด้วยกับระยะเวลาในการลงทะเบียนเรียนที่กำหนดตามปฏิทินการศึกษามีความเหมาะสมดี

5.1.5 นิสิตส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาจากลงทะเบียนเรียนแบบแยกชั้นปีตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้

5.1.6 นิสิตส่วนใหญ่มีปัญหาการลงทะเบียนเรียนแต่ละครั้ง เนื่องจากลงทะเบียนเรียนไม่ทันตามระยะเวลาที่กำหนด กลุ่มรายวิชาเต็ม เปิดรับนิสิตจำนวนน้อย จึงทำให้การลงทะเบียนเรียนไม่ทันตามระยะเวลาปฏิทินการศึกษามหาวิทยาลัย

5.1.7 นิสิตส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียนมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

5.1.8 ปัญหาที่เกิดจากลงทะเบียนเรียน ส่วนใหญ่เกิดการเปิดที่นั่งจำนวนจำกัดในรายวิชาที่เปิดสอน ช่องทางการเข้าระบบลงทะเบียนเรียนไม่เพียงพอกับจำนวนนิสิต รายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนติดเงื่อนไขตารางเรียนและตารางสอบซ้ำซ้อนกัน และมีจำนวนนิสิตลงทะเบียนเรียนพร้อมกันมาก เป็นสาเหตุทำให้ระบบลงทะเบียนเรียนช้าและล่ม

5.1.9 นิสิตส่วนใหญ่ศึกษากฎระเบียบวิธีการ ขั้นตอน หรือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียนจากรุ่นพี่ อาจารย์ที่ปรึกษา และหนังสือคู่มือหลักสูตร

5.1.10 นิสิตส่วนใหญ่ อยากให้ลงทะเบียนเรียนและประมวลผล ควรมีการปรับปรุงเรื่องเว็บไซต์หรือระบบการลงทะเบียนเรียนให้ดีขึ้น ควรมีการเพิ่ม Server เพื่อรองรับนิสิตที่มีจำนวน

5.2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการพัฒนาของนิสิต ปรากฏดังนี้

5.2.1 นิสิตส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจบ้างเกี่ยวกับการพัฒนาการเป็นนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยได้มีการสอบถามเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา เพื่อได้รับความชัดเจนในคำตอบ

5.2.2 นิสิตที่ไม่เข้าใจเกี่ยวกับกฎระเบียบวิธีการ ขั้นตอน หรือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาการเป็นนิสิตจะสอบถามอาจารย์ที่ปรึกษา สอบถามจากเคาน์เตอร์บริการกองทะเบียน และประมวลผล ศึกษาจากเว็บไซต์ระบบบริการการศึกษา ศึกษาจากคู่มือนิสิตระดับปริญญาตรี สอบถามรุ่นพี่ และสอบถามเจ้าหน้าที่คณะ

5.2.3 นิสิตที่มีผลการเรียนต่ำ ส่วนใหญ่เกิดจากไม่ตั้งใจเรียน ส่งงานอาจารย์ ผู้สอนไม่ครบ วางแผนเวลาในการเรียนไม่เป็น ขาดความรับผิดชอบในการเรียน มีการอ่านหนังสือ น้อย ไม่เข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียน และบางรายวิชาอาจารย์ผู้สอนตั้งเกณฑ์แบบอิงกลุ่มในการตัดคะแนนสูงเกินไป

5.2.4 นิสิตส่วนใหญ่ได้มีการพบอาจารย์ที่ปรึกษาหรือขอคำแนะนำเกี่ยวกับการพัฒนาการเป็นนิสิต

5.2.5 นิสิตส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับอาจารย์ที่ปรึกษา เนื่องจากอาจารย์ที่ปรึกษาคอยให้คำปรึกษาที่ดี มีการติดตามนิสิตอยู่บ่อยครั้ง และคอยช่วยเหลือ รับฟังทุกปัญหาของนิสิต

5.2.6 นิสิตส่วนใหญ่คิดว่าอาจารย์ที่ปรึกษาควรให้คำปรึกษาและคำแนะนำแก่นิสิต ก่อนการลงทะเบียนเรียน เพื่อให้นิสิตสามารถจัดการเกี่ยวกับผลการเรียนให้ดีขึ้น และการพัฒนาการเป็นนิสิตจะลดลง

5.2.7 นิสิตส่วนใหญ่คิดว่าฝ่ายวิชาการคณะ อาจารย์ที่ปรึกษา ควรช่วยเหลือ และแนะนำขั้นตอนต่าง ๆ เกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียนแก่นิสิต เพื่อจะช่วยให้การพัฒนาการเป็นนิสิตลดลง

5.2.8 เมื่อเกิดปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาการเป็นนิสิต นิสิตส่วนใหญ่เลือกติดต่อกับอาจารย์ที่ปรึกษา ฝ่ายวิชาการคณะ เคาน์เตอร์บริการกองทะเบียนและประมวลผล และกองบริการการศึกษา

5.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทะเบียนเรียน ปรากฏดังนี้

5.3.1 การลงทะเบียนเรียน นิสิตเข้าระบบบริการการศึกษาได้ช้า เนื่องจากมีนิสิตจำนวนมากเข้าระบบในช่วงลงทะเบียนเรียน

5.3.2 ระบบลงทะเบียนเรียนล่ม ทำให้นิสิตลงทะเบียนเรียนไม่ทัน

5.3.3 ลงทะเบียนเรียนไม่ได้เนื่องจากติดเงื่อนไขสำรองที่นั่ง

5.3.4 จำนวนกลุ่มในแต่ละรายวิชา เปิดจำนวนจำกัด มีผลทำให้ไม่สามารถลงทะเบียนเรียนได้

5.3.5 แรงจูงใจและสภาพแวดล้อม สถานที่เรียน มีส่วนในการลงทะเบียนเรียน

5.3.6 สภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวย เช่น ฝนตก น้ำท่วม มีผลต่อการเรียน

5.3.7 การวางแผนการลงทะเบียนเรียนไม่ดี ทำให้เรียนไม่ได้

5.4 ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการเป็นนิสิต ปรากฏดังนี้

- 5.4.1 แบ่งเวลาไม่เป็นในการเรียน
- 5.4.2 ขาดความรับผิดชอบในหน้าที่
- 5.4.3 ปรับตัวไม่ได้กับสังคมในมหาวิทยาลัย
- 5.4.4 เลือกเรียนสาขาวิชาที่ไม่ถนัด
- 5.4.5 ไม่ชอบสาขาวิชาที่เรียนอยู่ จึงทำให้ไม่เข้าใจในวิชาที่เรียน
- 5.4.6 การเรียนแย่ลง เนื่องจากไม่ใส่ใจหรือไม่ตั้งใจในการเรียน
- 5.4.7 มีผลการศึกษา F ต่อเนื่องกันหลายเทอม จึงทำให้ได้เกรดเฉลี่ยสะสมไม่ถึง

2.00

- 5.4.8 ผลการศึกษาหรือคะแนนออกข้อ ทำให้การติดตามงานผิดพลาด มีผลทำให้พัฒนาการเป็นนิสิต
- 5.4.9 มีปัญหาส่วนตัว ส่งผลต่อการพัฒนาการเป็นนิสิต
- 5.4.10 การเรียน สภาพทางจิตใจ และสภาวะทางการเงินไม่เอื้ออำนวยต่อการศึกษา

5.4.11 ไม่ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับการเรียน

5.5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการเรียนและการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปรากฏดังนี้

- 5.5.1 มีการขยายจำนวนที่นั่งของกลุ่มรายวิชาที่เต็ม เพื่อรองรับจำนวนนิสิตที่ต้องการลงทะเบียนเรียนเพิ่ม จำนวน 5 คน
- 5.5.2 ปรับปรุงระบบและประสิทธิภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Server) ให้สามารถรองรับการเข้าใช้ระบบได้มากขึ้น ใช้งานได้ง่ายและสะดวกรวดเร็ว จำนวน 4 คน
- 5.5.3 พัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาให้ช่วยเหลือและแนะนำนิสิตในการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิต จำนวน 3 คน
- 5.5.4 มีการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิตมากขึ้น จำนวน 2 คน
- 5.5.5 มีการส่งเสริมที่เร็วขึ้น เพื่อให้นิสิตได้ทราบผลการลงทะเบียนเรียนก่อนการลงทะเบียนเรียนในเทอมถัดไป และได้ตรวจสอบสถานะการพัฒนาการเป็นนิสิตที่เร็วขึ้น จำนวน 1 คน
- 5.5.6 มีการปรับเนื้อหาในการเรียนการสอนเพื่อการจดจำได้ง่ายขึ้นสำหรับนิสิต จำนวน 1 คน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการศึกษา ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
3. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีระบบการศึกษา และชั้นปี แตกต่างกัน
4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สรุปผล

จากการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สามารถสรุปผลการศึกษา ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า

1.1 นิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียน โดยเรียงลำดับ

ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านครอบครัว ด้านสถานศึกษา และด้านเหตุผลส่วนตัว ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก พบว่า ครอบครัวมีความคาดหวังต่ออาชีพนิสิตเมื่อสำเร็จการศึกษา รองลงมา คือ ครอบครัวมีการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเรียนหรือจัดหาอุปกรณ์การศึกษาที่จำเป็นให้อย่างเพียงพอ และเมื่อมีปัญหาหรืออุปสรรคใด ๆ สมาชิกในครอบครัวจะช่วยเหลือและให้กำลังใจ และลงทะเบียนเรียนกับหน่วยกิตรายวิชาให้ครบตามแผนการเรียน ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ลงทะเบียนเรียนตามเพื่อนหรือรุ่นพี่แนะนำ

1.2 นิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านครอบครัว ด้านสถานศึกษา และด้านเหตุผลส่วนตัว ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก พบว่า สมาชิกในครอบครัวมีความขัดแย้งกันเสมอ รองลงมา คือ เมื่อมีปัญหาการเรียนไม่สามารถขอคำแนะนำคำปรึกษา ข้อคิดในการแก้ไขปัญหาหรือปัญหาอื่น ๆ ได้จากผู้ปกครอง และอาจารย์ผู้สอนไม่มีทักษะประสบการณ์และการใช้สื่อการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ นิสิตรู้สึกเครียดและวิตกกังวลเมื่อถึงช่วงสอบ

2. ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความสัมพันธ์กันด้านครอบครัว ด้านเหตุผลส่วนตัว และด้านสถานศึกษา ดังนี้

2.1 ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ด้านครอบครัว ด้านเหตุผลส่วนตัว และด้านสถานศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.843, 0.777, 0.856 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จำนวน 3 คู่ ได้แก่ ด้านครอบครัวกับด้านเหตุผลส่วนตัว มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.458 ด้านครอบครัวกับด้านสถานศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.644 และด้านเหตุผลส่วนตัวกับด้านสถานศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.466

2.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ด้านครอบครัว ด้านเหตุผลส่วนตัว และด้านสถานศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.892, 0.897, 0.8856 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จำนวน 3 คู่ ได้แก่ ด้านครอบครัวกับด้านเหตุผลส่วนตัว มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.688 ด้านครอบครัวกับด้านสถานศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.658 และด้านเหตุผลส่วนตัวกับด้านสถานศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.737

3. เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีระบบการศึกษา และชั้นปี แตกต่างกัน ดังนี้

3.1 นิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีระบบการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนิสิตระบบปกติมีความคิดเห็นแตกต่างกับนิสิตระบบพิเศษ และนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีชั้นปีแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการลงทะเบียนเรียนไม่แตกต่างกัน

3.2 นิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีระบบการศึกษาและชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตไม่แตกต่างกัน

4. แนวทางการพัฒนาการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผลปรากฏดังนี้

4.1 ควรมีการขยายจำนวนที่นั่งของกลุ่มรายวิชาที่เต็ม เพื่อรองรับจำนวนนิสิตที่ต้องการลงทะเบียนเรียนเพิ่ม

4.2 ควรปรับปรุงระบบและประสิทธิภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Server) ให้สามารถรองรับการเข้าใช้ระบบได้มากขึ้น ใช้งานได้ง่ายและสะดวกรวดเร็ว

4.3 ควรพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาให้ช่วยเหลือและแนะนำนิสิตในการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิต

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

1. นิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านครอบครัว ด้านเหตุผลส่วนตัว และด้านสถานศึกษา ดังนี้

1) ด้านครอบครัว ปัจจัยส่วนมากมีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนในระดับมาก ผลการวิจัยพบว่า ครอบครัวมีความคาดหวังต่ออาชีพนิสิตเมื่อสำเร็จการศึกษา เนื่องจากส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกร มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งมีการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ด้วยเหตุดังกล่าวจึงทำให้ผู้ปกครองมีความคาดหวังต่ออาชีพนิสิตเมื่อสำเร็จการศึกษา การได้งานทำของนิสิตภายหลังสำเร็จการศึกษา เพื่อนิสิตจะได้มีอาชีพการงานที่ดี มีการศึกษาที่ดี ความเป็นอยู่ที่ดี ช่วยแบ่งเบาภาระของครอบครัว และเป็นที่พักของครอบครัวต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกัญญาลักษณ์ บุญชาติ (2558 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิตและเข้าศึกษาใหม่ในสถาบันเดิมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า

ปัจจัยด้านครอบครัวที่ส่งผลมากที่สุด คือ บิดา – มารดาหรือผู้ปกครองตั้งความหวังที่จะให้นิสิตจบการศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2) ด้านเหตุผลส่วนตัว ปัจจัยส่วนมากมีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนในระดับมาก ผลการวิจัยพบว่า นิสิตมีความต้องการลงทะเบียนเรียนเก็บหน่วยกิต รายวิชาให้ครบตามแผนการเรียน เนื่องจากมหาวิทยาลัยมหาสารคามได้มีการกำหนดระยะเวลาในการศึกษาตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี จึงมีผลให้นิสิตต้องเรียนตามแผนหรือเก็บหน่วยกิตเพื่อให้ครบหลักสูตรที่กำหนดไว้ เพื่อสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ของแต่ละหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสวัสดิ์ วิชระโกชน์ (2559 : 249) ได้ศึกษาการศึกษารูปแบบการให้บริการด้านการลงทะเบียนเรียนระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยของรัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พบว่า นิสิตนักศึกษาสามารถเลือกลงทะเบียนเรียนรายวิชาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดและเลือกรายวิชาโดยอิสระตามความต้องการ โดยมีระยะเวลาในการลงทะเบียน ประมาณ 7 – 14 วัน นั้น เนื่องจากมหาวิทยาลัยได้กำหนดขั้นตอน กระบวนการ และวิธีการลงทะเบียนเรียนตามข้อบังคับ ระเบียบหรือประกาศของมหาวิทยาลัย

3) ด้านสถานศึกษา ส่วนตัว ปัจจัยส่วนมากมีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนในระดับมาก ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ผู้สอนมีประสบการณ์ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาที่สอนเป็นอย่างดี เนื่องจากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีการจัดการศึกษา โดยมุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพการศึกษา การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพตามมาตรฐานและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีการสร้างผลผลิตจากงานวิจัยที่เป็นองค์ความรู้ใหม่และมีคุณภาพในทุกสาขาวิชา เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน การบริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และนำไปใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสม ดังนั้นคุณภาพการสอนของอาจารย์ผู้สอนถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ช่วยเพิ่มพูนและนำพาการเรียนของผู้เรียนให้ได้ผลตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ อาจารย์ผู้สอนจึงควรพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนให้ก้าวหน้ามากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับสมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2542 : 100) กล่าวว่า การเข้าสู่คุณภาพการศึกษา คุณลักษณะของผู้สอนที่คุณลักษณะของผู้สอนที่ต้องการให้มี ต้องประกอบด้วย รักการสอน เข้าใจผู้เรียน มีจิตสำนึกในหน้าที่ และความรับผิดชอบ มีความคิดสร้างสรรค์ นักแก้ปัญหา และสามารถตัดสินใจอย่างมีเหตุผลมีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีทัศนคติเชิงบวก รู้วิธีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองตลอดเวลา มีความรู้ในเรื่องสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ โครงสร้างทางสมองการทำงานของสมอง จิตวิทยาการเรียนรู้ ฯลฯ มีทักษะในการจัดการเรียนรู้ เช่น การกระตุ้นความสนใจ การอธิบายด้วยเหตุด้วยผล การรับรู้ความรู้สึกของผู้เรียน การทำงานเป็นทีม การฝึกสมาธิ ฯลฯ สามารถใช้ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้และเทคนิคการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน และมีทักษะการประเมินผลการเรียน การซ่อมเสริม การวิจัยในชั้นเรียน ฯลฯ

นิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการพ้นสภาพของนิสิต โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านครอบครัว ด้านเหตุผลส่วนตัว และด้านสถานศึกษา ดังนี้

1) ด้านครอบครัว ปัจจัยส่วนมากมีผลต่อการพ้นสภาพของนิสิตในระดับปานกลาง พบว่า สมาชิกในครอบครัวมีความขัดแย้งกันเสมอ เนื่องจากนิสิตส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่หอพัก ไม่พัวพันกับคนในครอบครัวหรือผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง นิสิตมีการใช้ชีวิตอิสระ ติดเพื่อน

ขาดความเข้าใจและความอบอุ่นจากผู้ปกครองหรือได้รับคำแนะนำที่ถูกต้อง เมื่อพิจารณาปัจจัยพื้นฐานด้านการศึกษาของผู้ปกครองอยู่ในระดับมัธยมศึกษา มีการศึกษาที่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี จึงมีผลต่อการให้คำแนะนำแก่บุตรที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี เพราะการเรียนแตกต่างไปจากการศึกษาในชั้นมัธยมศึกษา ตลอดจนไม่สามารถให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปาริชาติ อุตตะมะบุรณ์ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ พบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม ครอบครัว และสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การได้รับความรัก ความเข้าใจและความอบอุ่นจากผู้ปกครอง การได้รับคำแนะนำจากผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ต่อผลการเรียนของนักศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐ ศรีอินทร์ (2548 : 26) ได้ศึกษาสภาพการเรียนของนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2547 : ศึกษากรณีกุุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ พบว่า นักเรียนที่บิดา มารดามีการศึกษาสูง จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีบิดา มารดามีการศึกษาต่ำ ทั้งนี้เนื่องจากว่า บิดา มารดาที่มีการศึกษาสูงจะสามารถให้คำปรึกษาแก่นักเรียนได้ เนื่องจาก บิดา มารดาที่มีการศึกษาจะสามารถให้คำปรึกษาแก่นักเรียนได้

2) ด้านเหตุผลส่วนตัว ปัจจัยส่วนมากมีผลต่อการพัฒนาของนิสิตในระดับปานกลาง ผลการวิจัยพบว่า นิสิตเข้าห้องเรียนไม่ทันเวลา เนื่องจากนิสิตแบ่งเวลาไม่เป็นในการเรียน ขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ ปรับตัวไม่ได้กับสังคมในมหาวิทยาลัย เลือกเรียนสาขาวิชาที่ไม่ถนัด ผลการเรียนต่ำส่วนใหญ่เกิดจากไม่ใส่ใจหรือไม่ตั้งใจในการเรียน ส่งงานอาจารย์ผู้สอนไม่ครบ วางแผนเวลาในการเรียนไม่เป็น มีการอ่านหนังสือน้อย ไม่เข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเกษตร เมืองทอง (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาสาขาวิศวกรรมไฟฟ้า ภาควิชาครุศาสตร์ไฟฟ้า สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ พบว่า องค์ประกอบที่เกี่ยวกับนักศึกษาด้านการเรียนอยู่ในระดับมาก ได้แก่ นักศึกษาแบ่งเวลาเรียนไม่เหมาะสม ขาดการวางแผนการเรียนที่ดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิไลวรรณ จันทร (2541 : 97) ได้ศึกษาปัจจัยที่ทำให้ นักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า ตัวนักศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการทำให้นิสิตเองได้รับผลการเรียนต่ำ เป็นนักศึกษาชายมากกว่านักศึกษาหญิง พฤติกรรมทั่วไป คือ ไม่ตั้งใจเรียนในห้องเรียน ไม่เข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่เข้าใจเนื้อหาวิชา และไม่กล้าถามอาจารย์ แบ่งเวลาไม่เป็น จะดูหนังสือเฉพาะก่อนสอบ เอาใจใส่การเรียนน้อย ใช้เวลาในการทำอย่างอื่นมากกว่าการทบทวนตำราในระหว่างภาค เตรียมตัวสอบไม่ทัน เพราะสอบวันละหลายวิชาหรือมีวันสอบติดกัน มีการลงทะเบียนเรียนผิดพลาด มิได้ตรวจสอบเวลาสอบ ทำให้ตารางสอบ 2 วิชาทับกัน ผลการสอบกลางภาคมีคะแนนเก็บไม่ดี และไม่ได้ส่งงานทุกครั้ง จึงทำให้นักศึกษามีผลการเรียนต่ำ

3) ด้านสถานศึกษา ปัจจัยส่วนมากมีผลต่อการพัฒนาของนิสิตในระดับปานกลาง ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ผู้สอนไม่มีทักษะ ประสิทธิภาพและการใช้สื่อการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากมหาวิทยาลัยมหาสารคามมีรูปแบบการเรียนการสอนเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากจากการเรียนที่มีจำนวนนิสิตเพิ่มมากขึ้น จึงต้องมีการพัฒนาในห้องเรียนไปสู่การเรียนในห้องเรียนขนาดใหญ่ จึงมีการนำสื่อการเรียนการสอนเข้ามาใช้ในการสอน เพราะสื่อและวัสดุอุปกรณ์การสอนเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดี ด้วยเหตุนี้มหาวิทยาลัยมหาสารคามจึงพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการนำสื่อเทคโนโลยีระดับสูงมาใช้

ไม่มีความชำนาญหรือทักษะการใช้สื่อการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนจึงควรพัฒนาตนเองในการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ คน หรือวิธีการ ที่ช่วยเป็นตัวกลางในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่อาจารย์ผู้สอนตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพันธ์ศักดิ์ พลสารมัย และคณะ (2543 : 3) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับปริญญาตรี พบว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี ในด้านผู้สอน คือ ผู้สอนมักมีการสอนแบบบรรยาย โดยสอนแบบการถ่ายทอดความรู้แต่ไม่ถ่ายทอดความคิดเป็น ทำเป็น มุ่งเน้นการท่องจำ ไม่สามารถปลูกฝัง การรักที่จะเรียนรู้ เน้นภาคทฤษฎีมากกว่าการปฏิบัติ ขาดทักษะและเทคนิคในการผลิตและใช้อุปกรณ์ การสอน ขาดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความจริง การเรียนการสอนเน้นด้านปริมาณมากกว่า คุณภาพในเชิงจริยธรรม การใช้วิธีสอนเป็นกลุ่มใหญ่เป็นวิธีที่ทำให้ครูและศิษย์ไม่ค่อยมีความใกล้ชิด และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรัตน์ เตียวเจริญ (2543 : 54 - 55) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยด้านสถานศึกษาเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอน คือ อาจารย์หลายท่านมีวิธีการสอนไม่เหมาะสมหรือสอนไม่เข้าใจ อาจารย์หลายท่านขาดการให้กำลังใจ แก่นักศึกษา อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่ค่อยดูแลเอาใจใส่นักศึกษา และอาจารย์ผู้สอนส่วนมากขาด สัมพันธภาพที่ดีกับนักศึกษา นักศึกษาให้ความเห็นผ่านข้อเสนอแนะในประเด็นเดียวกันนี้ว่า ต้องการให้ อาจารย์ปรับตัวให้เข้ากับนักศึกษามากขึ้น หากสามารถปรับตนให้เข้ากับผู้เรียนได้และปรับปรุงหลักสูตร การเรียนการสอนในชั้นเรียน ตลอดจนวิธีการประเมิน จะทำให้นักศึกษามีความรู้สึกที่ดี รวมทั้งจะ กระตุ้นให้นักศึกษามีความตั้งใจเรียนเพิ่มขึ้นอีกทางหนึ่งด้วย

2. ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพ การเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ด้านครอบครัว ด้านเหตุผลส่วนตัว และด้านสถานศึกษา เนื่องจากนิสิตส่วนใหญ่ มีความต้องการลงทะเบียนเรียน เพื่อปรับเกรดเฉลี่ยให้ถึงเกณฑ์ที่กำหนด คือ 2.00 เพื่อรอการย้ายไป สาขาวิชา / คณะที่ตัวเองถนัด เพื่อเก็บหน่วยกิตหรือเก็บรายวิชานำมาใช้ในการเทียบโอนผลการเรียน กรณีสมัครเข้าศึกษาใหม่ในสถานศึกษาเดิมของนิสิต และเพื่อสำเร็จการศึกษาตามความคาดหวังของ ครอบครัว จากปัจจัยดังกล่าวล้วนมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อ การพ้นสภาพการเป็นนิสิต ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของกัญญาลักษณ์ บุญชาติ (2558 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพ้นสภาพนิสิตและสมัครเข้าศึกษาใหม่ในสถาบันเดิมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า นิสิตมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการสมัครเข้าศึกษาใหม่ ในสถาบันเดิมของนิสิตระดับปริญญาตรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ดังนี้ ด้านสังคม ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านสถานศึกษาและด้านครอบครัว ตามลำดับ โดยปัจจัยด้านสังคมที่ส่งผลมากที่สุด คือ อาจารย์ของมหาวิทยาลัยมหาสารคามมีความรู้ ความสามารถเป็นที่ยอมรับในวงการศึกษา ปัจจัยด้านเหตุผลส่วนตัวที่ส่งผลมากที่สุด คือ นิสิตต้องการโอนผลการเรียนที่เคยศึกษามาแล้วใน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อให้ระยะเวลาการศึกษาน้อยลง ปัจจัยด้านสถานศึกษาที่ส่งผลมากที่สุด คือ มหาวิทยาลัยมหาสารคามเปิดสอนคณะ / สาขาที่ตรงกับความต้องการของตน และปัจจัยด้าน ครอบครัวที่ส่งผลมากที่สุด คือ บิดามารดาหรือผู้ปกครองตั้งความหวังที่จะให้นิสิตจบการศึกษา

รศ. บุญชาติจากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสภาพ ของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ด้านครอบครัว ด้านเหตุผลส่วนตัว และด้านสถานศึกษา เนื่องจากการพัฒนาสภาพ ของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิต ส่วนใหญ่มีผลมาจากสมาชิกในครอบครัวมีความขัดแย้งกัน ไม่เข้าใจกัน ซึ่งนิสิตอาศัยอยู่หอพักมากกว่าอยู่กับครอบครัว เมื่อมีปัญหาในการเรียน ไม่สามารถขอคำแนะนำ คำปรึกษาข้อคิดในการแก้ไขปัญหาอื่นๆ ได้จากผู้ปกครอง นิสิตเรียนในคณะ / สาขาที่ไม่ตรงกับความสนใจหรือความถนัดของตนเอง จึงมีผลทำให้ไม่ตั้งใจเรียน เข้าห้องเรียนไม่ทันเวลา และอาจารย์ผู้สอนไม่มีทักษะ ประสิทธิภาพและการใช้สื่อการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นเมื่อนิสิตเกิดปัญหาดังกล่าวประกอบกับการใช้ชีวิตที่อิสระ ปรับตัวไม่ได้กับสังคมในมหาวิทยาลัย จึงส่งผลต่อการพัฒนาสภาพของนิสิตได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของปาริชาติ อุดตมะบุรณ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ พบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม ครอบครัว และสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การได้รับความรัก ความเข้าใจและความอบอุ่นจากผู้ปกครอง การได้รับคำแนะนำจากผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ต่อผลการเรียนของนักศึกษา

3. นิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีระบบการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการลงทะเบียนเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนิสิตระบบปกติ มีความคิดเห็นต่อการลงทะเบียนเรียนแตกต่างกับนิสิตระบบพิเศษ เนื่องจากนิสิตระบบปกติเป็นนิสิตที่ได้รับการคัดเลือกมาโดยวิธีโควตาโดยตรง และผ่านระบบการคัดเลือกกลางของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (Admissions) ซึ่งส่วนใหญ่ นิสิตระบบปกติจะมีพื้นฐานความรู้จบมาจากมัธยมศึกษาตอนปลาย นิสิตระบบพิเศษ เป็นนิสิตที่ได้รับการคัดเลือกมาโดยคณะ / วิทยาลัย ดำเนินการเอง นิสิตที่เข้าศึกษาในระบบพิเศษจะมีอยู่ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 เป็นนิสิตที่พ้นจากสภาพนิสิตและสมัครเข้าศึกษาใหม่ในสถาบันเดิมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีการเทียบโอนผลการเรียนจากรหัสนิสิตเดิมมารหัสนิสิตที่สอบเข้าใหม่ กลุ่มที่ 2 เป็นนิสิตที่พ้นสภาพจากสถาบันอื่น มาสมัครเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และขอเทียบโอนผลการเรียนจากสถาบันเดิมมาสถาบันใหม่ กลุ่มที่ 3 เป็นนิสิตที่จบมาจากมัธยมศึกษาตอนปลาย มาสมัครเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม นิสิตเข้าศึกษาในระบบการศึกษาหรือมีช่องทางการเข้าศึกษาที่แตกต่างกัน จึงมีผลทำให้มีความคิดเห็นต่อการลงทะเบียนเรียนแตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2557 (กองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2560 : 91 - 93) ว่าด้วยการรับเข้าเป็นนิสิต ประเภทนิสิตและสภาพนิสิต ได้แก่ ระบบปกติ เป็นนิสิตที่ได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษาในระบบปกติตามประกาศมหาวิทยาลัยหรือของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ระบบพิเศษ เป็นนิสิตที่ได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษาในระบบพิเศษตามประกาศมหาวิทยาลัย และระบบเทียบเข้า จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือเทียบเท่า และสอดคล้องกับระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่นว่าด้วย การศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ. 2555 (สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2556 : 48) ว่า

2) การรับโดยวิธีรับตรงและวิธีพิเศษ 3) การรับตามข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสถาบัน หรือข้อตกลงของเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบัน 4) การรับโดยวิธีอื่น ๆ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัย

นิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการลงทะเบียนเรียนไม่แตกต่างกัน เนื่องจากมหาวิทยาลัยมหาสารคามมีการกำหนดให้การลงทะเบียนเรียนต้องดำเนินการผ่านระบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด นิสิตสามารถเลือกลงทะเบียนเรียนรายวิชาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดและเลือกรายวิชาโดยอิสระตามความต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสวัสดิ์ วิชระโกชน์ (2559 : 249) ได้ศึกษาการศึกษารูปแบบการให้บริการด้านการลงทะเบียนเรียนระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยของรัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พบว่า โดยมีระยะเวลาในการลงทะเบียน ประมาณ 7 – 14 วัน โดยมหาวิทยาลัยได้กำหนดขั้นตอน กระบวนการ และวิธีการลงทะเบียนเรียนตามข้อบังคับ ระเบียบหรือประกาศของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยได้พัฒนาระบบการลงทะเบียนเรียนโดยการกำหนดให้นิสิตนักศึกษาลงทะเบียนเรียนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นหลัก ซึ่งสามารถลงทะเบียนเรียนที่ใดก็ได้ที่สามารถเข้าสู่ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต นิสิตนักศึกษามุ่งมั่นข้อมูลรายวิชาเพื่อลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคการศึกษาจากแผนการศึกษาที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้ และจะต้องลงทะเบียนเรียนภายในระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้ในปฏิทินการศึกษา การลงทะเบียนเรียนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นการดำเนินการที่แสดงถึงพัฒนาการของการลงทะเบียนเรียนที่มหาวิทยาลัยได้จัดบริการสำหรับนิสิตนักศึกษา แสดงถึงความทันสมัยในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและทิศทางการพัฒนามหาวิทยาลัยในด้านอื่น ๆ ต่อไป และสอดคล้องกับงานวิจัยของกัญญา ลินทร์ตันศิริกุล และคณะ. (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษารูปแบบการลงทะเบียนเรียนในระบบการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พบว่า สภาพการลงทะเบียนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชมีหลายช่องทางให้นักศึกษาสามารถลงทะเบียนได้ คือ ที่เคาน์เตอร์ธนาคาร ทางโทรศัพท์ ณ ที่ทำการไปรษณีย์ผ่าน Pay at Post และทางอินเทอร์เน็ต และรูปแบบการลงทะเบียนเรียนของมหาวิทยาลัยทั้งในและต่างประเทศ พบว่า ส่วนมากใช้การลงทะเบียนทางอินเทอร์เน็ตผ่านระบบออนไลน์ และบางมหาวิทยาลัยมีการลงทะเบียนโดยใช้ช่องทางอื่นที่มีเจ้าหน้าที่ช่วยดำเนินการให้

นิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีระบบการศึกษาและชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตไม่แตกต่างกัน เนื่องจาก มหาวิทยาลัยมหาสารคามได้มีหลักเกณฑ์การพ้นจากสภาพนิสิต ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมหาวิทยาลัยมีการใช้หลักเกณฑ์การพ้นจากสภาพนิสิตเป็นเกณฑ์เดียวกันทั้งหมดกับนิสิตทุกระบบการศึกษาและทุกชั้นปีในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงทำให้นิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตมีแนวความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

4. แนวทางการพัฒนาการลงทะเบียนเรียนและการพ้นสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ควรมีการขยายจำนวนที่นั่งรายวิชาที่เต็ม เพื่อรองรับจำนวนนิสิตที่ต้องการลงทะเบียนเรียนเพิ่ม ควรปรับปรุงระบบประสิทธิภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Server) ให้สามารถรองรับการเข้าใช้ระบบได้มากขึ้น

ใช้งานได้ง่ายและสะดวกรวดเร็ว และควรพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาให้ช่วยเหลือและแนะนำนิสิต ในการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสวัสดิ์ วิชนะโกชน (2555 : 123 - 127) ได้ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการพัฒนาระบบการลงทะเบียนเรียน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า แนวทางการพัฒนาระบบการลงทะเบียนเรียน ได้แก่ ควรมีการกำกับ ติดตาม ควบคุมดูแล และเฝ้าระวังระบบการลงทะเบียนเรียนไม่ให้ล้มบ่อยครั้ง มีความทันสมัย และมีประสิทธิภาพ ควรแบ่งช่วงการลงทะเบียนเรียนให้เหมาะสม ควรพัฒนาเว็บไซต์รวมถึงระบบ ไม่ให้ขัดข้องและมีความรวดเร็ว ควรกำหนดให้การลงทะเบียนเรียนที่ละชั้นปี และควรเพิ่มความสามารถ ของ Server ให้สามารถรองรับผู้ใช้บริการจำนวนมากได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของสหเทพ คำสุริยา และคณะ (2555 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจ ปัญหา และสาเหตุในการใช้บริการระบบบริการ การศึกษา และการลงทะเบียนวิชาเรียนผ่านระบบ Internet ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า ปัญหาและสาเหตุในการใช้ระบบ ESS ส่วนใหญ่เป็นปัญหา เช่น ระบบมีความล่าช้าในการแสดงผล ความผิดพลาดในการแสดงผล เป็นต้น โดยมีแนวทางแก้ไข เช่น พัฒนาระบบให้สามารถรองรับกับระบบปฏิบัติการอื่น ให้สามารถรองรับ นักศึกษาจำนวนมากเมื่อใช้พร้อมกัน เป็นต้น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เช่น การเพิ่มความสามารถ ของระบบให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน รูปประจักษ์ตัวนักศึกษา ประสิทธิภาพบุคลากร และการสื่อสาร โดยงานวิจัยในอนาคตควรศึกษากับกลุ่มตัวอย่างอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับระบบ เช่น อาจารย์ เจ้าหน้าที่ เป็นต้น เพื่อให้ได้ความพึงพอใจที่ครอบคลุมทุกส่วนต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1.1 มหาวิทยาลัยควรนำผลการวิจัยไปวางแผนหรือบริหารจัดการด้านการลงทะเบียนเรียน และพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้นิสิตสามารถสำเร็จการศึกษาภายในระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด

1.2 กองทะเบียนและประมวลผลควรนำผลการวิจัยไปต่อยอดเพื่อพัฒนาระบบ การลงทะเบียนเรียนของมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพ และสามารถรองรับการเข้าใช้งาน การลงทะเบียนเรียนได้ดียิ่งขึ้น

1.3 คณะ และหน่วยงานที่จัดการเรียนการสอน ควรพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้คำแนะนำ ดูแล หรือช่วยเหลือนิสิตในเรื่องการลงทะเบียนเรียนและการเรียนการสอน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิต ในระดับประกาศนียบัตร ระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก เพื่อเป็นข้อมูล ในภาพรวมประกอบการวางแผนและการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัย

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิต ครอบคลุมผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่ม ประกอบด้วย นิสิต บุคลากร อาจารย์ ผู้บริหาร และผู้ปกครอง เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกสามารถนำไปต่อยอดและพัฒนากลไกการลงทะเบียนเรียนและการจัดการเรียน

บรรณานุกรม

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way ANOVA) ของระดับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีระบบการศึกษา และชั้นปี แตกต่างกัน

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการพัฒนาการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ผลปรากฏดังตาราง 4 - 5

ตาราง 4 จำนวนข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	160	51.12
หญิง	153	48.88
รวม	313	100.00
2. อายุ		
ต่ำกว่า 19 ปี	21	6.71
19 - 20 ปี	126	40.26
21 - 22 ปี	113	36.10
มากกว่า 22 ปี	53	16.93
รวม	313	100.00
3. กำลังศึกษาอยู่ในระบบ		
ระบบปกติ	229	73.16
ระบบพิเศษ	79	25.24
ระบบเทียบเข้า	5	1.60
รวม	313	100.00

บรรณานุกรม

- กองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. คู่มืออิเล็กทรอนิกส์ระดับปริญญาตรี
ปีการศึกษา 2557. มหาสารคาม : โรงพิมพ์คลังน่านาวิทยา, 2557.
- _____. คู่มืออิเล็กทรอนิกส์ระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2560. มหาสารคาม : โรงพิมพ์คลังน่านาวิทยา,
2560.
- _____. คู่มือระบบบริการการศึกษาและการให้บริการงานทะเบียน ปีการศึกษา 2558.
มหาสารคาม : โรงพิมพ์คลังน่านาวิทยา, 2558.
- _____. คู่มือระเบียบข้อบังคับระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2556. มหาสารคาม : โรงพิมพ์
คลังน่านาวิทยา, 2556.
- _____. รายงานประจำปี 2558. มหาสารคาม : โรงพิมพ์คลังน่านาวิทยา, 2558.
- กัญจนา ลินทรต้นศิริกุล และคณะ. รูปแบบการลงทะเบียนเรียนในระบบการศึกษาทางไกล
ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. รายงานการวิจัย. นนทบุรี : มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2554.
- กัญยาลักษณ์ บุญชาติ. ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาทัศนคติและสมัครเข้าศึกษาใหม่ในสถาบันเดิม
ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. รายงานการวิจัย. มหาสารคาม :
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2558.
- กุลวรรณ วิทยาวงศ์รุจิ. ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัวกับการปรับตัว.
งานนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2526.
- กำพล พลเยี่ยม. การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สำหรับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชาคณิตศาสตร์ต่ำ โดยใช้เบียร์รถกรเป็นการเสริมแรง. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.
มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2537.
- เกษตร เมืองทอง. สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาสาขาวิศวกรรมไฟฟ้า ภาควิชาครุศาสตร์
ไฟฟ้าสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2554.
- ชนิษฐา บรรรับพร. สาเหตุการบอกเลิก – บอกเพิ่มกระบวนวิชาในการลงทะเบียนเรียน
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, 2547.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2539.
- ฉวีวรรณ ลัตยธรรม. พฤติกรรมและการปรับตัว. นนทบุรี : ยุทธินทร์การพิมพ์, 2541.
- ชาติรี สำราญ. หลักสูตรแกนกลางสู่หลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรี – สฤษดิ์วงศ์,
2545.
- เชาวรัตน์ เมืองแมน. การศึกษาสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 2550.

- ณัฐ ศรีอินทร์. สภาพการเรียนรู้ของนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2547 : ศึกษากรณีกลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ. ปัญหาพิเศษ รบ.บ. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2548.
- ทิพวรรณ กมลพัฒนานันท์. การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ สส.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543.
- นรินทร์ ยุวดีนิเวศ. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการตลาดมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. รายงานการวิจัย. อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2547.
- นันทนา วงษ์อินทร์. “การพัฒนากระบวนอาจารย์ที่ปรึกษา”. ในเอกสารการบรรยายเรื่องบทบาทและหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา. 1 – 5, 2544.
- บรรจง โอหาริ และคณะ. ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเข้าศึกษาและการออกกลางคันตามความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรี. รายงานการวิจัย. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2550.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2545.
- _____. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2551.
- ประมุข กอปรสิริพัฒน์. การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546. รายงานการวิจัย. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 2550.
- ปริญญา เกื้อหนุน. “สิ่งแวดล้อมและปัจจัยที่เป็นครุค่าต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ,” วารสารสุทธิปริทัศน์. 11(31) : 95 – 96 ; 2539.
- ปาริชาติ อุตตะมบวรณ. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2542.
- พรจันทร์ โพธินาค. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ มหาวิทยาลัยบูรพา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2554.
- พอดา วิหารุ่งเรืองศรี. การเพิ่มประสิทธิภาพการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2552.
- พันธ์ศักดิ์ พลสารมัย, วัลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา และทิพย์รัตน์ สีเพชรเหลือง. รายงานวิจัย การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับปริญญาตรี. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2543.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.
- ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา. พื้นฐานการวิจัยการศึกษา. กาฬสินธุ์ : ประสานการพิมพ์, 2546.
- ภูมิรินทร์ บุญทวี. ปัจจัยทางครอบครัวและพฤติกรรมทางสังคมที่มีผลต่อการออกกลางคันของนักศึกษาโรงเรียนอาชีวเอกชนในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2548.

- เมธี ธรรมวัฒนา. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาโปรแกรมวิชาเทคโนโลยี
สถาปัตยกรรม สถาบันราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ คศ.บ. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง, 2544.
- วรารณ ตระกูลสถิตย์. จิตวิทยาการปรับตัว. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2542.
- วิไลวรรณ จันทร. ปัจจัยที่ทำให้ นักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์มีผลการเรียนต่ำ. รายงานการวิจัย.
เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.
- วัชร ตระกูลงาม. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การออกกลางคันของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏดุสิต.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏดุสิต, 2550.
- วุฒิพงษ์ ทองก้อนและคณะ. การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพนักศึกษาของมหาวิทยาลัย
หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. รายงานการวิจัย. สมุทรปราการ : มหาวิทยาลัยหัวเฉียว
เฉลิมพระเกียรติ, 2542.
- สมนึก ภัททิยธนี. การวัดผลการศึกษา. กทม. : ประสานการพิมพ์, 2546.
- สมบัติ ห้ายเรือคำ. ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3.
มหาสารคาม : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2552.
- สมศักดิ์ สีนุระเวชญ์. มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2542.
- สหเทพ คำสุริยาและคณะ. ความพึงพอใจปัญหาและสาเหตุในการใช้บริการระบบบริการการศึกษา
และการลงทะเบียนเรียนผ่านระบบ Internet ของนักศึกษา คณะเทคโนโลยีการจัดการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์. รายงานการวิจัย. สุรินทร์ :
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน, 2555.
- สวัสด์ วิชระโกชน. การศึกษารูปแบบการให้บริการด้านการลงทะเบียนเรียนในมหาวิทยาลัยของรัฐ
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. รายงานการวิจัย.
มหาสารคาม : กองทะเบียนและประมวลผล สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม, 2559.
- สาลินี วงษ์เส็ง. ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัย
บูรพา, 2546.
- สุนันท์ อนุตรปัญญา. ปัจจัยที่มีผลต่อการสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน : ศึกษากรณีนักเรียนในโรงเรียน
สังกัดโรงเรียนราษฎร์ ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2533.
- สุรัตน์ เตียวเจริญ. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
ที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
การค้นคว้าแบบอิสระ ศษ.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2543.
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ. คู่มือนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
นแก่น : โรงพิมพ์ขอนแก่น, 2556.

- สำเนา ขจรศิลป์. การศึกษาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการระดับปริญญาตรี
ในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรและมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2538.
- อรรณณ เสาร์คำน้อย. การพัฒนากระบวนการด้านการลงทะเบียน สำหรับนักศึกษา
ระดับปริญญาตรี วิทยาลัยศิลปะ สื่อ และเทคโนโลยี. วิทยานิพนธ์ วท.ม. เชียงใหม่ :
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2556
- อรสา สร้อยคำ. องค์ประกอบของการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์
ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี
เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550.
- อภิชาติ แก้วประดิษฐ์. ความสัมพันธ์ของเจตคติต่อการเรียน และพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา
ระดับปวช. ช่างอุตสาหกรรมที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2543.
- อารี ผสานสินธุวงศ์. สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ชั้นปีที่ 1
ปีการศึกษา 2549. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์, 2550.
- อุมาพร ตรังคสมบัติ. ปัญหาการเรียนและเทคนิคช่วยให้ลูกเรียนดี. กรุงเทพฯ : ชันดำการพิมพ์,
2543.
- อนง นรสาร. ความสัมพันธ์ระหว่างความถนัดที่เกี่ยวกับวิชาชีพช่างไฟฟ้า ความมีวินัยในตนเอง
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และเจตคติต่อวิชาการโปรแกรมควบคุมไฟฟ้าของนักศึกษา
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 3 ในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 สถาบันการอาชีวศึกษาภาค 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม :
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547
- เอกบุตร อยู่สุข. สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
วิทยาลัยการอาชีพพุทธมณฑล สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2549.
- Catterall, James S. *School Dropouts*. New York : Policy Quarterly, 1986.
- Hassmiller, Robert John. A Study of the Impact of Intra-self and
Self - Environment Consequence on Student Presenters and Dropout
in Open Learning Courses at a Community College. *Dissertation
Abstracts*. 1979. <<http://proquest.umi.com/pqdweb?did=761501161&sid=7&Fmt=1&clientId=71090&RQT=309&VName=PQD>> December, 2016.
- Johnson, Albert Eugene, JR. "Freshman Attition at Baker University : Academic
Dropout at Montana State University Using Selected Instructional Data ,"
Dissertation Abstracts International. 42(08) : 3455 – A – 3456 – A ;
Febuary, 1982.
- Mills, Leslie S. "An Analysis of the Relationship between Registration Protocols
and Student Retention and Student Success," *Dissertation Abstracts
International*. 75(11): unpagd-E ; May, 2015.

Smith, Marian Ford. "The Relationship Between Registration Time and Major Status And Academic Performance and Retention of First – Time – In - College Undergraduate Students at a Four - Year, Public University," **Dissertation Abstracts International**. 77(01) : unpagged - A ; July, 2015.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เลขที่แบบสอบถาม

แบบสอบถามโครงการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนา ของนิสิต
ที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนา ของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีทั้งหมด 5 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิต
 - ตอนที่ 3 ข้อมูลปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิต
 - ตอนที่ 4 ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิต
 - ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะ
2. สำหรับวิธีการตอบ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ และ / หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริงหรือความคิดเห็นของท่าน
3. คำตอบของท่านจะถูกเก็บเป็นความลับ และจะไม่มีผลต่อการเรียน บุคคล หน่วยงาน หรือมหาวิทยาลัยใด ๆ ทั้งสิ้น แต่จะเป็นข้อมูลแสดงผลในภาพรวม ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปรับปรุงและพัฒนา วางแผนในการจัดการศึกษาการลงทะเบียนเรียน ที่สามารถช่วยเหลือและป้องกันการพัฒนาการเป็นนิสิต ฉะนั้น จึงขอร่วมมือจากท่าน โปรดตอบแบบสอบถามให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง และกรุณาตอบทุกข้อ

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

นางวลัญชพร ชวรไสว

นักวิชาการศึกษา ชำนาญการ

กองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

โทรศัพท์/โทรสาร 0-4375-4234

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

- ☐₁ ชาย
☐₂ หญิง

2. อายุ

- ☐₁ ต่ำกว่า 19 ปี
☐₃ 21 - 22 ปี
☐₂ 19 - 20 ปี
☐₄ มากกว่า 22 ปี

3. กำลังศึกษาอยู่ในระบบ

- ☐₁ ระบบปกติ
☐₃ ระบบเทียบเข้า
☐₂ ระบบพิเศษ

4. ชั้นปี

- ☐₁ ชั้นปีที่ 1
☐₃ ชั้นปีที่ 3
☐₂ ชั้นปีที่ 2
☐₄ ชั้นปีที่ 4 ขึ้นไป

5. สังกัดคณะ / วิทยาลัย

☐ ₁ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	☐ ₁₁ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ฯ
☐ ₂ คณะวิทยาศาสตร์	☐ ₁₂ คณะวิทยาการสารสนเทศ
☐ ₃ คณะวิศวกรรมศาสตร์	☐ ₁₃ วิทยาลัยการเมืองการปกครอง
☐ ₄ คณะพยาบาลศาสตร์	☐ ₁₄ คณะสาธารณสุขศาสตร์
☐ ₅ คณะศึกษาศาสตร์	☐ ₁₅ คณะแพทยศาสตร์
☐ ₆ คณะศิลปกรรมศาสตร์	☐ ₁₆ คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร
ศาสตร์ ☐ ₇ คณะเกษตรศาสตร์	☐ ₁₇ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
☐ ₈ คณะเทคโนโลยี	☐ ₁₈ คณะวัฒนธรรมศาสตร์
☐ ₉ คณะการบัญชีและการจัดการ	☐ ₁₉ คณะสัตวแพทยศาสตร์
☐ ₁₀ คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม	☐ ₂₀ คณะนิติศาสตร์

6. รายได้ของครอบครัว / เดือน

☐₁ ต่ำกว่า 5,000 บาท☐₃ 10,000 – 15,000 บาท☐₂ 5,000 – 10,000 บาท☐₄ มากกว่า 15,000 บาท

7. ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

☐₁ ระดับประถมศึกษา☐₃ ระดับอนุปริญญา☐₂ ระดับมัธยมศึกษา☐₄ ระดับปริญญาตรีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิต

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพการลงทะเบียนเรียน

1. ท่านทราบข้อมูลการลงทะเบียนเรียนจากแหล่งใด

☐₁ ปฏิทินการศึกษา☐₅ อาจารย์ที่ปรึกษา☐₂ เว็บไซต์ reg.msu.ac.th☐₆ เพื่อน☐₃ เว็บไซต์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม☐₇ รุ่นพี่☐₄ เว็บไซต์กองทะเบียนและประมวลผล☐₈ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

2. ท่านทราบหรือไม่ว่า รหัสผ่าน (Password) ต้องเก็บรักษาไม่ให้ผู้อื่นรู้

☐₁ ทราบและปฏิบัติตาม☐₃ ไม่ทราบ☐₂ ทราบแต่ไม่ปฏิบัติตาม

3. ท่านใช้บริการระบบลงทะเบียนจากที่ไหนมากที่สุด

☐₁ บ้าน / หอพัก☐₅ สำนักวิทยบริการ☐₂ ร้าน Internet☐₆ คณะที่สังกัด☐₃ กองทะเบียนและประมวลผล☐₇ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....☐₄ สำนักคอมพิวเตอร์

4. ท่านลงทะเบียนเรียนโดยวิธีการใด

☐₁ ลงทะเบียนเรียนด้วยตัวเอง☐₄ อาจารย์ที่ปรึกษาลงทะเบียนเรียน

ให้

☐₂ เพื่อนลงทะเบียนเรียนให้☐₅ เจ้าหน้าที่กองทะเบียนฯ☐₃ เจ้าหน้าที่คณะ☐₆ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5. ท่านเลือกลงทะเบียนเรียนแบบใด

- ☐₁ เลือกลงทะเบียนเรียนโดยอิสระตามความต้องการ
- ☐₂ เลือกลงทะเบียนเรียนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- ☐₃ เลือกลงทะเบียนเรียนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดและเลือกรายวิชาโดยอิสระตามความต้องการ
- ☐₄ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

6. ท่านลงทะเบียนเรียนเสร็จสมบูรณ์ในช่วงใด

- ☐₁ ช่วงที่ 1 (ก่อนเปิดภาคเรียน) ☐₃ ช่วงที่ 3 (ลงทะเบียนซ้ำ มีค่าปรับ)
- ☐₂ ช่วงที่ 2 (เปิดภาคเรียน) ☐₄ หลังช่วงที่ 3

7. ท่านทราบหรือไม่ว่าการลงทะเบียนเรียนสามารถเพิ่ม – ถอน รายวิชาได้รับเงินคืนเต็มจำนวนทั้ง 3 ช่วง การลงทะเบียนเรียน

- ☐₁ ทราบ ☐₂ ไม่ทราบ

8. ท่านทราบหรือไม่ว่าการถอนรายวิชาหลังช่วงที่ 3 จะไม่ได้รับเงินคืนค่าถอนรายวิชาคืน

- ☐₁ ทราบ ☐₂ ไม่ทราบ

9. ท่านชำระเงินค่าลงทะเบียนเรียนด้วยวิธีใด

- ☐₁ ผ่านธนาคาร ☐₃ ผ่านกองคลังและพัสดุ
- ☐₂ ผ่านเคาน์เตอร์เซอร์วิส ☐₄ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

10. ท่านทราบกฎระเบียบ ขั้นตอน หรือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการลงทะเบียนผ่านช่องทางใด

- ☐₁ เพื่อน ☐₃ ผ่านเว็บไซต์
- ☐₂ ติดต่อด้วยตนเอง ☐₄ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

11. เมื่อท่านมีปัญหาลงทะเบียนเรียน ท่านแก้ไขปัญหาอย่างไร

- ☐₁ปรึกษาเพื่อน ☐₄ปรึกษาเจ้าหน้าที่กองทะเบียนฯ
- ☐₂ปรึกษาเจ้าหน้าที่คณะ ☐₅อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
- ☐₃ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา

12. เมื่อท่านเกิดปัญหาการลงทะเบียนเรียน ท่านเลือกติดต่อกับหน่วยงานของท่านผ่านช่องทางใด

- ☐₁ ติดต่อด้วยตนเอง ☐₃ ผ่านเว็บไซต์
- ☐₂ ติดต่อด้วยโทรศัพท์ ☐₄ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

13. ท่านทราบหรือไม่ว่ามีการยกเลิกผลการลงทะเบียนเรียน กรณีไม่ชำระเงินค่าลงทะเบียนเรียน

- ☐₁ ทราบและปฏิบัติตาม ☐₃ ไม่ทราบ
☐₂ ทราบแต่ไม่ปฏิบัติตาม

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการพ้นสภาพของนิสิต

14. ท่านทราบหลักเกณฑ์การพ้นสภาพการเป็นนิสิต หรือไม่

- ☐₁ ทราบ ☐₂ ไม่ทราบ

15. ท่านทราบหรือไม่ว่า ถ้าไม่ลงทะเบียนเรียนหรือรักษาสภาพนิสิตในภาคการศึกษานั้นๆ จะต้องพ้นสภาพการเป็นนิสิต

- ☐₁ ทราบ ☐₂ ไม่ทราบ

16. ท่านขอคำปรึกษาการพ้นสภาพการเป็นนิสิตกับบุคคลใด (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐₁ เพื่อน ☐₄ เจ้าหน้าที่สำนักศึกษาทั่วไป
☐₂ รุ่นพี่ ☐₅ เจ้าหน้าที่กองทะเบียน ฯ
☐₃ อาจารย์ที่ปรึกษา ☐₆ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

17. ท่านทราบหรือไม่ว่ามหาวิทยาลัยมีการจำแนกสภาพนิสิต เมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาแต่ละภาค

- ☐₁ ทราบ ☐₂ ไม่ทราบ

18. ท่านทราบหรือไม่ว่านิสิตที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาในภาคการศึกษาพิเศษให้ถือว่าเป็นภาคการศึกษาต่อเนื่องในการจำแนกสภาพนิสิต

- ☐₁ ทราบ ☐₂ ไม่ทราบ

19. ท่านทราบหรือไม่ว่ามหาวิทยาลัยมีการจำแนกสภาพนิสิต เมื่อเรียนครบ 2 ภาคการศึกษา มีค่าระดับชั้นเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 1.60 (รหัสประจำตัวนิสิตที่ขึ้นต้นด้วย 56 ลงไป)

- ☐₁ ทราบ ☐₂ ไม่ทราบ

20. ท่านทราบหรือไม่ว่ามหาวิทยาลัยมีการจำแนกสภาพนิสิต เมื่อเรียนครบ 2 ภาคการศึกษา มีค่าระดับชั้นเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 1.75 เป็นเวลาสองภาคการศึกษา (รหัสประจำตัวนิสิตที่ขึ้นต้นด้วย 56 ลงไป)

- ☐₁ ทราบ ☐₂ ไม่ทราบ

21. ท่านทราบหรือไม่ว่ามหาวิทยาลัยมีการจำแนกสภาพนิสิต เมื่อเรียนครบ 4 ภาคการศึกษา เกณฑ์มีค่าระดับชั้นเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 (รหัสประจำตัวนิสิตที่ขึ้นต้นด้วย 56 ลงไป)

☐₁ ทราบ☐₂ ไม่ทราบ

22. ท่านทราบหรือไม่ว่ามหาวิทยาลัยมีการจำแนกสภาพนิสิต ที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ถึง 1.50 เมื่อมีหน่วยกิตสะสมตั้งแต่ 30 – 59 หน่วยกิต (รหัสประจำตัวนิสิตที่ขึ้นต้นด้วย 57 ขึ้นไป)

☐₁ ทราบ☐₂ ไม่ทราบ

23. ท่านทราบหรือไม่ว่ามหาวิทยาลัยมีการจำแนกสภาพนิสิต ที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ถึง 1.75 เมื่อมีหน่วยกิตสะสมตั้งแต่ 60 หน่วยกิตขึ้นไป (รหัสประจำตัวนิสิตที่ขึ้นต้นด้วย 57 ขึ้นไป)

☐₁ ทราบ☐₂ ไม่ทราบ

24. ท่านทราบหรือไม่ว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาได้ จะต้องมียกระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00

☐₁ ทราบ☐₂ ไม่ทราบ

ตอนที่ 3 ข้อมูลปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิต

โปรดตอบแบบสอบถาม โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่าน เกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตามสภาพความเป็นจริง โดยแบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ คือ

- ระดับ 5 หมายถึง มีปัจจัยอยู่ในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง มีปัจจัยอยู่ในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง มีปัจจัยอยู่ในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง มีปัจจัยอยู่ในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง มีปัจจัยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียน ของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิต	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	ด้านครอบครัว					
1.1	ครอบครัวมีการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเรียนหรือจัดหาอุปกรณ์การศึกษาที่จำเป็นให้อย่างเพียงพอ					
1.2	ครอบครัวมีความคาดหวังต่ออาชีพนิสิตเมื่อสำเร็จการศึกษา					
1.3	ผู้ปกครองให้คำปรึกษา ข้อคิด คำแนะนำในการแก้ปัญหา ทั้งการเรียนและปัญหาอื่น ๆ					
1.4	ผู้ปกครองให้ความใส่ใจ ดูแลนิสิตและติดตามผลการเรียนอยู่เสมอ					
1.5	สมาชิกในครอบครัวมีการทำกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ					
1.6	สมาชิกในครอบครัวเป็นตัวอย่างที่ดีในด้านการเรียน					
1.7	สมาชิกในครอบครัวให้ความอบอุ่น มีความสามัคคีกัน					
1.8	เมื่อมีปัญหาหรืออุปสรรคใด ๆ สมาชิกในครอบครัวจะช่วยเหลือ และให้กำลังใจ					
2	ด้านเหตุผลส่วนตัว					
2.1	ลงทะเบียนเรียนเก็บหน่วยกิตรายวิชาให้ครบตามแผนการเรียน					
2.2	ลงทะเบียนเรียนตามเพื่อนหรือรุ่นพี่แนะนำ					
2.3	มีโอกาสน้อยอยู่กับเพื่อนสนิทในการเรียน					
2.4	นิสิตมีความสุข สนุกในการเรียนในแต่ละวิชา					
2.5	นิสิตสามารถจัดสรรเวลาในการศึกษาได้ดี					
2.6	นิสิตเป็นสมาชิกที่ดีและเป็นที่ยอมรับในการเข้ากลุ่มทำงานร่วมกับเพื่อน					
2.7	นิสิตมีความกระตือรือร้นในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จก่อนกำหนดเสมอ					
2.8	นิสิตมีการวางแผนเพื่ออ่านหนังสือเตรียมสอบเมื่อรู้กำหนดสอบ					
2.9	เมื่อรายวิชาที่เรียนเป็นวิชาที่นิสิตไม่ถนัดหรือเห็นว่ายากจะพยายามตั้งใจเรียน ศึกษาเพิ่มเติมให้มากขึ้น					

ข้อ	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียน ของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิต	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
3	ด้านสถานศึกษา					
3.1	อาจารย์ที่ปรึกษาให้โอกาสในการเข้าพบอย่างสม่ำเสมอ และเป็นกันเอง					
3.2	อาจารย์ที่ปรึกษามีประสบการณ์ มีทักษะในการถ่ายทอดการให้ คำปรึกษาเป็นอย่างดี					
3.3	อาจารย์ผู้สอนมีประสบการณ์ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาที่สอน เป็นอย่างดี					
3.4	อาจารย์ผู้สอนสามารถอธิบายข้อสงสัยเกี่ยวกับวิชาที่เรียน ได้อย่างชัดเจน					
3.5	อาจารย์ผู้สอนมีความเป็นกันเอง ให้คำแนะนำและรับฟัง ความคิดเห็นของนิสิต					
3.6	อาจารย์ผู้สอนให้ความสนใจและช่วยเหลือนิสิตที่มีปัญหาส่วนตัว หรือปัญหาการเรียน					
3.7	หลักสูตรที่ศึกษามีความทันสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์ ปัจจุบัน					
3.8	หลักสูตรที่ศึกษาเป็นหลักสูตรที่น่าสนใจและตรงกับความถนัด					

ตอนที่ 4 ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิต

โปรดตอบแบบสอบถาม โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่าน
เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิต
ในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตามสภาพความเป็นจริง โดยแบ่งระดับความคิดเห็น
ออกเป็น 5 ระดับ คือ

ระดับ 5 หมายถึง มีปัจจัยอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีปัจจัยอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีปัจจัยอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีปัจจัยอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีปัจจัยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสภาพ ของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิต	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	ด้านครอบครัว					
1.1	ผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้นิสิตเรียนในสาขานี้					
1.2	ครอบครัวเป็นห่วงนิสิต อยากให้เรียนใกล้บ้าน					
1.3	ครอบครัวมีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่าย ทำให้ไม่สามารถส่งเสียให้เรียนต่อได้					
1.4	ครอบครัวไม่เอาใจใส่ดูแลเรื่องการเรียนของนิสิต ทำให้หมดกำลังใจในการเรียน					
1.5	ต้องช่วยครอบครัวทำงาน					
1.6	สมาชิกในครอบครัวไม่มีเวลาพูดคุยกัน แลกเปลี่ยนประสบการณ์หรือปัญหา เพื่อหาแนวทางแก้ไขช่วยเหลือซึ่งกันและกัน					
1.7	สมาชิกในครอบครัวมีความขัดแย้งกันเสมอ					
1.8	เมื่อมีปัญหาการเรียน ไม่สามารถขอคำแนะนำ คำปรึกษา ข้อคิดในการแก้ไขปัญหาหรือปัญหาอื่น ๆ ได้จากผู้ปกครอง					
2	ด้านส่วนตัว					
2.1	สาขาวิชาที่เรียนไม่ตรงกับความสนใจหรือความถนัดของตนเอง					
2.2	ไม่ชอบคณะที่เรียน อยากเปลี่ยนสาขาวิชาหรือเรียนคณะอื่น					
2.3	เข้าห้องเรียนไม่ทันเวลา					
2.4	ไม่ตั้งใจ					
2.5	เนื้อหา เรียนยากเกินไป					

ข้อ	ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนา ของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิต	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
2.6	เมื่อมีข้อสงสัยเรื่องการเรียนรู้ นิสิตไม่พยายามค้นหาคำตอบ และทำความเข้าใจ					
2.7	นิสิตรู้สึกเครียดและวิตกกังวลเมื่อถึงช่วงสอบ					
2.8	เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยมากเกินไป					
2.9	ขาดความรู้ในเรื่องระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย					
3	ด้านสถานศึกษา					
3.1	อาจารย์ที่ปรึกษามีนิสิตอยู่ในความดูแลมากเกินไป ทำให้ดูแล ไม่ทั่วถึง					
3.2	อาจารย์ที่ปรึกษาไม่แนะนำในการวางแผนการเรียนรู้ และการลงทะเบียนเรียน					
3.3	อาจารย์ผู้สอนไม่มีทักษะ ประสบการณ์และการใช้สื่อการเรียนรู้ การสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
3.4	อาจารย์ผู้สอนมอบหมายงานมากเกินไป					
3.5	อาจารย์ผู้สอนไม่ค่อยเปิดโอกาสให้นิสิตเข้าพบ เพื่อขอคำปรึกษา ด้านการเรียนการสอน					
3.6	กิจกรรมในชั้นเรียนไม่สอดคล้องกับเรื่องที่เรียน					
3.7	หลักสูตรที่ศึกษามีเนื้อหารายวิชาที่มากเกินไปทั้งในทฤษฎี และปฏิบัติ					
3.8	หลักสูตรที่ศึกษามีเนื้อหารายวิชาที่มีความซ้ำซ้อนกัน					

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์โครงการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและการฟื้นฟูสภาพ
ของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ชื่อ - สกุล

2. เพศ

3. อายุ ปี

- #### 4. สังเกตคณะ

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพการลงทะเบียนเรียน

1. ก่อนการลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคการศึกษา ท่านได้เตรียมความพร้อมอย่างไรบ้าง

2. การลงทะเบียนเรียนได้มีการพบอาจารย์ที่ปรึกษาหรือมีคำแนะนำหรือไม่ อย่างไรบ้าง

3. ขั้นตอนการลงทะเบียนเรียนในปัจจุบันของมหาวิทยาลัยท่านมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

4. ระยะเวลาในการลงทะเบียนเรียนที่กำหนดตามปฏิทินการศึกษามีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

5. มหาวิทยาลัยมีกำหนดให้ลงทะเบียนเรียนแบบแยกชั้นปี ท่านมีปัญหจากการดำเนินการอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

6. การลงทะเบียนเรียนแต่ละครั้งของมหาวิทยาลัยมีปัญหาหรือไม่ อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

7. ท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

8. ปัญหาที่เกิดจากลงทะเบียนเรียน คิดว่าเกิดจากสาเหตุอะไร และจะแก้ไขปัญหอย่างไร

.....

.....

.....

9. หากไม่เข้าใจท่านสามารถศึกษากฎระเบียบวิธีการ ขั้นตอน หรือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียน ได้จากที่ใดบ้าง

.....

.....

.....

10. กองทะเบียนและประมวลผล รับผิดชอบหลักเกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียน ต้องมีการปรับปรุงหรือดำเนินการเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการพันธภาพของนิสิต

1. ท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพันธภาพการเป็นนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

2. หากไม่เข้าใจท่านสามารถศึกษากฎระเบียบวิธีการ ขั้นตอน หรือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการพ้นสภาพการเป็นนิสิตได้จากที่ใดบ้าง

.....

.....

.....

3. ผลการเรียนต่ำ คิดว่าเกิดจากสาเหตุอะไร และจะแก้ไขปัญหายังไง

.....

.....

.....

4. ท่านได้มีการพบอาจารย์ที่ปรึกษาหรือขอคำแนะนำเกี่ยวกับการพ้นสภาพการเป็นนิสิต หรือไม่ อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

5. ท่านคิดว่าความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนิสิต เป็นอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

6. ท่านคิดว่าอาจารย์ที่ปรึกษาควรมีบทบาทอย่างไรบ้างที่จะช่วยให้การพ้นสภาพการเป็นนิสิตลดลง

.....

.....

.....

7. ท่านคิดว่าฝ่ายวิชาการควรมีบทบาทอย่างไรบ้างที่จะช่วยให้การพ้นสภาพการเป็นนิสิตลดลง

.....

.....

.....

8. ในกรณีที่เกิดปัญหาเกี่ยวกับการพ้นสภาพการเป็นนิสิต ส่วนใหญ่ท่านเลือกติดต่อกับหน่วยงานใด และผ่านช่องทางใด

.....

.....

.....

ตอนที่ 4 ข้อมูลปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและการพ้นสภาพ ของนิสิต

1. ท่านคิดว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่มีผลต่อการลงทะเบียนเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่มีผลต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิต

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข
คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตาราง 14 จำนวนข้อของเครื่องมือที่สร้างและใช้จริง

ลำดับ	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	จำนวนข้อที่สร้าง	จำนวนข้อที่ใช้จริง
1	แบบสอบถาม		
	1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	7	7
	1.2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพการลงทะเบียนเรียน	14	13
	1.3 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพการฟื้นฟูสภาพของนิสิต	12	11
	1.4 ข้อมูลปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิต	31	25
	1.5 ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการฟื้นฟูสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิต	33	25
	1.6 ข้อเสนอแนะ	3	1
	รวม	100	82
2	แบบสัมภาษณ์		
	2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	4	4
	2.2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพการลงทะเบียนเรียน	10	10
	2.3 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพการฟื้นฟูสภาพของนิสิต	5	2
	2.4 ข้อมูลปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและการฟื้นฟูสภาพของนิสิต	3	1
	รวม	22	17
	รวมทั้งหมด	122	99

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ที่เกิดจากการพิจารณาความเหมาะสมและภาษาที่ใช้ของแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญที่เข้าเกณฑ์

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิต

ข้อความ	$\bar{X}$
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพการลงทะเบียนเรียน	
ท่านทราบข้อมูลการลงทะเบียนเรียนจากแหล่งใด	1
ท่านทราบหรือไม่ว่า รหัสผ่าน (Password) ต้องเก็บรักษาไม่ให้ผู้อื่นรู้	1
ท่านใช้บริการระบบลงทะเบียนจากที่ไหนมากที่สุด	1
ท่านลงทะเบียนเรียนโดยวิธีการใด	1
ท่านเลือกลงทะเบียนเรียนแบบใด	1
ท่านลงทะเบียนเรียนเสร็จสมบูรณ์ในช่วงใด	1
ท่านทราบหรือไม่ว่าการลงทะเบียนเรียนสามารถเพิ่ม - ถอน รายวิชาได้รับเงินคืนเต็มจำนวนทั้ง 3 ช่วงการลงทะเบียนเรียน	1
ท่านทราบหรือไม่ว่าการถอนรายวิชาหลังช่วงที่ 3 จะไม่ได้รับเงินคืนค่าถอนรายวิชาคืน	1
ท่านชำระเงินค่าลงทะเบียนเรียนด้วยวิธีใด	1
ท่านทราบกฎระเบียบ ขั้นตอน หรือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการลงทะเบียนผ่านช่องทางใด	1
เมื่อท่านมีปัญหาลงทะเบียนเรียน ท่านแก้ไขปัญหายังไง	1
เมื่อท่านเกิดปัญหาการลงทะเบียนเรียน ท่านเลือกติดต่อกับหน่วยงานของท่านผ่านช่องทางใด	1
ท่านทราบหรือไม่ว่ามีการยกเลิกผลการลงทะเบียนเรียน กรณีไม่ชำระเงินค่าลงทะเบียนเรียน	1
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการพัฒนาของนิสิต	
ท่านทราบหลักเกณฑ์การพัฒนาการเป็นนิสิต หรือไม่	1
ท่านทราบหรือไม่ว่า ถ้าไม่ลงทะเบียนเรียนหรือรักษาสภาพนิสิตในภาคการศึกษานั้นๆ จะต้องพัฒนาการเป็นนิสิต	1
ท่านขอคำปรึกษาการพัฒนาการเป็นนิสิตกับบุคคลใด	1
ท่านทราบหรือไม่ว่ามหาวิทยาลัยมีการจำแนกสภาพนิสิต เมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาแต่ละภาค	1
ท่านทราบหรือไม่ว่านิสิตที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาในภาคการศึกษาพิเศษให้ถือว่าเป็นภาคการศึกษาต่อเนื่องในการจำแนกสภาพนิสิต	1

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อความ	$\bar{X}$
ท่านทราบหรือไม่ว่ามหาวิทยาลัยมีการจำแนกสภาพนิสิต เมื่อเรียนครบ 2 ภาคการศึกษา มีค่าระดับชั้นเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 1.60 (รหัสประจำตัวนิสิตที่ขึ้นต้นด้วย 56 ลงไป)	1
ท่านทราบหรือไม่ว่ามหาวิทยาลัยมีการจำแนกสภาพนิสิต เมื่อเรียนครบ 2 ภาคการศึกษา มีค่าระดับชั้นเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 1.75 เป็นเวลาสองภาคการศึกษา (รหัสประจำตัวนิสิตที่ขึ้นต้นด้วย 56 ลงไป)	1
ท่านทราบหรือไม่ว่ามหาวิทยาลัยมีการจำแนกสภาพนิสิต เมื่อเรียนครบ 4 ภาคการศึกษา ต่อเนื่องกันที่มีค่าระดับชั้นเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 (รหัสประจำตัวนิสิตที่ขึ้นต้นด้วย 56 ลงไป)	1
ท่านทราบหรือไม่ว่ามหาวิทยาลัยมีการจำแนกสภาพนิสิต ที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ถึง 1.50 เมื่อมีหน่วยกิตสะสมตั้งแต่ 30 – 59 หน่วยกิต (รหัสประจำตัวนิสิตที่ขึ้นต้นด้วย 57 ขึ้นไป)	1
ท่านทราบหรือไม่ว่ามหาวิทยาลัยมีการจำแนกสภาพนิสิต ที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ถึง 1.75 เมื่อมีหน่วยกิตสะสมตั้งแต่ 60 หน่วยกิตขึ้นไป (รหัสประจำตัวนิสิตที่ขึ้นต้นด้วย 57 ขึ้นไป)	1
ท่านทราบหรือไม่ว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาได้ จะต้องมียกระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00	1

ตาราง 15 (ต่อ)

2. ข้อมูลปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิต

ข้อความ	$\bar{X}$
ปัจจัยด้านครอบครัว	
ครอบครัวมีการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเรียนหรือจัดหาอุปกรณ์การศึกษาที่จำเป็นให้เพียงพอ	0.80
ครอบครัวมีความคาดหวังต่ออาชีพนิสิตเมื่อสำเร็จการศึกษา	1
ผู้ปกครองให้คำปรึกษา ข้อคิด คำแนะนำในการแก้ปัญหาทั้งการเรียนและปัญหาอื่น ๆ	1
ผู้ปกครองให้ความใส่ใจ ดูแลนิสิตและติดตามผลการเรียนอยู่เสมอ	1
สมาชิกในครอบครัวมีการทำกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ	1
สมาชิกในครอบครัวเป็นตัวอย่างที่ดีในด้านการเรียน	1
สมาชิกในครอบครัวให้ความอบอุ่น มีความสามัคคีกัน	1
เมื่อมีปัญหาหรืออุปสรรคใด ๆ สมาชิกในครอบครัวจะช่วยเหลือและให้กำลังใจ	1
ปัจจัยด้านเหตุผลส่วนตัว	
ลงทะเบียนเรียนกับหน่วยกิตรายวิชาให้ครบตามแผนการเรียน	1
ลงทะเบียนเรียนตามเพื่อนหรือรุ่นพี่แนะนำ	0.80
มีโอกาสอยู่กับเพื่อนสนิทในการเรียน	1
นิสิตมีความสุข สนุกในการเรียนในแต่ละวิชา	1
นิสิตสามารถจัดสรรเวลาในการศึกษาได้ดี	0.80
นิสิตเป็นสมาชิกที่ดีและเป็นที่ยอมรับในการเข้ากลุ่มทำงานร่วมกับเพื่อน	1
นิสิตมีความกระตือรือร้นในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จก่อนกำหนดเสมอ	1
นิสิตมีการวางแผนเพื่ออ่านหนังสือเตรียมสอบเมื่อรู้กำหนดสอบ	1
เมื่อรายวิชาที่เรียนเป็นวิชาที่นิสิตไม่ถนัดหรือเห็นว่ายากจะพยายามตั้งใจเรียน ศึกษาเพิ่มเติมให้มากขึ้น	1
ปัจจัยด้านสถานศึกษา	
อาจารย์ที่ปรึกษาให้โอกาสในการเข้าพบอย่างสม่ำเสมอและเป็นกันเอง	1
อาจารย์ที่ปรึกษามีประสบการณ์ มีทักษะในการถ่ายทอดการให้คำปรึกษาเป็นอย่างดี	1
อาจารย์ผู้สอนมีประสบการณ์ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาที่สอนเป็นอย่างดี	1
อาจารย์ผู้สอนสามารถอธิบายข้อสงสัยเกี่ยวกับวิชาที่เรียนได้อย่างชัดเจน	1
อาจารย์มีความเป็นกันเอง ให้คำแนะนำและรับฟัง ความคิดเห็นของนิสิต	1

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อความ	$\bar{X}$
อาจารย์ผู้สอนให้ความสนใจและช่วยเหลือนิสิตที่มีปัญหาส่วนตัวหรือปัญหาการเรียน	1
หลักสูตรที่ศึกษามีความทันสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน	1
หลักสูตรที่ศึกษาเป็นหลักสูตรที่น่าสนใจและตรงกับความต้องการ	1

3. ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิต

ข้อความ	$\bar{X}$
ปัจจัยด้านครอบครัว	
ผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้นิสิตเรียนในสาขานี้	1
ครอบครัวเป็นห่วงนิสิต อยากให้เรียนใกล้บ้าน	0.80
ครอบครัวมีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่าย ทำให้ไม่สามารถส่งเสียให้เรียนต่อได้	1
ครอบครัวไม่เอาใจใส่ดูแลเรื่องการเรียนของนิสิต ทำให้หมดกำลังใจในการเรียน	1
ต้องช่วยครอบครัวทำงาน	0.80
สมาชิกในครอบครัวไม่มีเวลาพูดคุยกัน แลกเปลี่ยนประสบการณ์หรือปัญหา เพื่อหาแนวทางแก้ไขช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	1
สมาชิกในครอบครัวมีความขัดแย้งกันเสมอ	1
เมื่อมีปัญหาการเรียน ไม่สามารถขอคำแนะนำ คำปรึกษา ข้อคิดในการแก้ไข ปัญหาหรือปัญหาอื่น ๆ ได้จากผู้ปกครอง	1
ปัจจัยด้านส่วนตัว	
สาขาวิชาที่เรียนไม่ตรงกับความสนใจหรือความถนัดของตนเอง	1
ไม่ชอบคณะที่เรียน อยากเปลี่ยนสาขาวิชาหรือเรียนคณะอื่น	1
เข้าห้องเรียนไม่ทันเวลา	0.80
ไม่ตั้งใจเรียน	1
เนื้อหาวิชาที่เรียนยากเกินไป	1
เมื่อมีข้อสงสัยเรื่องการเรียน นิสิตไม่พยายามค้นหาคำตอบและทำความเข้าใจ	1
นิสิตรู้สึกเครียดและวิตกกังวลเมื่อถึงช่วงสอบ	0.80
เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยมากเกินไป	1
ขาดความรู้ในเรื่องระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย	1

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อความ	$\bar{X}$
ปัจจัยด้านสถานศึกษา	
อาจารย์ที่ปรึกษามีนิสัยอยู่ในความดูแลมากเกินไป ทำให้ดูแลไม่ทั่วถึง	1
อาจารย์ที่ปรึกษาไม่แนะนำในการวางแผนการเรียนและการลงทะเบียนเรียน	1
อาจารย์ผู้สอนไม่มีทักษะ ประสิทธิภาพและการใช้สื่อการเรียนการสอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1
อาจารย์ผู้สอนมอบหมายงานมากเกินไป	1
อาจารย์ผู้สอนไม่ค่อยเปิดโอกาสให้นักศึกษาเข้าพบ เพื่อขอคำปรึกษาด้านการเรียน การสอน	1
กิจกรรมในชั้นเรียนไม่สอดคล้องกับเรื่องที่เรียน	1
หลักสูตรที่ศึกษามีเนื้อหาวิชาที่มากเกินไปทั้งในทฤษฎีและปฏิบัติ	1
หลักสูตรที่ศึกษามีเนื้อหาวิชาที่มีความซ้ำซ้อนกัน	1

ตาราง 16 ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (r_{xy}) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

1. ข้อมูลปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิต
ที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิต

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.32	14	0.62
2	0.36	15	0.41
3	0.71	16	0.55
4	0.62	17	0.50
5	0.63	18	0.44
6	0.69	19	0.65
7	0.49	20	0.65
8	0.53	21	0.74
9	0.44	22	0.68
10	0.37	23	0.82
11	0.46	24	0.63
12	0.53	25	0.58
13	0.37		

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.92

ตาราง 16 (ต่อ)

2. ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการฟื้นฟูสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการฟื้นฟูสภาพ
การเป็นนิสิต

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.74	14	0.61
2	0.59	15	0.50
3	0.80	16	0.41
4	0.81	17	0.66
5	0.58	18	0.62
6	0.78	19	0.79
7	0.78	20	0.81
8	0.62	21	0.46
9	0.65	22	0.61
10	0.62	23	0.72
11	0.51	24	0.81
12	0.71	25	0.66
13	0.65		

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95

ภาคผนวก ค
ตัวอย่างหนังสือราชการที่เกี่ยวข้อง

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานอธิการบดี กองทะเบียนและประมวลผล กลุ่มงานทะเบียน โทร. ๑๒๐๘

ที่ ศร ๐๕๓๐.๑(๗)/ (จ ๕๖๕๕)

วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา ประเทพา

ด้วย นางวลัญชร ฤทธไสว ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สังกัดกองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทะเบียนเรียนและพ้นสภาพการเป็นนิสิต ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ กองทะเบียนและประมวลผล พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์มายังท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย เพื่อให้ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(นางอรอนงค์ เมฆพรรณโอภาส)

ผู้อำนวยการกองทะเบียนและประมวลผล

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานอธิการบดี กองทะเบียนและประมวลผล กลุ่มงานทะเบียน โทร. ๑๒๐๘

ที่ ศธ ๐๕๓๐.๑(๗)/ ๗ ๕๖๕๕

วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน

ด้วย นางวลัญชร ขารไสว ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สังกัดกองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทะเบียนเรียนและแผนภาพการเป็นนิสิต ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ กองทะเบียนและประมวลผล พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอยู่อย่างดียิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์มายังท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย เพื่อผู้วิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(นางอรอนงค์ เมธพรณโสภาส)

ผู้อำนวยการกองทะเบียนและประมวลผล

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานอธิการบดี กองทะเบียนและประมวลผล กลุ่มงานทะเบียน โทร. ๑๒๐๘

ที่ ศธ ๐๕๓๐.๑(๗)/ (๑๕๖๔๕)

วันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกกาญจน์ สมประเสริฐศรี

ด้วย นางสาวณัฐพร ชาริไสว ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษา ชำนาญการ สังกัดกองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทะเบียนเรียนและทัศนสภาพการเป็นนิสิต ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ กองทะเบียนและประมวลผล พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์มายังท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย เพื่อผู้วิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(นางอรอนงค์ เมฆพรรณโอกาส)

ผู้อำนวยการกองทะเบียนและประมวลผล

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานอธิการบดี กองทะเบียนและประมวลผล กลุ่มงานทะเบียน โทร. ๑๒๐๘

ที่ ศธ ๐๕๓๐.๓(๓)/ ๑๕๖๕

วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิระพร ชะโน

ด้วย นางวลัญพร พารโสว ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สังกัดกองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทะเบียนเรียน และทัศนสภาพการเป็นนิสิต ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ กองทะเบียนและประมวลผล พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์มายังท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย เพื่อผู้วิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(นางอรอนงค์ เมฆพรรณโอภาส)

ผู้อำนวยการกองทะเบียนและประมวลผล

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานอธิการบดี กองทะเบียนและประมวลผล กลุ่มงานทะเบียน โทร. ๑๒๐๘

ที่ ศธ ๐๕๓๐.๑(๗)/

วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการใช้ภาษา

เรียน ผู้อำนวยการกองทะเบียนและประมวลผล

ด้วย นางวลัญพร ชาริไสว ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สังกัดกองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทะเบียนเรียน และพัฒนาการเป็นนิสิต ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการวิจัย และการใช้ภาษา เพื่อผู้วิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(นางวลัญพร ชาริไสว)

หัวหน้าโครงการวิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นางวลัญชพร ฆารโสว
วันเกิด	วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2519
สถานที่เกิด	จังหวัดมหาสารคาม
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 40 ซอยศรีสวัสดิ์ดำเนิน 4 ถนนศรีสวัสดิ์ดำเนิน ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000 โทรศัพท์ 09-1802-5966
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	กองทะเบียนและประมวลผล สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150 โทรศัพท์ 0-4375-4234
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2540	ปริญญาโทเศรษฐศาสตรบัณฑิต (นศ.บ.) สาขาวิชาสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเกริก
พ.ศ. 2543	ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
พ.ศ. 2545	ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู (ป.วค.) วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

ประวัติย่อของผู้วิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานอธิการบดี กองทะเบียนและประมวลผล กลุ่มงานทะเบียน โทร. 1208

ที่ ศธ 0530.1(7) ๐๕๕๕

วันที่ 1๕ มิถุนายน 2560

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บแบบสอบถามงานวิจัย

เรียน คณบดีทุกคณะ / วิทยาลัย

ด้วยข้าพเจ้า นางวลัญพร ขารไสว ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษา ชำนาญการ สังกัด กองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้รับทุนสนับสนุนโครงการวิจัย งบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ 2560 เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ ในการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิต ในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในการนี้ เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์มายังท่านเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคามที่สอบสัมภาษณ์ในระดับปริญญาตรี ระบบพิเศษ ประจำปีการศึกษา 2560 ณ คณะ / วิทยาลัยของท่านในวันที่ 20 มิถุนายน 2560

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ลงชื่อ.....

(นางวลัญพร ขารไสว)

นักวิชาการศึกษา ชำนาญการ

หัวหน้าโครงการวิจัย

ลงชื่อ.....

(นางอรอนงค์ เมฆพรรณโอภาส)

ผู้อำนวยการกองทะเบียนและประมวลผล

